

norsk filatelistisk tidsskrift

AV INNHOLDET: Klubbene bør ha besøk fra forbundsstyret en gang årlig, s. 409 ● Den norske postkontrollen i Nord-Norge i krigsåret 1940, s. 410 ● Nytt sensasjonelt funn, s. 414 ● Vi samler Stillehavet (2): New Zealands biland, s. 416 ● Dansk postvesens «fødselstest» delvis også Norges, s. 424 ● Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 12): Uttrøndelagens postekspedisjon, s. 426 ● Kritikk av NFT og klubbene, s. 434 ● Bygdeporto på en øre!, s. 437 ● Forfalskning eller etterstempling av FDC på automatmerker fra Tromsø, s. 444 ● Midlene fra NORWEX-fondet fordelt, s. 451 ● Posthornutgavene 1879—1883, Posthistorie og filateli (Del 12), s. 452 ● NYTT om nye frimerker, Auksjoner i inn- og utland, m.m. Tilsammen 60 sider.

SUKSESS

har vi hatt på våre 3 auksjoner hittil i år. Totalt har vi omsatt frimerker for

7,5 millioner kroner

Vår siste auksjon i 1985 avholdes

**KLUBBEN, INDEXBYGGET, OSLO
23. NOVEMBER 1985**

Denne ligger heller ikke tilbake for noen av de foregående. Er De ikke allerede registrert kunde hos oss, bør De snarest sørge for å bli det.

Prøveeksemplar av våre kataloger får De ved å skrive til

F.C. MOLDENHAUER A.S

BERGENS FRIMERKEFORRETNING

Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05

i samarbeid med

FRIMERKEHUSET A/S

og **HANS RODE A/S** Oslo

Bergen

frimerke-høst 1985

*Bli kjent med oss!
Gjør et virkelig godt kjøp!*

Vi sender deg en pakke som kun inneholder bedre frimerker fra Norge og Norden i pen kvalitet.

Alle som benytter seg av dette tilbudet skal bli fornøyd!

BRUNSÆL

FRIMERKEFORRETNING

Thv. Meyers gt. 47, Oslo 5. - Tlf. 02/37 79 63.

Medlem av Norsk frimerkehandlerforening.

..... KLIPP UT — eller ring inn din bestilling

JA, JEG ØNSKER DERES REKLAMEPAKKE OG BESTILLER
SOM NEDENFOR:

..... stk. pk. 1, m/samlet kat.verdi ca. kr. 350. PRIS kr. 100

..... stk. pk. 2, m/samlet kat.verdi ca. kr. 1100. PRIS kr. 300

Pakken(e) blir sendt som postoppkrav **uten pristillegg.**

NAVN:

ADRESSE:

.....

GLOBALIA — Deres direkte kontakt til det amerikanske marked. . .

**WE
WANT
YOUR
STAMPS
NOW!!**

Rekvirer venn-
ligst katalog med
våre særdeles for-
delaktige innleverings-
betingelser.

Det er ikke noen tilfeldighet at Uncle Sam figurerer i denne annonse — spesielt det siste ½ år har våre auksjoner vært preget av amerikanske oppkjøpere. Interessen går hovedsakelig på større samlinger og klassisk materiale i god kvalitet — vel å merke i prisklasse fra 5000,- kr og oppad. Det er naturligvis den høye \$ kurs, som står bak dette oppsving. Den amerikanske interesse går primært på vår SUPER ENGROS AUKSJON.

Har De en meget stor samling, De vil selge, avlegger vi Dem gjerne et uforbindende besøk.

Globalia international Frimærkeauktion Aps

KØBENHAVNS FRIMÆRKEAUKTION

BOGENSEVEJ 28 - DK-5270 ODENSE N, DENMARK

TELF. 09545 91 82 34 3

FILATELI, GENUINA SAMLINGAR OCH KVALITET...

...får Ni bra betalt för! Kontakta oss **omgående** för inlämning till vår nästa internationella auktion.

POSTILJONEN AB

Box 4118, S-203 12 Malmö, Tel 040-722 90
Besöksadress: Södra Tullgatan 3, Malmö

I Stockholm: Drottninggatan 114 A 5 tr. Besök endast efter överenskommelse per tel 08-32 70 70.

I Danmark: Skandia-Postillonene A/S, Trommesalen 7, DK-1614 Köpenhamn, V, tel (01) 22 03 00.

NY NORGESALBUM!

**«HVORDAN TØR NOEN INTRODUSERE EN NY NORGESALBUM
NÅR DET FINNES SÅ MANGE FRA FØR!» (AUTENTISK FILATELISTUTSAGN)**

Svaret er enkelt: Kvalitet til lav pris.

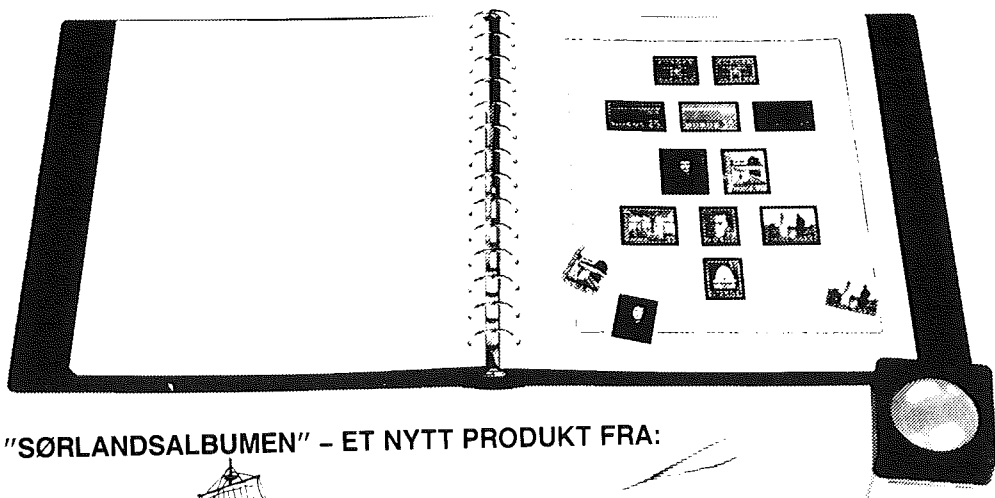
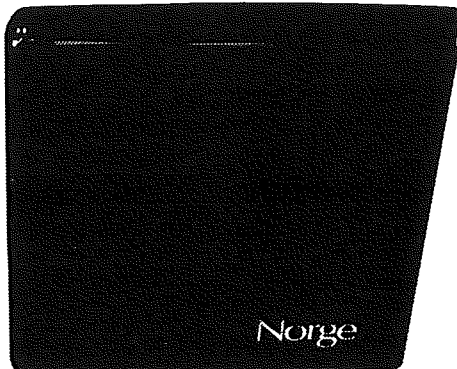
Det er det du får med den nye
«Sørlandsalbumen».

Fortrykket er på kartong av topp-
kvalitet (150 gr.), og levert i en
14-ringers blå perm m/gulltrykk.
Slutt på uhåndterlige vripermer,
omstendige skruesystemer og ark som
faller ut.

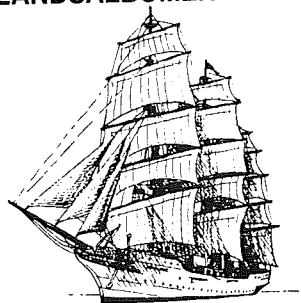
Be om å få se «Sørlandsalbumen».

Den føres av ledende frimerkehandlere
landet over eller kan bestilles hos oss.

Pris kr. 225,-

"SØRLANDSALBUMEN" – ET NYTT PRODUKT FRA:

**SØRLANDETS
FRIMERKE- OG
MYNTSENTER A/S**

Boks 768 – Dronningensgt. 24 B
4601 Kristiansand S. – Tlf. 042/26902

GRATIS

er det ikke, men billigt

Norge nr. 1 stemplet
i god kvalitet med
pæne rande
FRA KR. 650,-

Dans West Indien
AFA nr. 30-32
meget let hengslet
AFA 1300,- Nu 600,-

Pænt stemplet sæt
KUN KR. 650,-

Norge årsmapper
1969 675,-
1970 575,-
1971 450,-
1972 250,-
1973 200,-
1974 110,-
1975 115,-
1976 90,-
1977 90,-
1978 85,-
1979 85,-
1980 40,-

Vi har et stort udvalg i
norske mærker, FDC
og minne blokke m.v.
Skriv efter vor
GRATIS
SALGSKATALOG

Færøerne komplet
Nr. 1-118
stemplet
KUN KR. 469,-

Færøerne komplet
Nr. 1-118
postfrisk
KUN KR. 549,-

Grønland FDC nr. 41
AFA pris 1200,-
Denne sjældne FDC
kan vi tilbyde for
KUN KR. 400,-

Island miniark
Stemplet
AFA nr. 190-192
AFA-pris 1800,-
TILBUD KUN 850,-

Færøerne provisorie
AFA nr. 1
Let hengslet med attest
AFA-pris kr. 8.500,-
VOR PRIS KR. 4.200,-

Færøerne provisorier
AFA nr. 2A - 6A
Postfrisk
AFA-pris kr. 8.000,-
VOR PRIS KR. 4.600,-

Sverige frimærkehefter
AFA nr. Pris
379-81 100,-
690-695 140,-
735-739 70,-
784-788 120,-
829-833 190,-
Vi har et stort udvalg
i svenske frimærkehefter.
Bestil vor GRATIS LISTE
og se vor mange rimelige
tilbud.

Norge postfriske tilbud
HK nr. Pris
407-409 NU KUN: 78,-
428-430 NU KUN: 260,-
441-442 NU KUN: 30,-
445-447 NU KUN: 90,-
479-480 NU KUN: 29,-
483-484 NU KUN: 80,-
485-489 NU KUN: 50,-
492-495 NU KUN: 14,-

TYSKLAND STEMLET
Vi har en del bedre
sæt fra Tyskland med
i vor nyeste salgsliste.
Vi kan bl.a. nævne AFA
nr. 1102-1103. Meget pænt
stemplet. AFA-pris 1.500,-
VOR PRIS KUN: 750,-

Grønland pakkeporto nr. 8
Luxus stemplet AFA 1.100,-
VOR PRIS: KUN 550,-

Alle priser er i Nkr. forudbetaling til giro 1 99 89 96 Oslo + 15,- porto ellers sendes i postopkrav.

Vi tilsender til alle seriøse samlere vort gratis salgskatalog som bl.a. indeholder tilbud på Norge, Danmark, Grønland, Færøerne, Island, Finland, Sverige, Tyskland, Schwitz m.v.

CN-frimærker

Boks 248
DK-4000 ROSKILDE

NORGESKATALOGEN

1986

CATALOGUE
OF THE POSTAGE STAMPS OF NORWAY

Bästa auktionen någonsin i Götas historia?

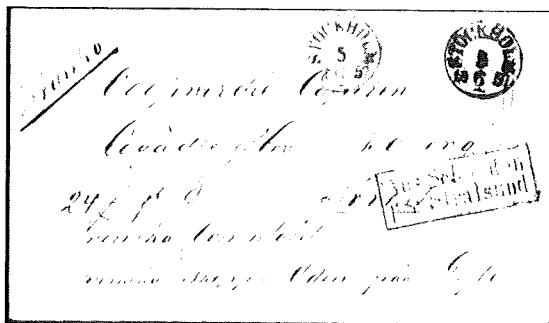
23 nov. 1985

En auktion ni absolut inte får missa!

I den här annonsen ger vi ett litet smakprov på några brev som kommer att bjudas ut.

Skilling Banco — brev: Bl a: 24+6+4 till Italien, 24+2x6 till Tyskland, 24 till Frankrike, 8+2x6 till Ryssland, 2x8+4 inrikes, 2x8 till Norge, 2x8 inrikes, 8 single till Norge, 4x4 inrikes Rek.

Vapen — brev: Bl a: 2x9+50 till Schweiz, 2x9 till Danmark, 9+30+24 till Tyskland, 2x12+2x24 (Vapen som lösen), 2x50+20+2x3 (Lejon) till Frankrike, 4x50+9+3 (typ I) till Frankrike, 5+2x20 till Egypten, 12 öre single med ant: Härmed postanvisning, 7x12 inrikes, 2x50+12+20 (assbrev till Danmark), 3x50+30 till Holland, 2x3 (typ I) expressbrev med fjäder, 2x50+2x3 inrikes ass, 12+2x3 (märkena som lösen), 24+20+5 till Frankrike, 3x24 till England.

24 skill. bco. till TRIEST. Stockholm 5/6 1857.
Ank.stpl. 10/6 1857.

Ringtyp tdn 14: Bl a: 3x1 Rks +2x30, 1 Rks single till Peru med peruansk lösen, 1 Rks + 6 öre inrikes, 8x1 Rks i block+30+12 inrikes, 3x12 öre med sällsynt stämpel "via G och E", 20 öre blekorange single, 30+5+3 till USA, 50 öre single med anteckning: "Härmed ett paket" m.m.

NORDEN: Vi har förmånen att kunna erbjuda ett mycket rikhaltigt material. I grunden ligger ett omfattande sterbhusmaterial, av bästa kvalite och med ett verkligt trevligt innehåll. Det är uppdelat i singelobj. varav många kan användas i en utställningssamling, bra brev, varianter m.m.

NORGE: c:a 15 st bredrandiga och fräscha No. 1, m.m. Många svåra ostpl. expl.

DANMARK: 2 RBS, såväl Ferslew som Thiele:s tryck, m.m.

FÄRÖARNA: Stor specialsamling styckas (UTSTÄLLNINGSSAMLING) med ett mycket stort utbud bl.a. No 1 på brev i olika kombinationer, även halverat 4 öre korsbandsurklipp på brev. Många avarter bl.a. 20/15 öre V⁴, dubbelt påtryck utan balk såväl på brevklipp som på brev, även påtryck 20/1 öre, där påtrycket täcker DANMARK, både på brevklipp och på brev. Intressanta portokombinationer. Intressanta FRANCO BETALT brev som på klipp, även trevliga BRITTISK MILITÄRPOST m.m.

GRÖNLAND: Stort utbud av PAKETMÄRKEN m.m. Danmark befriet, även brev.

EUROPA: Bra utbud spec. Väst-Tyskland-Berlin stpl. postfr. Samlingar & singleobj.

UTOMEUROPA: Flera verkligt fina USA-obj. Omfattande Israelsaml. Spännande Hela Världen, små landssamlingar, Fyndlådor, brevpöster, massvara m.m.

**Ring eller skriv — katalog
sändes gratis till intresserade**

SÖDRA VÄGEN 20,
412 54 GÖTEBORG
TEL. 031/16 40 68

NUMMER 8
OKTOBER 1985
44. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

Carl Deichman og biblioteksaken på norske frimerker

Den 4. oktober kom det to frimerker som er med på å markere at Deichmanske Bibliotek i Oslo er 200 år. Dessverre fikk vi opplysningene om disse nye merkene så sent fra Postdirektoratet at vi ikke fikk det med i forrige nummer og dermed i riktig tid før utgivelsen.

Deichmanske Bibliotek i Oslo er landets største og eldste folkebibliotek, samtidig som

det er oversentral for landets samlede folkebibliotekvesen.

Biblioteket ble åpnet i 1785 med en grunnstamme på 6.000 bind, gitt som en testamenterisk gave av jernverkseieren Carl Deichman.

200-årsjubileet blir markert med to frimerker i verdiene kr. 2,50 og 10,00, tegnet og gravert av Knut Løkke-Sørensen. De to motivene viser utviklingen av folkebibliotekene, fra Carl Deichman som forside på en bok i rokokko-utforming til et moderne bibliotek med dets mange tilbud.

Frimerkene er trykt i ståltrykk i Norges Banks Seddeltrykkeri.

Fangstmannsbrev fra Svalbard

Profesjonelle fangstmenn som vil tilbringe vinteren 1985/86 på tre forskjellige steder på Svalbard, har også i år sagt seg villige til å formidle post fra polarsamlere. All post vil bli påført stempel og signatur før den postlegges og returneres fra Svalbard. Brevene til og fra disse utpostene er avhengig av helikopter eller snøscooter i vintersesongen, og det vil derfor ta litt tid før brevene er tilbake hos avsenderen igjen.

De som ønsker slike fangstmannsbrev i sin polarsamling, kan sende inn tre adresserte og frankerte konvolutter i en samlekonvolutt til:

Fangstmannsbrev
c/o Ørnulf Lauritzen
Postboks 6348, Etterstad
0604 Oslo 6

Et gebyr på kr. 40,- pr. sett på tre brev kan betales inn på postgirokonto 5 10 37 34 eller legges ved som sjekk. En vil prøve å få hovedmengden av brev ut til fangstmennene med juleposten, og en bør derfor ha konvoluttene innen 10. september 1985. Brev som ankommer senere vil bli ettersendt ut over vinteren frem til påsketider 1986.

De som ønsker mer informasjon om annen polarpost, kan sende med en ekstra adressert og frankert konvolutt, merket INFO.

under
lupen

Redaktørens egen spalte

Nye veier for rekruttering til filatelia

For få år siden var det filatelist-klubber her i landet som bare nødig tok opp nye medlemmer. Møtelokalene var sprengt, og man så ingen annen utvei enn å begrense tilgangen på slike som søkte om opptak.

I dag er situasjonen en ganske annen: Medlemstallet i en del klubber er gått tilbake, og en diskuterer nå hva som bør gjøres for å sikre rekrutteringen. Spørsmålet var også oppe på Norsk Filatelistforbunds representantskapsmøte i Bergen i sommer, og forbundsstyret har senere diskutert forskjellige retningslinjer og muligheter for å sikre rekrutteringen av nye samlere. Også her i NFT føler vi oss berørt av situasjonen, og sammen med forbundsstyret har vi diskutert nye veier å gå for å stimulere interessen for frimerkesamling som en sunn og givende hobby.

Nå er ikke dette problemet noe spesifikt norsk. Både i vesttyske og britiske filatelistidsskrifter har vi det siste året ved flere anledninger sett hjertesukk fra ledelsespersoner, — hjertesukk som har gått på rekrutteringsspørsmål. — Er vi i ferd med å forubbes? Har ikke de unge lenger interesse av å samle frimerker? Tar vi ikke godt nok vare på medlemmene i klubbene, er interessen for frimerkesamling i ferd med å dø ut? Disse og lignende spørsmål har vært reist.

Hva som kan og bør gjøres, er ikke godt å si. Gode forslag etterlyses, og det er dessuten blitt understreket at situasjonen ikke er så mørk som noen synes å ville ha det til. Noen klubber kan faktisk melde om fortsatt økende tilslutning, — andre kan derimot registrere frafall. Juniorklubbene arbeider godt, og Norsk Filatelistisk Ungdom står på som aldri før. Ganske snart får vi en stor nasjonal ungdomsutstilling, «TYFEX 85» i Trondheim, arrangert av Trondhjems Yngre Filatelistklubb. Dette viser at ungdommen fortsatt «står på» og viser aktiv interesse for sin

hobby. Det er all grunn til å komplimentere juniorene i Trondheim for denne deres djerve innsats.

I britiske tidsskrifter leser vi om hvordan postverket der i den senere tid har gått aktivt ut for å støtte og stimulere unge samlere, eller «samlerne av i morgen» som man uttrykker det.

Postverket i Storbritannia har stilt seg i spissen for en omfattende forening kalt «Stamp Bug Club», som faktisk ikke bare har medlemmer i Storbritannia, men også andre steder i verden. Klubben har fått 60.000 medlemmer, som stadig holdes «varme» gjennom eget medlemsblad, tilbud om kjøp av album, spesielt signerte førstedagsbrev osv. Man satser bevisst på å bygge opp under enkle, filatelistiske interesser man vet de helt unge går inn for. Størstedelen av medlemsmassen er mellom syv og 12 år, men også 90-åringene har benyttet anledningen til å skaffe seg informasjon og service gjennom et medlemskap i klubben. Klubben har fått innpass i skolene, i speiderforeninger osv. — og de unge får låne filmer og videokassetter hvor temaet er filateli, og en kan få tilsendt posters og plakater som forteller om nye frimerkeutgaver og som man kan henge opp i klasseværelser o.l.

Det er klart det britiske postverket ikke står bak dette av ren «nestekjærlighet». Man regner naturligvis med å få noe igjen for det. Men man arbeider på lang sikt — idet man stimulerer de helt unge til å samle frimerker, en hobby som senere vil bringe penger i kassen når klubb-medlemmene kommer til skjels år og alder og får mer penger mellom hendene til bl.a. frimerkeinnkjøp ved postkontorene...

I Sverige har postverket også satset bevisst for å stimulere samlerinteressen blant de unge. Man har bl.a. laget en såkalt startutrustning som selges på postkontorene, hvor man for en billig penge får både en flott innstikksbok, lupe, taggemåler, pinsett, frimerkeklipp, løse frimerker — og flere farverige brosjyrer som forteller med enkle ord hvordan man skal samle frimerker, vaske frimerker, oppbevare dem, montere dem osv. Et flott tiltak. Norsk Filatelistforbund har nå tatt opp med det norske postverket spørsmålet om man kan få til noe lignende her i landet. I skrivende stund vet jeg ikke hva som kom ut av den henvendelsen.

Men rekruttering må til — og ingenting bør være uforsøkt. Og videre: Gode ideer etterlyses!

E.S.

Egen «regionplan» i Norsk Filatelistforbund:

Klubbene bør ha besøk fra forbundsstyret en gang årlig

På styremøte i Norsk Filatelistforbund 31. august/1. september i år, var bl.a. regionaliseringen i Forbundet oppe til drøftelse. Som kjent er det innført den regel at hver og en av styremedlemmene og de to varamennene til styret, skal ha sine regioner de spesielt skal ta seg av. Etter landsmøtet i Bergen er det kommet nye inn i Forbundsstyret, og man fant det nå nødvendig med en viss geografisk justering av den enkeltes virkeområde. Styret vedtok enstemmig at man måtte ha som mål at alle klubber og foreninger skulle få besøk av et medlem av Forbundsstyret minst en gang i kalenderåret.

På grunn av den spesielle geografien i dette vårt vidstrakte land, innså man imidlertid at dette måtte gjennomføres delvis ved hjelp av fellesmøter, der flere klubber møtte opp. Det skal nå utarbeides en nærmere «besøksplan» med kostnadsrammer for gjennomføring av en slik plan. Man håper gjennom en slik ordning å oppnå en bedre kontakt mellom klubbene og Forbundet.

Etter en foreløpig oppsatt plan vil de enkelte styremedlemmer og varamenn få «ansvaret» for sine spesielle klubber. Fordelingen er som følger:

Børre Amundsen: Bardufoss, Bodø, Fauske, Hålogaland, Ibestad, Narvik, Troms og Vesterålen.

Erling Aune: Bergen, Førde, Hareid og Ulstein, Molde, Odda, Sogndal, Statfjord, Stord, Voss, Ørsta, Ålesund og Åndalsnes.

Jan Christensen: Drammen, 4-skill. Blå, Hønefoss, Kongsberg, Nordre Vestfold, Notodden, Sandefjord og Skien.

Torbjørn Hallgren: Alstahaug, Kristiansund, Namsos, Nordenfjeldske, Oppdal, Polarsirkelen, Steinkjer og Stjørdal.

Johnny Hassel: Asker av 1976, Asker og Bærum, Elverum, FRP, Gjøvik, Hadeland, Ha-

mar, Jessheim, Nesodden, OFK, Raufoss og Sentrum.

Ingolf Kapelrud: Bryne, Haugesund, Karmøy, Sandnes og Stavanger.

Per Kindem: Fredrikstad, Halden, Moss og Sarpsborg.

Torbjørn Larsson-Fedde: Arendal, Farsund, Flekkefjord, Grimstad, Kristiansand, Lund og Mandal.

Odd A. Olsen: Alta, Hammerfest, Sør-Varanger og Vadsø.

Paul H. Jensen: Lillehammer, Ringebru og Vågå.

Til seriøse samlere leverer vi fri-mærkeudvalg med såvel billigere som dyrere mærker i meget høj kvalitet. Vi giver op til 50 % rabat ved store køb. Udvalgene tilsendes portofrit og uden købtvang til gennemsyn.

Vore specialer er Norden, Tyskland, Schweiz, England, Østrig, DDR., Ungarn

Vi har dog også udvalg i resten af Vesteuropa, samt Rusland og Polen.

Prøv et udvalg, vi tror, De bliver glædeligt overrasket over priser og kvalitet.

COLLECTION BUILDER ApS

Tranemosevej 60 H,
DK-2750 Ballerup, Danmark

Den norske postkontrollen i Nord-Norge i krigsåret 1940

Av John Torstad

Den norske postkontrollen som ble iverksatt i Nord-Norge fra og med 12. april 1940, er fortsatt en utforsket del av vår posthistorie. Det er nå snart 45 år siden denne del av Norges posthistorie fant sted, og de fleste som var med på begivenhetene den gang er gått bort. Opplysninger angående kontrollen, begynner å bli vanskelig tilgjengelige, og materiell fra denne perioden eksisterer det forholdsvis lite av. Kontrollen pågikk i kort tid, og selv om store mengder post ble kontrollert, er det lite som er tatt vare på.

Jeg har i lengre tid foretatt registreringer av postkontrollerte objekter fra denne perioden. Men fremdeles er det flere uklarheter ute og går, angående hvor objekter er kontrollert, samt om de ulike kontrollkontorer var tildelt både lukkeremser og kontrollstempel.

Postkontrollerte brev ble vanligvis påsatt lukkeremse etter kontrollen. Disse varierer i utførelse fra de ulike kontrollkontorer både med hensyn til farge, størrelse og tekst. Selv innen samme kontrollkontor kunne flere ulike typer remser være i bruk. Ikke alle brev som gikk gjennom kontrollen ble åpnet. Disse fikk vanligvis påsatt et

kontrollstempel. Kontrollstempelet ble i tillegg benyttet på brevkort og åpne sendinger.

Fortsatt mangler to

Totalt ble det opprettet 15 kontrollkontorer i Nord-Norge. Fra de fleste kontrollkontorer har jeg registrert

brev/kort som med sikkerhet er blitt kontrollert ved et bestemt kontrollkontor. Men fortsatt er det ikke registrert objekter som med sikkerhet kan sies å ha blitt kontrollert ved kontrollkontor Nr. 5 MOSJØEN og ved kontrollkontor Nr. 6 NARVIK. Det er heller ikke registrert post-

6. Bilkompani

Til

A/S Troms Inland Rutebil,

Finsnes.

Militær postkontroll

Brev sendt fra Feltpostkontor No 9. 29/4-40. Adressert til Finsnes. Kontrollert ved postkontrollkontoret under F.P.K. Nr. 9 på Molund i Bardu. HVIT LUKKEREMSE.

Brev sendt fra KABELVÅG 11.5.40 adressert til Stokmarknes. Påsatt kontrollstempel i blått PASSERT POSTKONTROLLEN kontrollert ved kontrollkontor nr. 14 SVOLVÆR.

sendinger kontrollert ved grensestasjonen ved Helligskogen i Skibotndalen.

Som før nevnt er det ikke registrert at de ulike kontrollkontorene fikk tildelt både lukkeremser og kontrollstempel. Fra kontrollkontor Nr. 12 KIRKENES er det kun registrert brukt kontrollstempel og fra kontrollkontor Nr. 10 VARDØ kun registrert brukt lukkeremser. Men det sannsynlige er nok at alle kontrollkontorene fikk tildelt både lukkeremser og kontrollstempler.

Opphevet etterhvert

Postkontrollen ble opphevet etterhvert som tyskerne rykket nordover og besatte landsdelen. I Troms ble kon-

nft

BYTTE

Dette er bytteønsker som er kommet inn til Norsk Filatelistforbund. Forbundet kjenner ikke dem som ønsker å bytte og kan ikke innta for vedkommende. Første kontakt bør derfor tas forsiktig. La gjerne den annen part sende den første sending, men svar deretter seriøst, og oppgi gjerne Norsk Filatelistisk Tidsskrift som kilde.

Dr. Bohuslav Macháček, Nad Zámeckem 45, 15000 Praha 5, Tsjekkoslovakia, 63 år, pensjonert advokat, ønsker å bytte stemplede nyere norske merker mot tsjekkosllovakiske fra 1945/85. Kan også skaffe frimerker fra andre øststater. Oppgir selv å være en avansert samler. Korr.: engelsk, tysk, fransk.

Kamillo Kremmer, Budapest II, Pasareti-ut, 179/181 B.1.6. H-1026 Ungarn vil bytte stemplede ungarske frimerker mot norske. Korr. tysk eller engelsk.

Piotr Popinski, 80 — 952 Gdansk 50, P.O.Box

628, Polen ønsker ustemplet Norden mot polske eller østeuropeiske frimerker. Korr. engelsk.

Hans Jürgen Seerich, DDR-4440, WOLFEN 3, Dr.-OTTO-Nuschke-Strasse 22 ønsker norske merker mot DDR, BRD, også FDC.

Eszter Pethő, 1182 BUDAPEST, XVIII, Ganz Ábrahám u.34, UNGARN, ønsker å bytte frimerker, korr. engelsk.

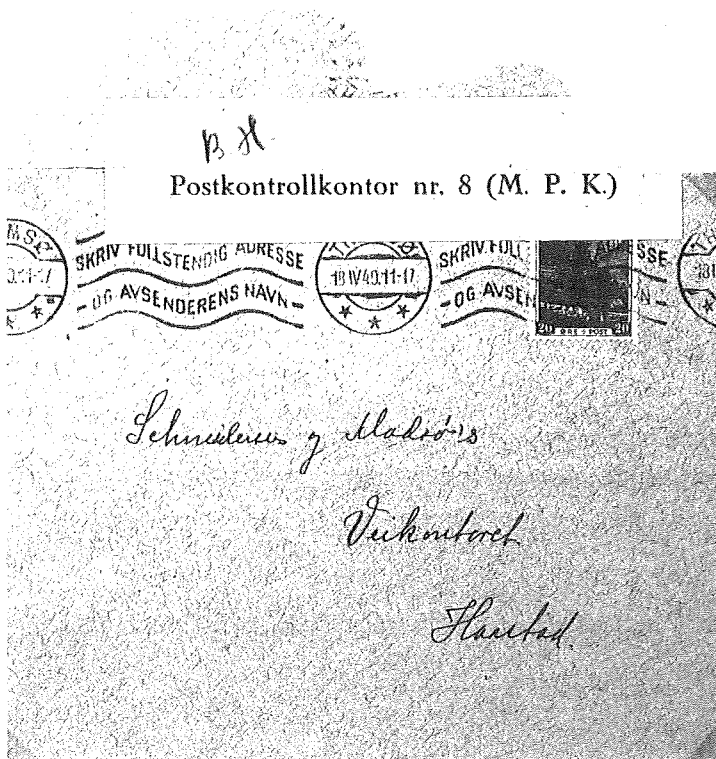
R. Koo, Aert van Neslan 533, 2341 HT OEGST-GEEST, Nederland, korr. engelsk. Født i Indonesia, bor i Holland. Han vil bytte motivmerker.

Miroslav Schleif, Nevanova 1055, 163 00 PRAHA 6- Repy, Tsjekkoslovakia. Samler Skandinavia 1979—1985 eller eldre mot CSSR 1945—1985. Engelsk eller tysk.

Stefan Skoda, 919 65 DOLNÁ KRUPÁ 360, Tsjekkoslovakia, samler tema malerier, flora, fauna, sport og biler i bytte med frimerker fra sosialistiske land.

Brev sendt fra HAMMERFEST 1.6.40 adressert til Tromsø. Påsatt kontrollstempel i blåfiolett farge. PASSERT KONTROLLKONTORET M.P.K.H. Kontrollert ved kontrollkontor nr. 15 HAMMERFEST.

Brev sendt fra Tromsø 18/4-40 adressert til Harstad. Kontrollert ved postkontrollkontoret i Tromsø. Lukkeremse i grønn farge. (Denne type lukkeremse er registrert i gult, rødt og hvitt).

trollen opphevet 14. juni, mens i Finnmark vedvarte imidlertid kontrollen helt frem til 26. juni 1940.

Jeg appellerer derfor til leserne som sitter inne med slike objekter om å være meg behjelpelig med å få en fortgang i registreringen av denne så uklare, men høyst interessante del av vår posthistorie. Dette kan gjøres ved å sende meg de ulike objekter til påsyn, eller i det minste en god fotokopi. Ved sending av fotokopi må det påføres eventuell farge på lukkeremsen/kontrollstempelet. Ved kontrollerte brev med lukkeremse ser jeg helst at både brevets for- og bakside blir kopiert. Jeg vil så langt råd er dekke portokostnader. Forøvrig vil jeg henvise til Filatelistisk årbok 1983 s. 166 til 172, hvor dette emnet er litt mer omtalt.

Det vil i nær fremtid bli opprettet en arbeidsgruppe som vil ta for seg den norske postkontrollen fra 1940 og 1945. Målet er å få denne del av vår posthistorie samlet og så ajourført som mulig.

Hvis noen av leserne sitter inne med data og opplysninger som dere tror kan komme arbeidsgruppen til hjelp, så imøteser jeg å høre fra dere.

Brev til påsyn, fotokopier og opplysninger kan sendes til: John Torstad, Jan Maynvn. 17, 9000 TROMSØ.

**Benytt
NFT's
annonsører**

Bli kjent med finske frimerker

Finske frimerker er et interessant bekjentskap. Kunstnerisk og teknisk av første kvalitet; kunstverk i miniatyr. Og de nye frimerkene som siden 1.3.1984 er utgitt for landskapet Åland har blitt et nytt, ettertraktet tillegg i frimerkesamlinger med finske frimerker.

Bli fast abonnent

Som fast abonnent får du alle de nye frimerkene sendt hjem til deg uten ekstra bry, førstedagskonvolutter og årsutvalg straks de utkommer. Dersom du ønsker det, er det også mulig å bestille bare Ålands fri-

merker eller årsutvalg. For å bli fast abonnent innbetaler du en sum som svarer til din antatte årlige bestilling, dog minst FIM 100,-, til Finlands Frimerkesentral, postgirokonto nr. 2118- 6.

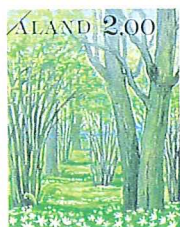
Det første miniatyrarket kommer til høsten

Finlands postverk fyller 350 år i 1988. I jubileumsåret vil det i Helsingfors bli arrangert en stor internasjonal frimerkeutstilling, FINLANDIA 88. For å støtte denne utstillingen vil det i årene -85, -86 og -87 bli utgitt tre miniatyrark. Det første

miniatyrarket blir utgitt 16.10.85. Der vil Svensk-Finlands eldste postkort fra 1698 bli avbildet. Arket har fire frimerker og prisen er FIM 8,- hvorav FIM 2,- går til støtte for utstillingen. Miniatyrarket kan du bestille ved å betale inn en sum som tilsvarer din bestilling til postgirokonto nr. 2118-6.

Det lønner seg å bli kjent med finske frimerker.

De er verdsatte og kjente samleobjekt verden rundt.

Postens Frimærkesentral
PB 654
SF-00101 HELSINGFORS
FINLAND
Tlf. +358 0 195 4732

Mariehamns poskontor
PB 100
SF-22101 MARIEHAMN
FINLAND
Tlf. +358 28 144 60/41

Nytt sensasjonelt funn —

eller hva man kan finne i en bunt på 100 stk. Nk. 54

Håndbokmedarbeider Tore Nygaard gikk i sommer til innkjøp av en bunt 20 øre 20 mm (Nk. 54), men lite ante han ved kjøpet hva bunten skulle vise seg å inneholde.

Her er gjengitt tre illustrasjoner, som tilsammen utgjør tredjeparten av merkene i bunten. At hans glede over funnet var stor, sier seg selv, men funnet vil jo også være til glede og — nytte — for medarbeiderne i revisjonen av håndbøkene over 20 mm-utgaven.

Illustrasjon A gjengir en praktisk talt perfekt blokk på ti merker av NK. 54 II e, den største blokk av plate II som kjennes i stempellet stand.

Illustrasjon B er en blokk på 9 merker av NK 54 III. Perforeringen i nedre merkerad er noe splittet og også noe svekket i de vannrette perforeringer. Det er dessuten en nokså kraftig brett over de tre nedre merker.

Illustrasjon C viser en rekonstruert 14-blokk av NK. 54 III. Blokken består av 14 enkle merker fra bunten som lett lot seg sette sammen til den illustrerte blokk ved hjelp av stemplene. Jeg har hatt blokken til montering og kontroll, og kan bare bekrefte at tagging og vannmerker bekrefter at disse 14 merker har dannet en blokk opprinnelig. Da

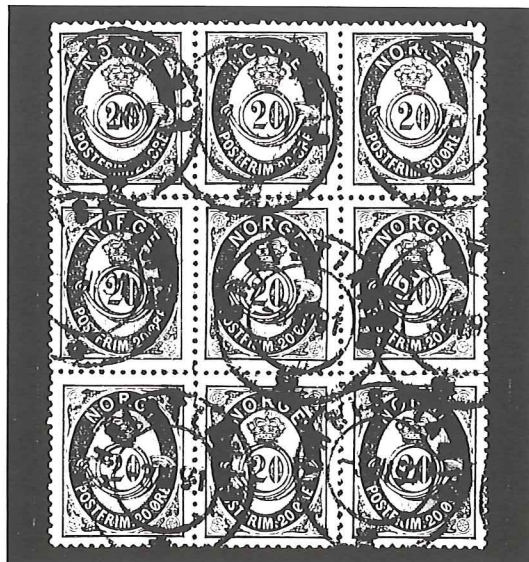

Fig. B

merkene i den midterste rad viser den vanlige taggefeil for 9. loddrette rad i arket, må man kunne gå ut fra at blokken har sittet i høyre arkrand. Jeg gjør uttrykkelig oppmerksom på at min sammenmontering ikke er blitt nøyaktig. Begge disse blokkene av NK. 54 III vil utvilsomt hjelpe langt på vei til rekonstruksjonen av 54 III, og disse blokkene vil bli tilgjengelig for de medarbeidere som har 54 III på sin arbeidsplan.

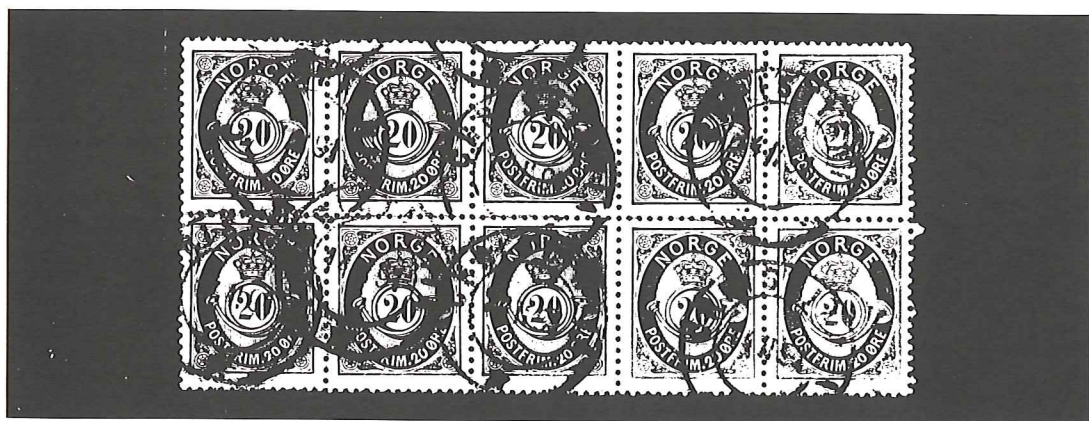

Fig. A

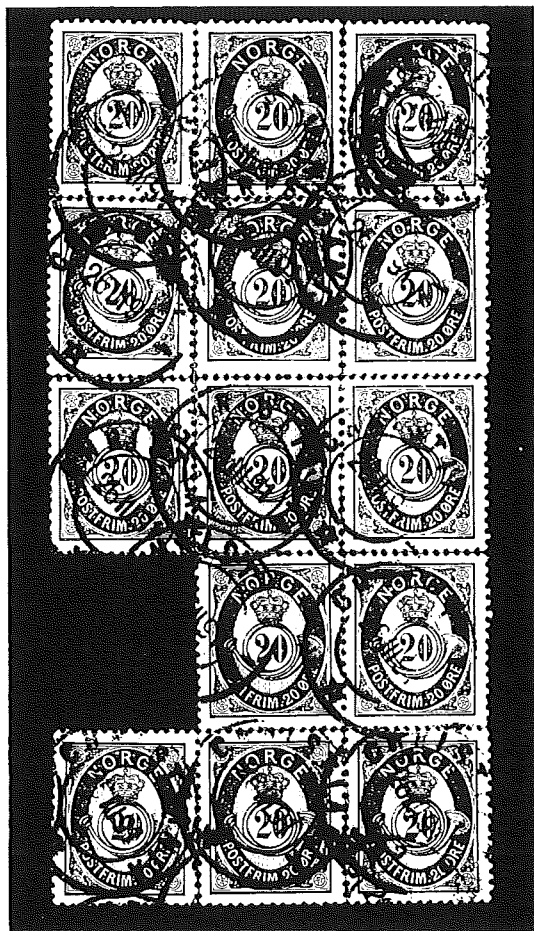

Fig. C

Det er all grunn til å gratulere Tore med funnet. Måtte bare mange slike bunter dukke opp i den nære framtid til glede og nytte for de entusiastiske medarbeidere i Håndbokrevisjonen.

FCM jr.

— Hva mener du med å si at det er en elendig bryllupsreise, elskede...? Jeg for min del har aldri hatt det så fint!

nft

Postkassen

Færøyske julemerker

Hr. redaktør:

Jeg tillater meg å sende dere et spørsmål som dere kanskje kan hjelpe meg med.

Situasjonen er at jeg har en datter som har en forkjærlighet for julemerker. Nå har jeg fast bestilling på Færøyene, og når jeg bestiller årssett så pleier jeg også hive på en bestilling på et par ark med julemerker til min datter.

Da jeg i år mottok disse julemerkene, så oppdaget jeg at det var forskjell på de to arkene som jeg hadde fått. Det synes for meg som om at det på det ene arket ikke er trykket en rødfarge. Dette gjør seg utslag i at det ene arket har felter med en mørk rosa farge, mens den er lys rosa på det andre. Likeledes er blåfargene på det ene arket dyper enn på det andre.

Nå vet jeg at julemerker av mange ikke sees på som frimerker, men jeg er allikevel nysgjerrig på om dette er en feil som det finnes mange av eller om det er en engangsfeil.

Nå er det mulig at dere ikke har greie på dette i det hele tatt, men kan dere da prøve å hjelpe meg å komme i kontakt med noen som har greie på dette. Jeg har blant annet sett at man i danske auksjonskataloger også oppfører julemerker. Muligens har Norsk Filatelistforbund en dansk søsterorganisasjon som eventuelt kan svare meg om jeg får adressen til denne. Jeg kan selv skrive om jeg får adressen.

Dersom dette overhodet skulle ha noen interesse, kan dere selvsagt få låne arkene for å skrive om disse.

På forhånd takk for svar.

Med vennlig hilsen
O. Storås 5086 Salhus

Vi har forsøkt å finne noen som har greie på julemerker, men har ikke lyktes å få noe svar på Storås' spørsmål. Kanskje noen av leserne kan hjelpe? For ordens skyld: Adressen til Danmarks Filatelist Forbund er: Grønnegade 41, DK-1107 København K, Danmark.

E.S.

Vi samler Stillehavet (2):

NEW ZEALANDS BILAND

Av Hans Petter Grønvold

I løpet av de to siste tiår er det oppstått en lang rekke selvstendige nasjoner i Stillehavet. De aller fleste øyer og øygrupper har vært — og noen er fortsatt — underlagt europeiske kolonimakter, Australia eller New Zealand. I denne artikkel skal jeg ikke ta opp New Zealands egen filateli, som også er meget interessant, men New Zealands biland, dependencies, i Stillehavet.

I løpet av de siste hundre år har det vært endel slike, og jeg skal behandle dem hver for seg; Samoa-øyene, Cook-øyene med Rarotonga, Aitutaki og Penrhyn, Niue og Pitcairn-øyene, — og til slutt Tokelau-øyene, det eneste gjenværende biland New Zealand har.

Samoa-øyene

Samoa-øyene er i dag delt i to adskilte enheter, det selvstendige kongedømmet Samoa i Sisifo (Western Samoa) og American Samoa. Samoa består i alt av åtte større og en del mindre øyer.

Samoa ble oppdaget av hollenderen Jacob Roggeveen i 1722, og senere kom Bouganville. På 1800-tallet fulgte britiske misjonærer og handelsfolk. Øyene var under denne tiden et samlet kongedømme.

De første frimerker som var i bruk på Samoa var de såkalte Samoa Express-frimerkene. Opphavsmannen til disse merkene var sjefen for avisen Samoa Times, W. E. Agar. Han lot merkene trykke i Sydney, New South Wales, og etter avtale med Samoas konge, Malietoa Laupepa i 1877, opprettet han den private institusjonen Samoa Express Post Office.

Tjenesten ble i 1879 overtatt av A. Spires, og året etter av G. L. Griffiths, som ledet den til 1881 da hele posttjenesten brøt sammen.

I alt 19 frimerker utkom, i verdiene 1d, 3d, 6d, 1s, 2s, 5s. Utallige nytrykk og forfalskninger eksisterer, og spesielt i tidsrommet 1884–1892 ble det produsert mengder av nytrykk.

Den neste periode i Samoas filatelistiske historie er årene fra 1881 til Samoa i 1886 fikk egne offisielle frimerker. I denne seksårsperi-

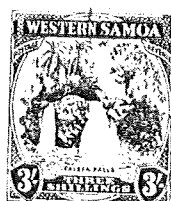
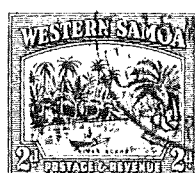
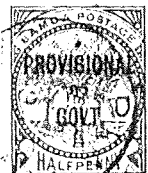
oden var New Zealands frimerker, uten overtrykk, i bruk på post fra øyene, sendt med forbipasserende skip. Noe for stempelsamlere, men meget vanskelig å finne.

To motiv ble valgt til Samoas første frimerker i 1886, palmer og portrett av Kong Malietoa Laupepa. Perioden frem til 1899 er interessant, og rik på varianter og taggingsforskjeller. Den 1. april 1895 ble postkontoret i Apia herjet av brann, og hele frimerkelageret gikk opp i flammer, bortsett fra beholdningen av 1s-merkene. Disse 1s-merkene er derfor kjent halvert på brev etter brannen.

I 1899 ble Samoa delt på grunn av stridigheter mellom forskjellige høvdinger, og innblanding fra stormaktene som på denne tiden var meget aktive i Stillehavsområdet. USA overtok de østlige øyene med bl.a. Tutuila.

Filatelistisk er det ikke mye å si om American Samoa. USAs frimerker ble innført i 1899 og har siden vært i bruk. Brev med amerikanske merker stemplet Pago Pago har jo sin plass i en samling Samoa.

På Western Samoa fort-

Historisk utvikling av Samoas filateli; Samoa Express, Kongedømmet, tysk koloni, mandat under New Zealand.

satte imidlertid den filatelistiske utvikling, og den er like vekslende som landets politiske historie.

Den 1. mars 1900 ble det tyske flagg heist i Apia, og øyene ble styrt av despotiske tyske guvernører, til den siste i rekken overga seg til New Zealands styrker 29. august 1914, ved utbruddet av første verdenskrig.

I perioden som tysk koloni var de vanlige tyske kolonimerkene i bruk. Først tyske merker med overtrykk SAMOA, deretter fellesutgaven for tyske kolonier, også med navneformen Samoa.

I september 1914 ble de tyske kolonimerkene overtrykt av new zealandske myndigheter med bokstavene G. R. I. Overtrykket ble foretatt av Samoanische Zeitung i Apia. Senere samme måned ble disse frimerkene erstattet med frimerker fra New Zealand med overtrykk Samoa.

I 1920 ble Western Samoa satt under mandat av Folkeforbundet, administrert av New Zealand, og etter annen verdenskrig kom øyene under FN-mandat, fortsatt administrert av New Zealand.

I hele denne mandatperioden er det kommet ut omlag 70 frimerker; mange vakre merker med motiv fra øyene, en del NZ-merker med overtrykk, samt de uunngåelige NZ fiscal høyverdier, som også dekket et postalt behov.

I 1958 ble Samoas parlament åpnet, og den 1. januar 1962 ble Western Samoa et selvstendig kongedømme under navnet Samoa i Sisifo, bestående av øyene Upolu med hovedstaden Apia, Savai'i og et par mindre øyer.

Grunnloven sier at kongen skal velges for en fem års periode, men denne bestemmelsen skal først tre i kraft etter at dobbeltkongene som

regjerte ved selvstendigheten i 1962 er døde.

Kong Tupu Tamasese døde allerede i 1963, og kong Malietoa Tanumafili 11 fortsetter på livstid.

Samoa har, siden landet ble selvstendig, utgitt mange vakre frimerker med motiv knyttet til øyenes natur, kultur, historie og utvikling. I 1967 ble det gamle britiske myntsystem byttet ut med tala (dollar) og sene (cent).

Cook-øyene

Også Cook-øyene har en svært variert og innviklet filatelistisk historie. I motsetning til de fleste andre øyer i området var ikke Cook-øyene noen politisk enhet før europeerne kom i forrige århundre. De 16 øyene var selvstyrte med egne konger og høvdinger, og det var først i 1901, da øyene kom under New Zealand, at grensene for Cook Islands ble endelig fastsatt.

Men, den filatelistiske historien begynte lenge før den tid.

I oktober 1888 ble et britisk protektorat opprettet på øya

Første utgaven fra Cook-øyene som førte til sterke protester fra høvdingene på de mindre øyene.

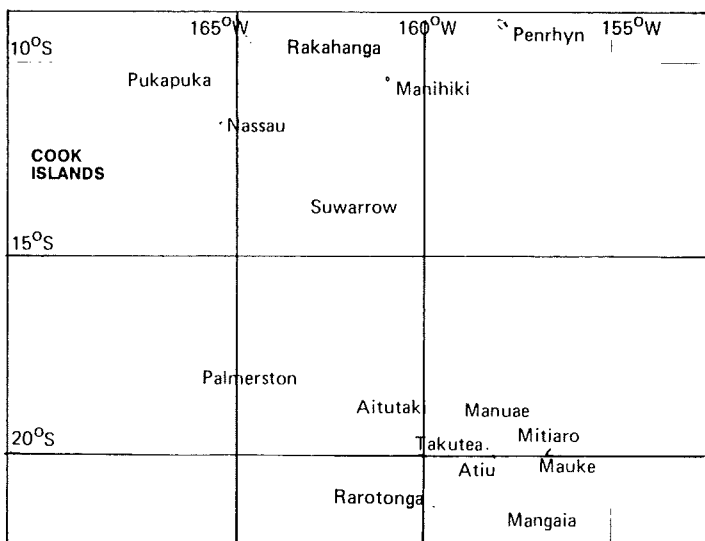
Rarotonga, og senere samme år ble protektoratet utvidet til de seks andre sydlige Cook-øyene, bl.a. Aitutaki, Penrhyn, Mangaia og noen mindre øyer. De resterende Cook-øyene ble underlagt protektoratet senere.

De første frimerkene kom i 1892, fire verdier med navnet Cook Islands Federation og en større stjerne omgitt av seks mindre stjerner. Den store representerte Rarotonga, mens de seks andre representerte de andre øyene i føderasjonen.

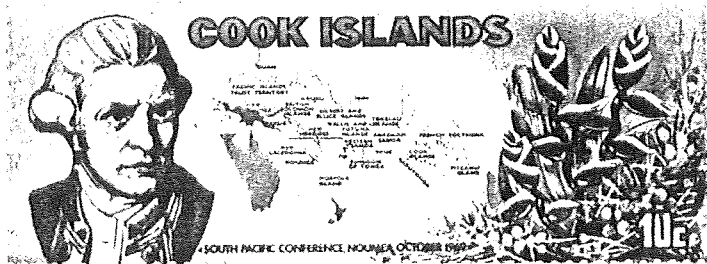
Som selvstendig nasjon har Cook-øyene valgt et grønt flagg med 15 stjerner i sirkel, én for hver øy.

COOK ISLANDS

Kartskisse over Cook-øyene

Cook-øyene har mange vakre merker som selvstendig stat, men også et stort antall spekulasjonsutgaver.

Også her eksisterer mange trykk og forfalskninger.

Det at Rarotonga på denne måten ble satt i sentrum, vakte stor forargelse hos de andre høvdingene, og i 1893 kom nye frimerker, nå med portrett av dronning Makea Takau av Avarua på Rarotonga, og et motiv med torea-fuglen. Disse frimerkene bar kun navnet Cook Islands.

Den 13. mai 1901 opphørte det britiske protektoratet, og Cook-øyene kom under New Zealands kontroll.

Et frimerke med dronning Makeas portrett ble overtrykt med en krone for å markere begivenheten.

På grunn av den nevnte motstand mot at Rarotonga fikk en så dominerende plass blant øyene, fikk både Aitutaki og Penrhyn egne frimerker i h.h.v. 1903 og 1902, mens den 16. øya, Niue, i 1902 ble utskilt som eget administrativt område.

Aitutaki og Penrhyn hadde NZ-frimerker med overtrykk frem til 1920, da Aitutaki,

Penrhyn og Rarotonga fikk egne motivmerker, samme motiv, men eget navn. Navnet Cook Islands var ikke i bruk igjen før i 1932.

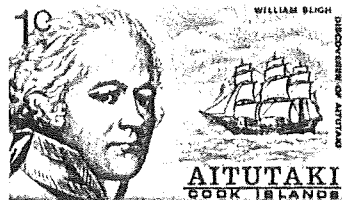
Retten til egne frimerker opphørte fra 15.3.1932, da frimerker med navneformen Cook Islands igjen ble innført på alle øyene.

I 1965 fikk Cook-øyene fullt selvstyre som selvstendig stat i frivillig forsvarssamarbeid med New Zealand, som også tar hånd om utenrikspolitikken.

Cook-øyene har siden den tid ført en spekulativ frimerkepolitikk med mange unødvendige utgaver.

Men, man øynet muligheten for flere penger til statskassen, og et tvilsomt vedtak ble fattet i 1972: Øyene Aitutaki og Penrhyn ble erklært Port of Entry til Cook-øyene, og de fikk igjen rett til å utgi egne frimerker.

Aitutaki fikk merker fra 9. august 1972, samme dag som Cook-øyenes frimerker ble trukket tilbake fra posthuset

Aitutaki gjenoppstod som frimerke«land» i 1972.

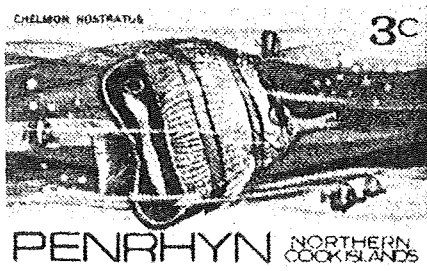
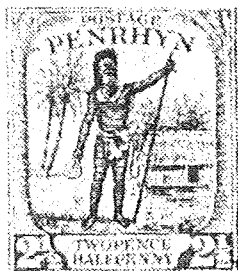
der. Frimerkene bærer navnet AITUTAKI Cook Islands.

Året etter, 24. oktober 1973, startet Penrhyn opp, og Penrhyn-frimerker har erstattet Cook-øyenes merker på alle de nordlige Cook-øyene: Penrhyn, Manihiki, Rakahanga, Nassau og Pukapuka.

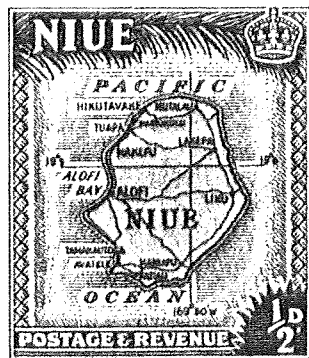
Niue

I 1876 valgte befolkningen på Niue, Mataio Tuitoga til konge, og både han og etterfølgeren, kong Fata'aiki, ba dronning Victoria om å bli satt under britisk protektorat, noe som ble avslått helt til 1900. Året etter fulgte Niue med Cook-øyene under New Zealands kontroll. Dette vakte så sterk motstand på øya at Niue allerede året etter ble utskilt som egen administrativ enhet.

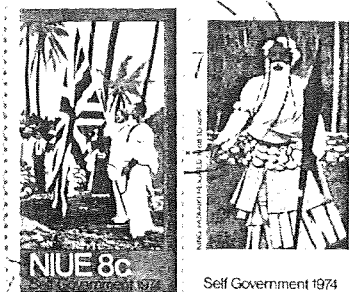
Niue ble selvstendig nasjon 19. oktober 1974, i frivillig forsvarssamarbeid med New Zealand.

Frimerker fra Penrhyns første og andre periode som eget frimerkeutgivende område.

Niue er en av verdens minste og mest avsidesliggende nasjoner.

Frem til slutten av 1970-årene førte Niue en moderat utgivningspolitikk. Her er to merker med historiske motiv.

Niue fikk egne frimerker 4. januar 1902, og hadde i likhet med Penrhyn og Aitutaki NZ-merker med overtrykk, og fra 1920 fellesmotiv som de andre Cook-øyene, men kun med navneformen Niue.

Da Rarotonga, Aitutaki og Penrhyn mistet retten til egne merker i 1932, måtte Niues frimerker bære navnet NIUE Cook Island frem til 1940.

Fra 1946 har kun navneformen Niue vært i bruk.

Frem til slutten av 1970-årene er Niue et meget fint samlerområde, men også der har de funnet ut at det ligger penger i frimerker, og en mengde unødige utgaver er kommet.

Niue er en av verdens minste nasjoner, kun 15×21 km stor, og har 3600 innbyggere. Hovedstaden heter Alofi.

Pitcairn

Det er ikke riktig å omtale Pitcairn som New Zealands biland. Pitcairn Islands er britisk koloni, et av verdens mest avsidesliggende og isolerte samfunn. Kun 60 mennesker lever der nå. Øya har ingen flyplass og svært få skipsanløp i året. Øya har administrative kontorer i New Zealand, og Pitcairns filatelitjeneste ligger i Suva på Fiji-øyene.

Pitcairn fikk ikke egne frimerker før i 1940, og har siden jevnt kommet med mange vakre frimerker, en viktig inntektskilde for det lille samfunnet midtveis mellom Tahiti og Chile.

I 1927 ble det første postkontoret åpnet på øya, og fra 1927 til 1940 var New Zealands frimerker i bruk på post fra øya. Kolonien Pitcairn Islands består, i tillegg til Pitcairn selv, av tre ubebodde øyer, Oeno, Henderson og Ducie.

Tokelau

Tokelau-øyene er tre små korallatoller nord for Samoa. Øyene Atafu, Nukunonu og Fakaofu har til sammen 1600 innbyggere. Øyene ble oppdaget på midten av 1700-tallet, men hadde lite kontakt med europeere til langt ut i forrige århundre.

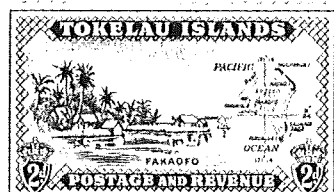
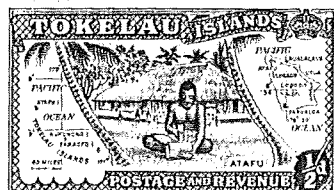
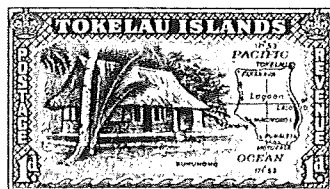
Britene tok kontroll over øyene i 1870-årene, og de ble styrt av britiske representanter, først fra Samoa, senere Tonga og til slutt fra Ocean Island, hovedkvarteret for Gilbert and Ellice Islands Protectorate.

Tokelau-øyene ble britisk protektorat i 1893, og under navnet Union Islands gikk de i 1916 inn i Gilbert & Ellice Islands protektoratet.

I 1925 ble Tokelau/Union Islands utskilt igjen, og ble underlagt New Zealand. Tokelau Affairs Office ligger ennå i Apia i Samoa.

Den 7. mai 1946 fikk øyene igjen sitt opprinnelige navn, Tokelau Islands. To år senere ble the Tokelau Islands Act vedtatt i parlamentet i New Zealand, og fra 1.1.1949 har øyene vært en del av New Zealand.

I 1976 ble øyene etter de innfødtes ønske kalt Tokelau. Den filatelistiske historien følger den politiske historien på øyene.

Tokelaus første frimerker kom i 1948.

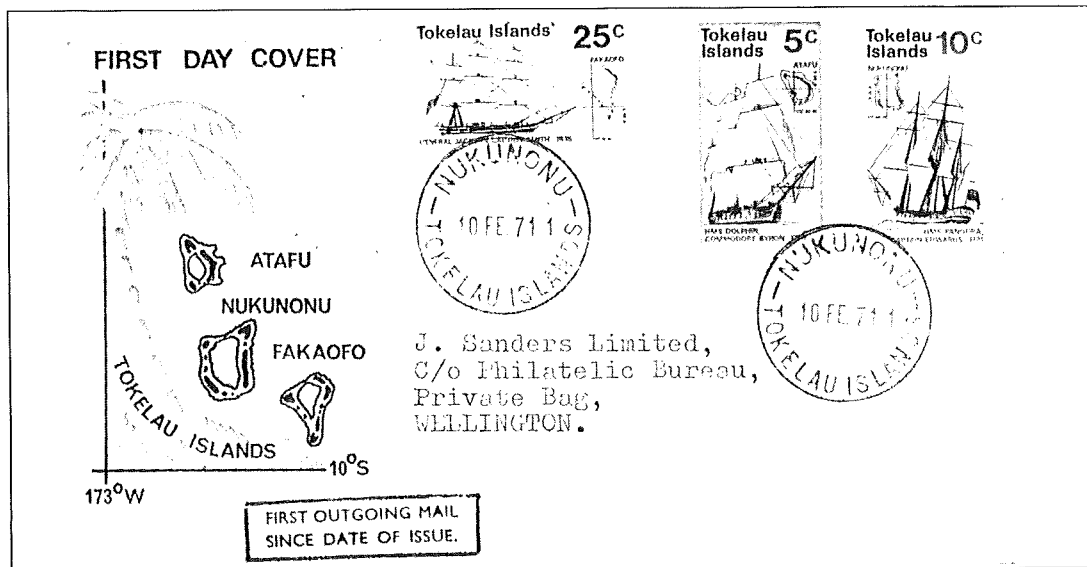
Den 1. januar 1911 ble det første postkontor åpnet på Atafu, og frimerker fra Gilbert & Ellice-øyene var i bruk til 1925.

Fra 1926 til 1946 var Samoaas frimerker benyttet på post fra øyene, og den 22. juni 1948 fikk Tokelau sine første egne frimerker. Tokelau har siden ført en meget moderat frimerkepolitikk.

I 1967 ble desimalmynt innført, New Zealand-dollar, og fra 1982 har Samoaas valuta vært i bruk.

Tokelaus filatelitjeneste drives gjennom New Zealand, og frimerkene bestilles gjennom denne.

I likhet med de aller fleste Stillehavs-øyer har det også fra Tokelau-øyene vært minimal postgang i første halvdel av dette århundre, og det er svært vanskelig å oppdrive bruksbrev fra øyene, framkert med new zealandske frimerker på Samoa, Cook-øyene, eller Pitcairn, eller samoanske og Gilbert & Ellice-merker stemplet på Tokelau.

Brevet er stemplet på øya Nukunonu på frimerkenes utgivelsesdag, og sendt med første båt ut fra øya etter utgivelsesdagen.

Tokelau er et meget isolert samfunn, uten flyplass og med svært få båtanløp i året. Man må beregne lang tid på å få post fra øyene om man ønsker å få stemplet merker der nede.

Men, som det fremgår av artikkelen er det et meget variert, interessant og rikt samleområde.

Adresser til filatelitjenester:
Cook Islands Philatelic Bureau,
Avarua, Rarotonga,
Cook Islands,
South Pacific.

Aitutaki Philatelic Service,
Aitutaki,
Cook Islands.

Penrhyn Philatelic Service,
Penrhyn,
Northern Cook Islands,
South Pacific.

Philatelic Bureau,
Chief Post Office,
Apia,
Western Samoa.

Philatelic Bureau,
Post Office,
Alofi,
NIUE
Western Pacific.

Pitcairn Philatelic Bureau,
Philatelic Bureau,
P.O.Box 40,

Et frimerke kan også være kilde til feilinformasjon.

Utgaven med fellesmotiv for øyene Niue, Rarotonga, Aitutaki og Penrhyn i 1920 har et motiv av Kapt. Cooks landing på øya Niue 7. juni 1774 (½d merket).

Kunstneren som tegnet merket for The Perkins Bacon & Co., brukte et fotografi av Point Venus på Tahiti som inspirasjon, og frimerket har følgende feil:

- 1) Cooks seilskute har tre i stedet for to master.
- 2) Frimerket viser en stor gruppe mennesker — Cook hadde kun to personer med seg i land.
- 3) Frimerket viser flere innfødte som møtte Cooks menn — Cook rapporterte at øya var ubebodd.
- 4) Niue er en korall-øy og har ingen fjell — på frimerket ser vi høye fjell i bakgrunnen.
- 5) Frimerket viser høye kokospalmetrær — de fantes ikke på øya da Cook kom, men ble innført fra Samoa mye senere.

Suva,
Fiji.

Philatelic Bureau,
(Tokelau)
Private Bag,
Wanganui,
New Zealand.

Fra 1976 har
navneformen
Tokelau vært i
bruk, og fra
1982 sa-
moansk va-
luta.

nft

Oss små-samlere imellom

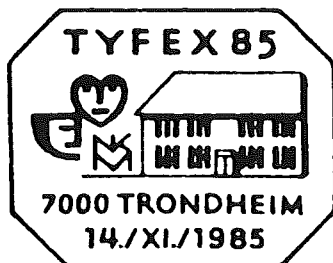
TYFEX 85 — et løft for norsk ungdoms-filateli

Den 14. november er det klart for den første nasjonale frimerkeutstillingen for ungdom på mange år. Det er Trondhjems Yngre Filatelistklubb som tar dette løftet for norsk ungdomsfilateli. Nasjonale frimerkeutstillinger har vært arrangert i Sverige og Danmark i flere år, men her på berget har man ikke prioritert ungdomsarbeidet før i de senere årene.

Det er TYF's formann Arne Rønning som sammen med en del aktive medlemmer har tatt initiativ til TYFEX 85. For å få hele arrangementet i havn har TYF fått hjelp av en del seniorer i Nordenfjeldske Filatelistforening. Postverket er også med i utstillingskomiteen, og har vært til stor hjelp i planleggingsfasen.

Utstillingen arrangeres i Nordenfjeldske Kunstinstrimuseum i tiden 14. til 17. november. Åpningstidene er: Torsdag 14. nov. 13—19
Fredag 15. nov. 10—19
Lørdag 16. nov. 10—17
Søndag 17. nov. 12—17

Under utstillingen blir det arrangert et monteringskurs i regi av Norsk Filatelistforbunds Ungdom, hvor alle landets unge frimerkesam-

Utstillingen har eget motivdatostempel.

lere er invitert. Tore Gjelsvik og Eivind Evensen er foredragsholdere foruten medlemmer av styret i NFU.

Torsdag kveld kl. 20.00 blir det holdt et åpent møte om motivsamling med Eivind Evensen som kåsør.

Lørdag kl. 10.00 holder Engers Frimerker sin TYFEX-auksjon. Lørdag kveld kl. 19.00 blir det utstillingsbankett på Scandic Hotel.

Utstillingen vil omfatte knapt 40 samlinger fordelt på 150 rammer. Samlingene er de beste i Norge i dag. I innbudt klasse finner man også gode samlinger fra de andre nordiske landene.

En nasjonal frimerkeutstilling skal også omfatte andre ting. Frimerkekunstneren Arne E. Holm vil vise noen av sine arbeider på utstillingen.

Utstillingen vil omfatte seks handlerstands samt Det norske Postverk og Grønlands Postvæsen.

I forbindelse med utstillingen blir det utgitt en privat helsak med avtrykk av NK 987 (julefrimerke kr. 2,50 motiv dompap). Det blir trykket i et begrenset opplag. Kortet vil bli førstedagsstemplet med utstillingens motivdatostempel som viser Kunstinstrimuseet og emblemet til ungdomsfilatelien. Stempelet er designet av Arne E. Holm.

Dette arrangementet er det største løftet TYF har påtatt seg. Utstillingskomiteen håper på noen trivelige dager i Trondheim i november. Utstillingskomiteen er behjelpelig med hotellreservasjoner og bestillinger til utstillingsbanketten. Utstillingens adresse er: TYFEX 85, Postboks 75, 7001 Trondheim.

— Nå må du bestemme deg!
Skal pakken stemples «Forsiktig» eller skal den ikke?

Gjelder det KJØP eller SALG **handler De TRYGGEST hos** **HANDLERFORENINGENS medlemmer**

	Bengt Lilja Frimærksauktioner AB, Boks 4220, S-203 13 Malmö, Sverige. Tlf.: 095 46 40/13 71 05
Engers Frimerker, Post: Boks 15, 2824 Redalen. Tlf.: 061/81 555.	Tobakk og Frimerkecenteret, Barthold Jønsson, Øvre Langgt. 49, Post: Boks 471, 3101 Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.
Den Norske Frimerkeforretningen AS, Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37	Telemark Hobby & Kunst, Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien, Tlf.: 035/27 354.
Wennergren-Cappelen AS, Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, 0105 Oslo 1. Tlf.: 02/42 86 10.	Ceta, Tore Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD. Tlf.: 034/62 630.
ST-Frimerker, Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES. Tlf.: 04/62 33 32	Kjell Germeten AS Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg, 0207 Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.
Skien Mynt & Frimerkehandel Telemarksgt. 22. Post: Boks 322, 3701 Skien Telefon 035/20 615	Magne Hogneland AS-Skanfil Flotmyrgt. 173, Post: Boks 1510, 5501 Haugesund. Tlf.: 047/ 29 340
Hamar Mynt- og Frimerkeforretning Mynt Mart'n Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.: 065/22 818	Chr. Winther-Sørensen AS Boks 83. 1371 Asker. Tlf.: 02/78 26 31
Norsk FDC-service A/s, Boks 109, 4601 Kristiansand S., Tlf.: 042/13 064	Frimerkehuset AS Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen Tlf. 05/31 44 20.
Stein Kristiansen Ravnåsvn. 42 E, 1204 OSLO 12	Frimerkehjørnet, Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616 St.H., 0131 Oslo 1, Tlf.: 02/69 47 21
Dano Frimerkeauksjoner, Frank Ariansen Sandesundvn. 14, Post: Boks: 203, 1701 Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.	Aarhus Frimærkehandel I/S, Bruunsgade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark, Tlf.: Danmark 095456/12 52 88
Janitz Jakobsen AS Boks 45, 1415 OPPEGÅRD. Tlf.: 02/80 55 01.	AS Stampex Jernbane allé 94, DK-2720 Vanløse, Danmark

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos HANDLERFORENINGENS medlemmer

Hans Rode AS, Bogstadveien 3, 0355 OSLO 3. Tlf.: 02/46 41 68.	Larvik Mynt- og Frimerkeforretning Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830
Kjell Ryen, Boks 50 Kaldbakken, 0901 OSLO 9. Tlf.: 02/25 63 55.	Odd F. Moe Post: Boks 207, 1301 Sandvika. Tlf. 02/54 01 07
BC-Frimerker, Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG. Tlf.: 031/42 129.	Alva AS, Frimerker og Mynter, Prinsensgt. 5, 0152 Oslo 1, Tlf. 02/41 15 35
Bernt C. Middelthon AS, Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER. Post: Boks 64, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.	K. E. Frost, Stavanger Mynt og Antikk Bergelandsgt. 40, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41
VEST-auksjon R.H. Schiøldø, Boks 1044, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/58 55 13	Orient Frimerker og Mynter, Langbryggen 11, 4800 Arendal, Tlf.: 041/23 255 - 94 266
Frimærkshuset AB S-793 01 Leksand, Sverige. Tlf.: 0247- 113 60	Filateli, Boks 6 Bestum, 0214 OSLO 2 Tlf.: 02/57 69 75.
Tore G. Solheim, Nordahl Brunsgt. 3, Post: Boks 2662 St. H., 0131 OSLO 1. Tlf.: 02/20 30 83.	Anton Holmboe, Stensgt. 7, 0358 OSLO 3. Tlf. 02/69 40 40
Bryggen Mynt & Antikk, A.E. & G. Lüssenhop, Holmedalsgården, 5000 BERGEN. Tlf.: 05/31 47 36	Nira Frimerker, St. Mariégt. 48, 1700 SARPSBORG Tlf.: 031/56 329.
F.C. Moldenhauer AS, Bergens Frimerkeforretning, Haakonsgt. 16, Bergen, Post: Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.	Sørlandets Frimerke- og Myntsenter AS, Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S. Tlf.: 042/26 902.
Stavanger Frimerke- & Mynthandel Boks 276, 4001 STAVANGER	Norfrim, Bjaaland & Sæther, Post: Boks 5606 Briskeby, 0209 Oslo 2
Brunsæl Frimerkeforretning Thorvald Meyersgt. 47, 0555 OSLO 5. Tlf.: 02/37 79 63	AS Samler-Invest Boks 3717 Gamlebyen, 0135 OSLO 1

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamp Dealer's Association (IFSDA)

Dansk postvesens «fødselsattest» delvis også Norges

Av Harry Snarvold

I Danmark ble det den 14. mars i år utgitt en blokk i en serie av fire utstillingsblokker i samband med Verdenstutstillingen i København 1987. Det første merket i blokken i fig. 1 viser Christian IV's «Forordning om Post-Budde» fra 24. desember 1624, som også er blitt kalt det danske postvesens «fødselsattest».

I samme tidsepoke ble postverk opprettet i en rekke europeiske land, Frankrike 1627, England 1635, Sverige 1636 og Norge 1647. Den danske postforordningen skal være verdens nest eldste, etter det Taxiske postvesen fra middelalderens slutt.

Postforordningen har på første siden følgende tekst: «WI Christian den Fierde, med Guds Naade, Danmarckis, Norgis, Wendis oc Gottis Konning, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn oc Dithmersekn, Greffue udi Oldenburg oc Delmenhorst etc. Giøre alle Vitteligt, at efter som Wi naadigst for gaat anseet haffuer, Ordinarie Budde offuer alt Vort Rige Danmark at anrette», o.s.v. «Giffuet paa Vort Slot Kiøbenhaffn den 24. Decembris, Anno 1624.»

Forordningen består av 8 blad med 24 paragrafer og

Fig. 1

vises i original i fig. 2. Første paragrafen på side 2 har følgende tekst:

I. Borgermester oc Raad udi vor Kiøbsted Kiøbenhaffn, skulle tilneffne 4 Kiøbmend, en aff det Isslandske, en aff det Ostindiske, en aff Klæde Compagniet, oc en aff Silke Compagniet, Huilleke frie Kiøbmend med Postmesterne, Bud oc Postene, skulle haffue Indseende, at de holdes ved lige, Lønns oc tilholdis at giøre huis Ret er. Samme Kiøbmend kunde oc affsette de Bud som forsømmelig befindis, oc andre igen tilordne. Dog Postmesterens Forandring naar behoff giøres, skal skee aff dennem med Voris eller Voris Statholders Raad oc Bevilling».

Christian IV har sikkert kjent til strømningene i Europa og hatt det Thurn & Taxiske postvesen som for-

et eget postvesen i Danmark. At han lot oppdraget gå til handelstanden, var helt i stil med den finansielle politikken den gang, som man kaller «regalismen», det vil si at Kongen gir privilegier til privatfolk ikke bare når det dreier seg om alminnelig økonomisk virksomhet, men også når det gjelder funksjoner som vi i våre dager synes nødvendigvis må ligge under staten.

Det samme skjedde også en del år senere da det norske postvesen ble opprettet ved en postordinanse av 15. desember 1646. Denne er ikke bevart for ettertiden, men man kan gå ut fra som sannsynlig at ånden i Christian IV's postforordning også har ligget til grunn for denne. Som kjent ble også det nor-

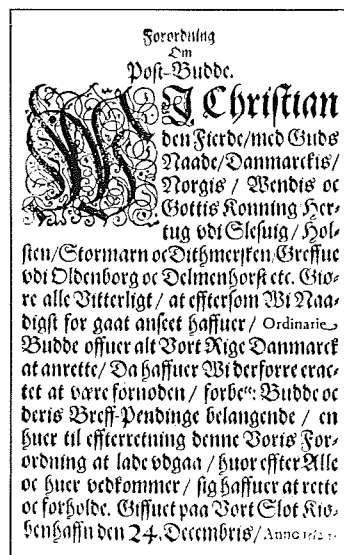

Fig. 2

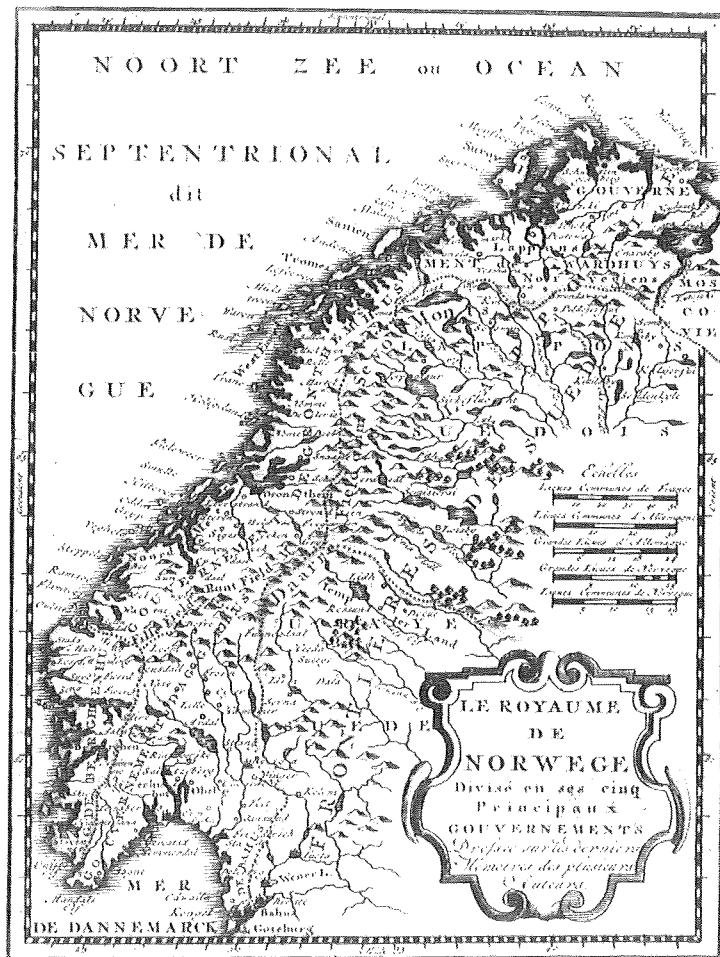

Fig. 3

ske postvesen overdradd til en privat mann, Henrik Morian, den 17. januar 1647. Den siste innehaver av Norges postprivilegium var Ulrik K. Gyldenløve, og da denne døde i desember 1719 uten ekte arvinger, ble det norske postvesen overtatt av Generalpostamtet i København.

Et tilbakeblikk på Norges historie og landets forhold til Danmark kan kanskje ha en viss interesse i denne sammenheng.

Ved et møte i Bergen i år 1450 sluttet man en *unionsavtale*, etter hvilken Danmark og Norge skulle være forenet for evig tid, men styres hver for seg med sine egne lover. For Norge innebar unionen

imidlertid en nasjonal tilbakegang. Høyere embetsmenn var dansker, og det danske språk ble offisielt språk innen forvaltningen. Bl.a. ble Kristian I's frikostighet mot de tyske hansabyene et hårdt slag mot Norges utenriks-handel.

Nordmennene gjorde opprør ledet av erkebiskop Olav Engelbrektsson, men dette ble slått ned i 1537. Dermed ble også mange av Norges rettigheter avskaffet. Landet mistet sitt eget riksråd og ble dansk *lydrike*, det vil si lydende under det danske riksrådet, der adelen hadde makten frem til 1660.

Under den s.k. Hannibalfeiden med Sverige i 1644–45, måtte Norge se Jämtland og Härjedalen gå til Sverige, og i 1658 mistet man også Bohuslän. Fredrik III ble i 1660 eneveldig, og Norge ble likesom Danmark direkte underlagt Kongen og lydde deretter ikke lenger under det danske riksrådet. Dette hadde til følge at Norges stilting ble forbedret.

Det kan således bemerkes at Norge under tiden for dannelsen av det norske postvesen var et *lydrike under Danmark og under dansk jurisdiksjon*. Norge bør derfor indirekte kunne vedkjennes en viss delaktighet i den danske postforordningen år 1624.

I fig. 3 vises et kart i original fra 1650-årene. Legg merke til at Bohuslän fortsatt tilhører Norge.

Kilder:

August Schou: *Postens Historie i Norge*

Hans Berrum: *Norges Posthistorie 1720–1814*

Norges Historie: J. W. Cappelen's Forlag A/S 1976

nft

Vi sakser

Ikke lenger gyldig

Fra 1. januar 1986 mister 244 nederlandske frimerker sin frankeringsgyldighet. Deriblant befinner seg 37 bruksmerker fra årene 1946 til 1967 og 176 særmerker fra tidsrommet 1968 til 1976, foruten 31 helsaker.

(Sammler Express)

Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 12):

Uttrøndelagens postekspedition

Av Tore Gjelsvik

Utover 1890-tallet økte trafikken med dampskipene på Uttrøndelagen. Avgangene ble hyppigere og regulariteten stadig bedre. I 1904 gikk A/S Hevne Dampskibsselskab og A/S Uttrøndelagen Dampbaatsamlag sammen i Fosens Aktie-Dampskibsselskab, og sto styrket i samarbeidet og konkurransen med Indherreds Aktie-Dampskibsselskab.

Posttransporten med skipene økte også etter hvert, og postgodtgjørelsen gikk opp [12]. Posten ble imidlertid i en rekke år ikke sortert ombord, men bare levert videre ubehandlet, for det meste ferdig pakket.

Uttrøndelagen får postekspedisjon

Først i 1905 fant Postvæsenet det hensiktsmessig å opprette reisende postekspedisjon ombord på dampskipene i ruter på Uttrøndelagen. I sirkulære nr. 28 fra 1905 heter det [64]:

«Fra 1ste juli d.a. underholdes der postekspedition ombord i dampskipene «Rein», «Levanger» og «Einar Tambarskjælver» i deres ruter mellom Trondhjem og Skjærn samt Hitteren og Frøien (Norges Comm. ruter no. 362, 365 og 366). Postekspeditionen vil bli benævnt

Uttrøndelagens postekspedition og er henlagt under postmesteren i Trondhjem.»

Senere heter det i sirkulære nr. 9, 1906 [65]:

«Fra 1. april d.a. omfatter Uttrøndelagens postekspedition ogsaa ruterne mellom Trondhjem og Hevne (N.C. no. 363).»

Fra da av dekket altså Uttrøndelagens postekspedition samtlige lokalruter mellom Trondhjem og Uttrøndelagen.

Av de tre skipene som er navngitt i sirkulære nr. 28, 1905, tilhørte to Fosens Aktie-Dampskibsselskab og det tredje Indherreds Aktie-Dampskibsselskab. Etter at Fosenselskapet sa opp samarbeidsavtalen i 1912, trakk Indherredsselskapet seg ut av rutene på Uttrøndelagen. Fra da av var Uttrøndelagens postekspedition uløselig knyttet til Fosenselskapet.

Uttrøndelagens postekspedisjon var en typisk reisende postekspedisjon hvor hver postekspeditor hadde sin egen kasse med utstyr, heri inkludert poststempel. De forskjellige stemplene ambulerende derfor med postekspeditorene, alt etter som disse flyttet fra skip til skip i tjenesten. Det er naturligvis vanskelig eller umulig å finne ut hvilket skip hvert enkelt stempel har vært brukt på til forskjellige tider, med mindre man har andre punkter å holde seg til. Et eksempel er

postkortet som er vist i Fig. 122. Dette er åpenbart skrevet av en av postekspeditorene på Uttrøndelagens postekspedisjon. Takket være at han slapp å ta sin ferie, vet man at stempelet UTTRØNDELAGENS POSTEKSP. C var i bruk på dampskipet «Einar Tambarskjælver» den 20. mai 1911.

Stemplene til Uttrøndelagens postekspedisjon

Det er kjent ialt fem stempler med tekst UTTRØNDELAGENS POSTEKSP. og litra fra A til E [66]. Retusjerte avtrykk av disse er vist i Fig. 123. De tre stemplene med litra A, B og C er svært like, mens det med litra D er noe avvikende og E sterkt avvikende. Dette tyder på at A, B og C må være tatt i bruk samtidig i 1905, trolig allerede rundt 1. juli. Dette harmonerer også med at det var tre skip i rutene. Stemplene med litra D og E er kommet til senere. Det med litra E ble levert fra gravøren 18 X 12, mens det med litra D må være kommet til en gang i 1906.

De foreliggende registreringer er forholdsvis beskjedne, men dekker følgende tidsrom:

A 23 III 06	—	3 XII 16
B 5 VIII 05	—	2 III 26
C 5 IX 05	—	24 VIII 20
D 20 VI 06	—	23 XII 24
E 22 XII 12	—	13 XII 25

Samtlige er hittil bare registrert i svart farge. Ingen av disse stemplene er noe

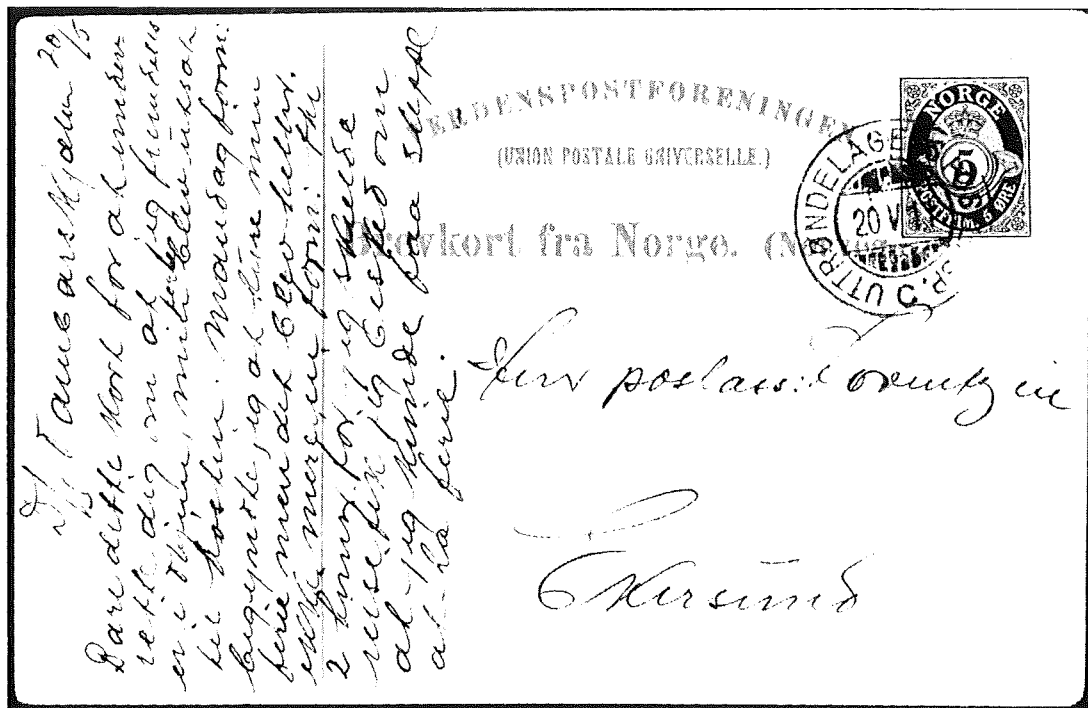

Fig. 122. Postkort skrevet ombord på dampskipet «Einar Tambar skjælver» 20. mai (1911) og stemplet UTTRØNDELAGE POSTEKS. C samme dag. Fra forfatterens samling.

særlig vanlige, men ingen er heller eksepsjonelt sjeldne. Pene brev, Fig. 124, er derimot vanskelig å finne, da mye brevmateriale fra denne tiden er klippet i stykker.

Fosensflåten fornyes

Da Uttrøndelagens postekspedition ble opprettet i 1905, hadde Fosens Aktie-Dampskipsselskab to skip i tjeneste, «Einar Tambar-skjælver» bygget 1890 og «Rein» bygget 1892. Begge var følgelig forholdsvis nye skip og vel egnet til den ak-

tuelle trafikk, men Fosenselskapet så videre fremover og startet umiddelbart med å bygge opp en større flåte av enda mer hensiktsmessige dampskip. Disse skulle sette selskapet i stand til å drive god service på alle fire ruter på Uttrøndelagen.

Det første av de nye dampskipene var «Fosen» (Nr. 1), Fig. 125, levert av Kristiansand mek. Verksted i februar 1906. Skipet var på 273 brutotonn, var 125,6 fot langt, og ble utstyrt med helt stormdekk uten brønn [4]. Dette var det fjerde skipet som ble

satt i rute på Uttrøndelagen etter at postekspedisjonen ble opprettet, og dette harmonerer med at stempelet med litra D ble tatt i bruk i 1906. Dampskipet «Fosen» (Nr. 1) gikk fast og trutt i Fosenselskapets tjeneste frem til 1940. Det ble da beslaglagt av tyskerne og brukt som vaktskip i fem år. Etter krigen ble skipet reparert og satt i tjeneste igjen, men tidene var ikke de samme som før. I 1955 ble «Fosen» (Nr. 1) degradert og omdøpt til «Frøyvær», for så i 1959 å bli solgt som leker.

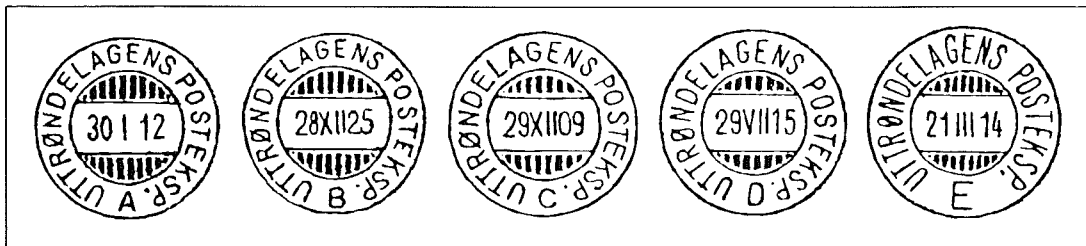

Fig. 123. De fem Schweizer-stemplene til Uttrøndelagens postekspedition.

Den andre av de nye Fosensbåtene var dampskipet «Frøya» (Nr. 1), bygget ved Trondhjems mekaniske Verksted A/S og levert i mars 1912 [4]. Dette skipet var på 324 bruttotonn og 132,3 fot, og var også utstyrt med stormdekk, Fig. 126. «Frøya» (Nr. 1) var en solid båt, og fikk gå i Fosens Aktie-Dampskipsselskabs tjeneste uavbrutt til 1954. Senere ble det en mer omflakkende tilværelse, og i 1977 lå fremdeles skroget i Larviksfjorden.

Med «Frøya» (Nr. 1) hadde Fosenselskapet ialt fire skip til fart på Uttrøndelagen, og sa, som tidligere nevnt, opp samarbeidet med Indherreds Aktie-Dampskipsselskab. Etter dette trakk Indherreds-selskapet sitt ene dampskip, «Levanger», ut av rutene på Uttrøndelagen, og det var ikke behov for flere stempler på dette tidspunktet.

Det tredje av de nye dampskipene var «Yrjar» (Nr. 1). Dette ble kjøpt inn brukt, og het tidligere «Jarlsberg», Fig. 127. Det var bygget ved Akers mek. verksted A/S så tidlig som i 1879, og gikk i diverse ruter sydpå før det kom til Trøndelagen i 1912. Skipet var opprinnelig på 220 bruttotonn og 119,8 fot, men ble påbygget til 248 tonn [4].

Dampskipet «Yrjar» (Nr. 1) gikk vesentlig i rute på Nord-Frøya og Halten, og ettersom dette var det femte skipet i fart på Uttrøndelagen, har vi her forklaringen på at stempelet UTTRØNDELAGENS POSTEKSP. med litra E ble tatt i bruk i 1912. Fem skip var imidlertid i det lange løp for mye. Følgelig ble dampskipet «Rein» skiftet ut og solgt i 1916. Dette harmonerer med at UTTRØNDELAGENS POSTEKSP. A forsvinner ved utgangen av 1916. Det var da fire skip og fire

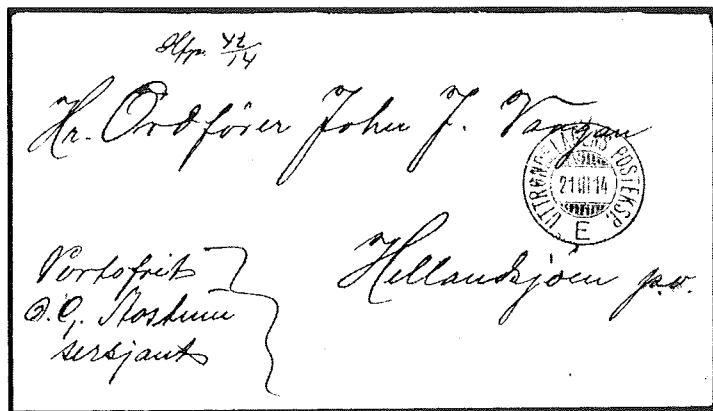

Fig. 124. Typisk eksempel på lokalbrev stemplet UTTRØNDELAGENS POSTEKSP. E 21 III 14. Fra forfatterens samling.

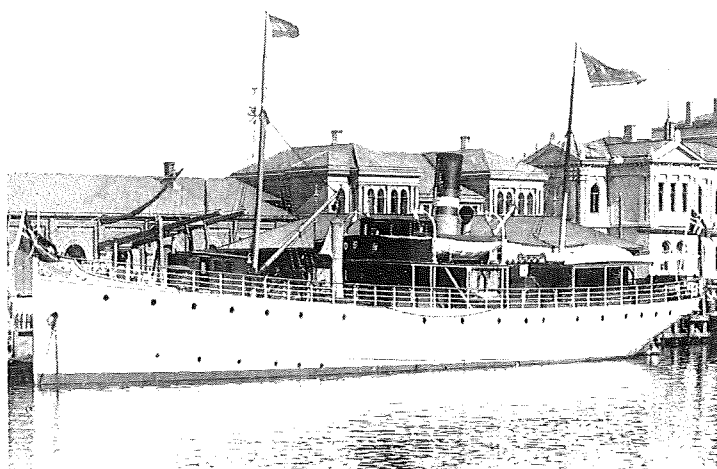

Fig. 125. Dampskipet «Fosen» (Nr. 1). Kilde: Hans Jørgen Nielsen.

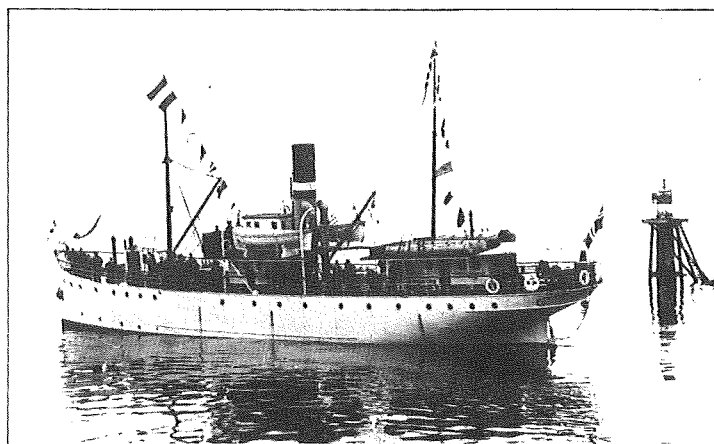

Fig. 126. Dampskipet «Frøya» (Nr. 1). Etter Olaf T. Engvig.

stempler igjen i bruk. «Yrjar» (Nr. 1) ble forøvrig ikke lenge i Fosenselskapets tjeneste, da det allerede i 1923

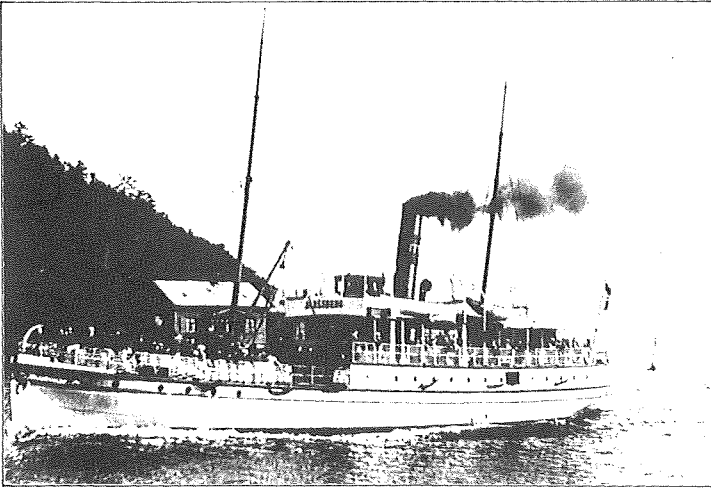

Fig. 127. Dampskipet «Yrjar» (Nr. 1) den tid det het «Jarlsberg». Etter Olaf T. Engvig.

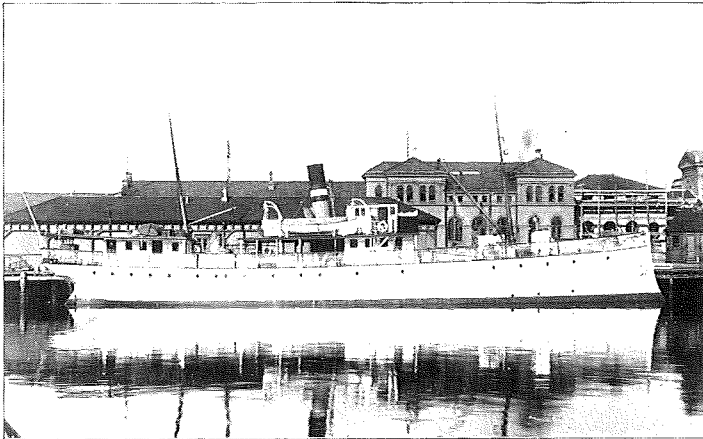

Fig. 128. Dampskipet «Hitra». Kilde: Hans Jørgen Nielsen.

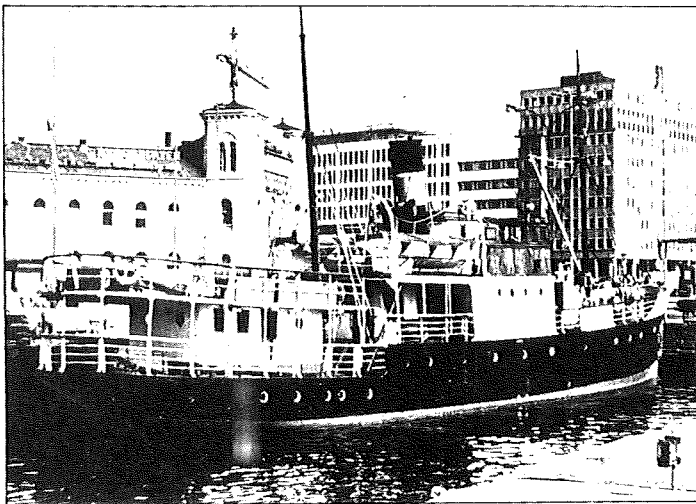

Fig. 129. Dampskipet «Børøysund», ex «Odin», ved kai i Oslo. Etter Olaf T. Engvig.

havarete på Halten havn under en storm den 8. februar dette året.

Den fjerde av de nye Fosensbåtene var dampskipet «Hitra», Fig. 128. Dette ble bygget ved Akers mek. verksted A/S i 1909, og var på 282 bruttotonn og 132,6 fot [4]. Etter noen år i Romsdal og ytterligere noen år som vaktskip på Trondhjemsfjorden, kom skipet til Fosens Aktie-Dampskibsselskab i 1917 som dampskipet «Verma». Navnet «Hitra» fikk det i 1918. «Hitra» fikk gå i Fosenselskapets tjeneste uavbrutt i mange år opp til 1956. Skipet ble da solgt til opphugging. Med «Hitra» kunne Fosenselskapet skifte ut også det etter hvert noe foreldede «Einar Tambarskjælver», slik at selskapet fortsatt hadde fire skip i rutene på Uttrøndelagen.

En legendarisk vikar

I tillegg til de forannevnte fire Fosensbåtene, er det ytterligere et dampskip som fortjener å omtales i denne forbindelse. Det gjelder Trondhjems Lægterkompagnies gamle slepebåt «Odin», bygget ved Trondhjems mekaniske Verksted A/S i 1908. Dette skipet var på 157 bruttotonn og 100,4 fot, og ble også innredet for passasjerfart og gikk i ruter på Trondhjemsfjorden etter behov ved siden av sleping [4]. Skipet ble dessuten innleiet til distriktsrederiene for å vikariere når de faste skipene var til oppussing. Man må derfor regne med at også Fosens Aktie-dampskibsselskab har leiet «Odin» ved behov i årene 1908–23 mens skipet var på fjorden.

«Odin» har blitt litt av et legendarisk skip, i og med at det i 1969 ble innkjøpt av Norsk Veteranskipklubb og reddet for ettertiden. Skipet

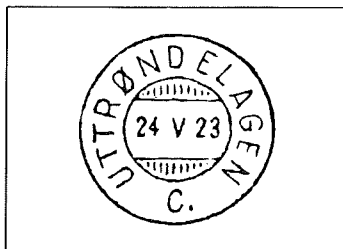

Fig. 130. Stempelet UTTRØNDELAGEN C.

bar i 1985 navnet «Børøysund», Fig. 129, og var registrert i Drøbak.

Inn i mellomkrigstiden

Ved utgangen av første verdenskrig hadde Fosens Aktie-Dampskibsselskap fire skip i ruter på Uttrøndelagen, nemlig dampskipene «Fosen» (Nr. 1), «Frøya» (Nr. 1), «Hitra» og «Yrjar» (Nr. 1). Uttrøndelagens postekspedition hadde fem stempler med litra fra A til E, Fig. 123, men bare de fire siste er kjent brukt etter

1918. Selve postekspedisjonen ble døpt om til Uttrøndelag postekspedisjon pr. 1. oktober 1921, men det tok flere år innen stempler med tekst UTTRØNDELAG kom i bruk.

Fra en overgangsperiode er det kjent et enkelt stempel med tekst UTTRØNDELAGEN og litra C. Et opptegnet avtrykk er vist i Fig. 130. Det nøyaktige tidspunktet for utsendelsen av dette stempelet er ikke kjent, men den registrerte brukstid er 16 II 21—24 X 23. Også dette stempelet er hittil bare registrert i svart farge. Siden forgjengeren UTTRØNDELAGENS POSTEKSP. C er kjent brukt til 24 VIII 20, har skiftet trolig funnet sted på slutten av 1920. Stempelet med tekst UTTRØNDELAGEN C. er meget sjeldent, men er også kjent på brevsa-ker. Som Fig. 131 er vist et postkort stemplet 24 V 23.

Selve kortet viser et bilde av dampskipet «Frøya» (Nr. 1), og må tas som en indikasjon på at stempelet UTTRØNDELAGEN C. var i bruk nettopp på dampskipet «Frøya» (Nr. 1) den 24. mai 1923.

Den siste Fosendamper

Den femte og siste av de nye Fosenbåtene var dampskipet «Yrjar» (Nr. 2). Dette kom som et resultat av at «Yrjar» (Nr. 1) havarerte i 1923. Den nye «Yrjar» (Nr. 2), Fig. 132, ble bygget ved Trondhjems mekaniske Verksted A/S og levert i februar 1925. Skipet var på 340 bruttotonn og 130,3 fot [4], og gikk umiddelbart inn i Fosens Aktie-Dampskibsselskaps ruter på Uttrøndelag. I 1940 ble «Yrjar» (Nr. 2) senket ved krigshandlinger, og var ute av drift helt til 1949. Skipet var da blitt reparert og forlenget til 142,3 fot og

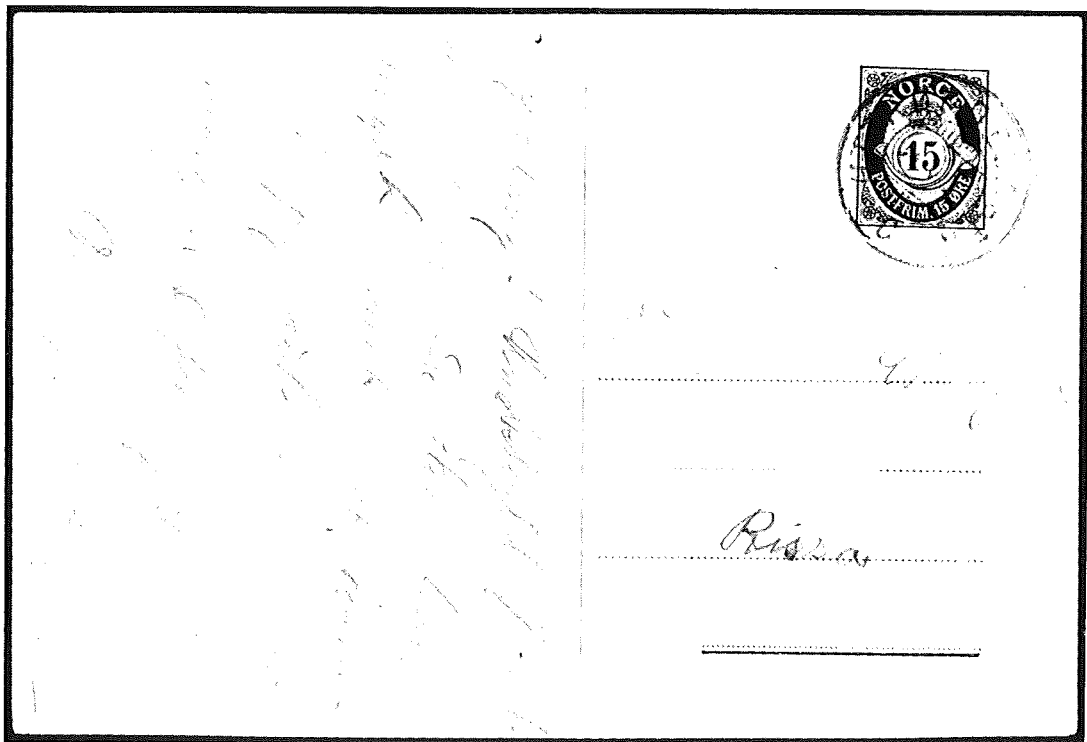

Fig. 131. Dette postkort indikerer at stempelet UTTRØNDELAGEN C. var i bruk på dampskipet «Frøya» (Nr. 1) den 24 V 23. Fra forfatterens samling.

398 bruttotonn. «Yrjar» (Nr. 2) var det nyeste og mest moderne av Fosenselskapets dampskip, og var i drift ut

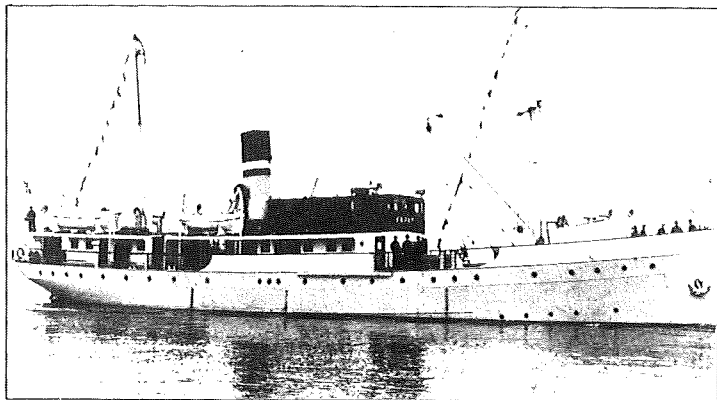

Fig. 132. Dampskipet «Yrjar» (Nr. 2). Etter Olaf T. Engvig.

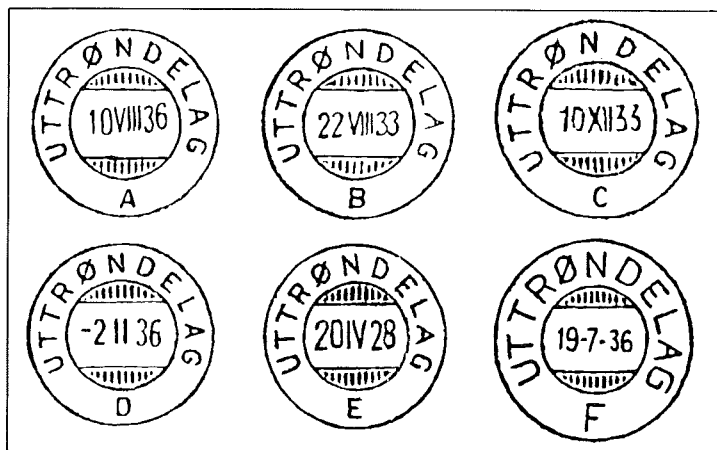

Fig. 133. De seks stempelen til Uttrøndelag postekspedisjon.

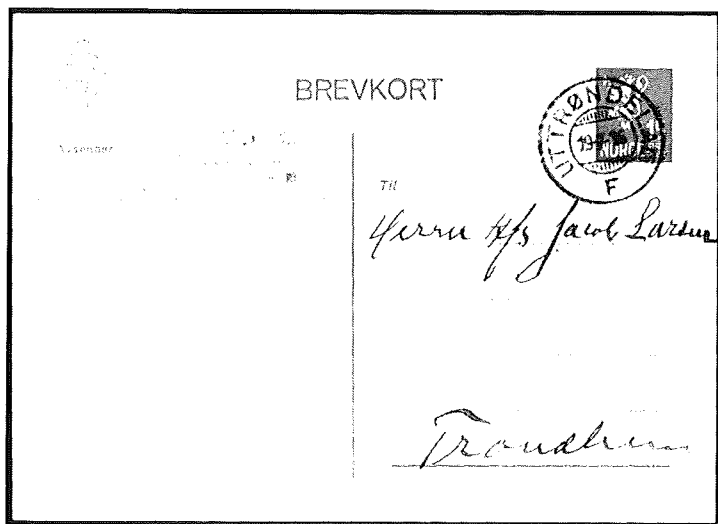

Fig. 134. Brevkort stemplet UTTRØNDELAG F 19-7-36. Fra forfatterens samling.

1963. Den 7. januar 1964 ble det solgt til opphugging, og dermed var det siste av de gamle dampskipene borte fra Trondhjemsfjorden.

Uttrøndelag får nye post-stempler

I 1926 fikk Uttrøndelag postekspedisjon omsider nye stempler, nå med tekst UTTRØNDELAG og litra fra A til E. Samtlige var såkalte Schweizerstempler. Det nøyaktige tidspunktet for skiftet er ikke kjent, men de foreliggende registreringer av de gamle stempelen med tekst UTTRØNDELAGENS POST-EKSP. og de nye UTTRØNDELAG indikerer en gang på forsommeren 1926. Bortimot ti år senere kom det ytterligere et stempel med tekst UTTRØNDELAG og litra F [67], slik at det ble ialt seks stempler, Fig. 133.

De registrerte brukstider er følgende:

A 17 IX 26	—	16 VIII 36
B 9 II 29	—	16 VI 36
C 26 XI 27	—	28 I 36
D 8 VII 26	—	24 VII 36
E 23 VI 27	—	11 VI 36
F 20-1-35	—	19-7-36

Stempelet med litra F ble som nevnt utsendt lenge etter de fem første, og avviker kraftig fra disse. Heller ikke de fem første er helt like, og spesielt det med litra C er noe avvikende. Dette kan indikere at stempelen kan være laget og tatt i bruk på noe forskjellige tidspunkter, men de foreliggende registreringer er ikke tilstrekkelig omfattende til å kunne bekrefte eller avkrefte dette. Det er hittil bare registrert svart stempelfarge.

Ingen av disse seks stempler er noe lette å få tak i, men bare det siste med litra F er meget sjeldent. Gledelig er det da å kunne finne det på brevkort, Fig. 134.

Også stempelen med tekst

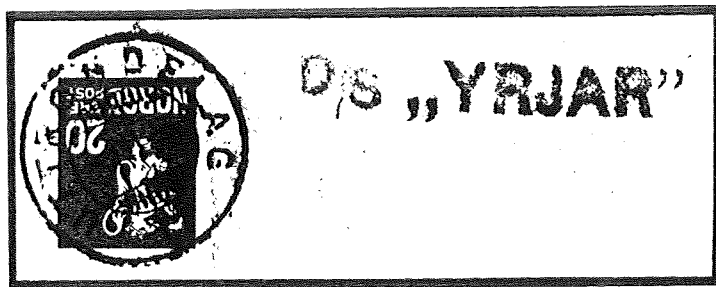

Fig. 135. Brevklipp stemplet UTTRØNDELAG C -1 II 33 og sidestempelet D/S «YRJAR». Fra Bjørn E. Bunæs' samling.

UTTRØNDELAG har naturligvis ambulerende fra skip til skip, og stempelavtrykk kan sjelden tilbakeføres til noe spesielt skip. Et av de sjeldne unntak er brevklipp som er vist i Fig. 135.

I 1936 skiftet Uttrøndelag postekspedisjon navn på ny, og het fra 1. oktober dette år Ut-Trøndelag postekspedisjon [68]. Stemplene med tekst UTTRØNDELAG ble skiftet ut omtrent samtidig med nye stempler, nå av type to-rings med tverrbjelker, og tekst UT-TRØNDELAG og litra fra A til F, Fig. 136. De gamle stemplene med tekst UTTRØNDELAG fikk følgelig ikke noe lang brukstid.

Den registrerte brukstid

for de nye UT-TRØNDELAG er følgende:

A -2	2	37	—	14	10	62
B 29	1	38	—	17	12	61
C 25	7	37	—	-3	9	63
D -5	11	36	—	17	11	59
E -2	3	37	—	-8	1	61
F 20	12	36	—	-5	9	39
31	3	47	—	27	8	60

Heller ikke disse seks stemplene er helt like, men de registrerte brukstidene gir ingen klar indikasjon på at de er utsendt på forskjellige tidspunkter. Stempelfargen er også her svart.

UT-TRØNDELAG-stemplene er ikke fullt så sjeldne som forgjengerne UTTRØNDELAG. Etter 1950 blir de imidlertid stadig vanskeligere å finne, selv om et av dem er kjent brukt så sent som -3 9 63, bare et drøyt

halvår før postekspedisjonen ble nedlagt pr. 1. april 1964.

Urolige tider i sikte

Etter at «Yrjar» (Nr. 2) var kommet i drift i 1925, hadde Fosens Aktie-Dampskibsselskap fire skip i rute på Uttrøndelag, nemlig «Fosens» (Nr. 1), «Frøya» (Nr. 1), «Hitra» og «Yrjar» (Nr. 2). Dette var også situasjonen ved krigsutbruddet 9. april 1940. En oversikt over skipene som har gått i rutene og har hatt postekspeditør fra Uttrøndelagens postekspedisjon, Uttrøndelag postekspedisjon og Ut-Trøndelag postekspedisjon ombord i årene 1905–40 er vist i Fig. 137. Det her ikke tatt hensyn til eventuell innleiet erstatningstonnasje som for eksempel «Odin».

Den andre verdenskrig førte til mange problemer for Fosens Aktie-Dampskibsselskap. Krigsårene ble i det hele tatt en urolig tid for selskapet. Det ble innleiet motorbåter og annen nødtonnasje der hvor denne var å finne. Resultatet ble blant annet en rekke postale krigstidsprovisorier. Disse er et kapittel for seg selv.

Ut-Trøndelag postekspedisjon og stemplene med tekst UT-TRØNDELAG overlevde også krigen. De fem stemplene med litra fra A til E er kjent brukt under krigen, og samtlige fra A til F etterpå. Innen postekspedisjonen ble lagt ned pr. 1. april 1964 rakk man også å ta i bruk et en-ringsstempel av 22 mm-typen, med tekst UTTRØNDELAG og litra D. Også dette hører hjemme i et senere kapittel.

(Fortsettes)

Referanser:

64. Cirkulære fra Den Kon-

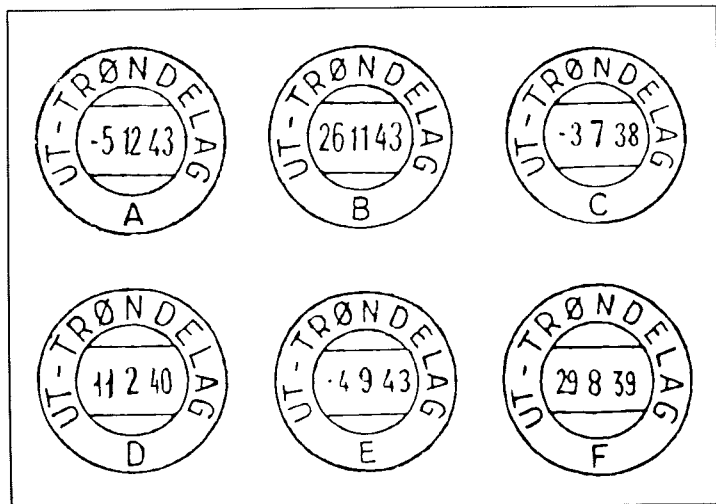

Fig. 136. De seks to-ringsstemplene med tverrbjelker til Ut-Trøndelag postekspedisjon.

	1905	1910	1915	1920	1925	1930	1935	1940
REIN								
LEVANGER								
EINAR TAMBARSKJÆLVER								
FOSEN (NR.1)								
FRØYA (NR.1)								
YRJAR (NR.1)								
HITRA								
YRJAR (NR.2)								

Fig. 137. Oversikt over dampskip i ruter på Utrøndelagen 1905—1940.

gelige Norske Regjerings Departement for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, No. 28, 16. juni 1905.

65. Cirkulære fra Den Kongelige Norske Regjerings Departement for de offentlige Arbeider,

Poststyrelsen, No. 9, 6. mars 1906.

66. Tore Gjelsvik: Bruddstykker av trøndersk posthistorie. Del 10. Trondheim—Ut-Trøndelag, 1905—1940. NFF-Varianten Nr. 4, 1981.

67. Tore Gjelsvik: Brudd-

stykker av trøndersk posthistorie. Del X6. Årets store lille stempel-sensasjon. NFF-Varianten Nr. 2, 1983.

68. Cirkulære fra Poststyret, Nr. 37, 7. oktober 1936.

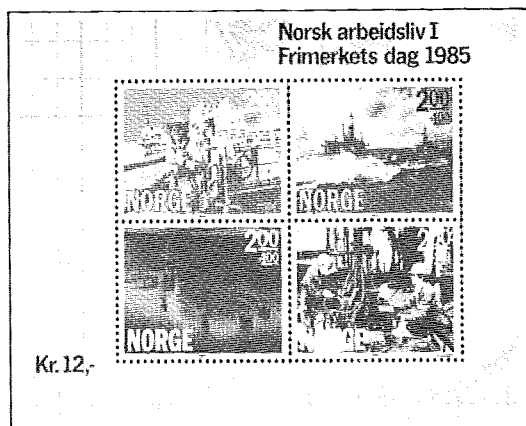
Farverikt miniatyrark

Etter at vi i forrige nummer av NFT kunne avbilde årets miniatyrark til Frimerkets Dag, har vi endelig motatt Postdirektoratets opplysninger om det.

Avbildningen i NFT/7 stemmer — på en prikk. Videre kan det opplyses at det er Leif A. Anisdahl som har stått for utformingen i fotografikk på grunnlag av fotografier fra Husmo-foto. Motivene er hentet fra oljeindustrien, representert ved arbeidssituasjoner fra Ekofisksenteret, Tromsøflaket, utslepingen av Statfjord C-plattformen og fra Træna-banken. «Farverikt», er vår karakteristikk.

Det er bare tre ganger tidligere utgitt norske frimerker i miniatyrark. Det første miniatyrarket kom i 1972 i anledning 100-årsjubileet for posthorn-motivet på norske frimerker. De to neste miniatyrarkene kom i 1979 og 1980, begge i anledning av den internasjonale frimerkeutstillingen NORWEX 80.

Bruttoopplaget på miniatyrarket denne gang er på en million, og salgstiden er begrenset til perioden 4. oktober—31. desember 1985.

FD-miniarket

Kritikk av NFT og klubbene

Frimodig ytring av Kjetil Rune Thorsen

Jeg er 16 år og regner meg som en ung filatelist med sterke meninger om mange ting. Jeg kan si at jeg ikke er konservativ.

Dette året har jeg fått NFT. Jeg fikk alle sammen samlet i august i år. Jeg gledet meg veldig, men det ble min største skuffelse. Det har tatt meg 5 — fem — minutter å lese de siste numrene (6 stk.)

Til alt overmål sto det svart på hvitt at Dere er bekymret over utviklingen i norsk filateli (rekrutteringen). Det kan jeg ikke skjønne, det er jo NFT som er årsaken!

Nå kan De tenke Dem en gutt på 12 år som har meldt seg inn i en frimerkeklubb med junior- og seniormøter adskilt. En dag kommer NFT. Han åpner det full av forventning. Den første artikkelen er fra et NFU-møte. Den neste er en seks siders reportasje fra «Bergen-Åttifem» og så kommer en om landsmøtet (9 s.). Så kommer en artikkel om litt litteratur og en om en jurymann, så kommer toppen av kransekaka, først del 10 av en serie på hundrevis, den neste er ikke bedre. På dette tidspunkt har han lagt fra seg tidskriftet. Det neste han gjør er å selge samlingen og melde seg inn i idrettslaget.

Hvis ikke redaktøren begynner å kunne kutte ned på både sideantallet og kapitlene, så kan norsk filateli pakke sammen. Artikler som «Posthornutgavene 1879—1883» og «Skip og post i lokale ruter i Trøndelag» er ikke av så stor interesse for en 12—13-åring.

Hvis denne utviklingen fortsetter med artikler fra såkalte «store filatelister» på 10—20 artikler, så synes jeg synd på den norske filateli. Den kan dø ut i løpet av en periode på 50 år. 50 år er ikke så lang tid som noen tror. Derfor vil jeg foreslå noen forandringer:

I klubbene vil jeg foreslå at man «blander» møtene med seniorfilatelister og junior-samlere/filatelistene, slik at man kan lære av hverandre, og juniorene kan få et bedre syn av filatelen.

I NFT vil jeg foreslå følgende endringer: 1) Grense for hver artikkel på tre kapitler. 2) Hvert kapittel får kun fem sider (pluss et par sider for bilder). 3) Et symbolsk honorar på kr. 25,- for hvert kapittel. 4) Ikke særlig spesialisert stoff, stoff som ikke er av interesse

for den vanlige filatelist. 5) Redaktøren må oppfordre vanlige filatelister til å komme med artikler om deres samlerområder.

Til punkt nr. 4 kan jeg ta ett eksempel: En artikkel om stempel-varianter er av interesse, mens en artikkel om «Postnummer-stempler som ikke ble fremstilt» neppe er av noen interesse.

Hvis noen av disse forandringene blir gjort kan norsk filateli gå en lys fremtid i møte (det mener jeg) med hensyn på rekrutteringen. Jeg håper dette kommer på trykk. Hvis ikke er det ikke siste gang De får dette. Prøv ikke å si at De er i ferd med å gjøre forandringer, for her er det snakk om en revolusjon for å overvinne en krise!

K.R.T.

Takk for kritikk. Det er alltid interessant å se hva andre mener om det en etter fattig evne, mer eller mindre på hobbybasis, forsøker å gjøre...

Jeg tror at Kjetil Rune Thorsens frimodige ytring kan «kokes ned» til et ønske om å få mer stoff for den alminnelige frimerkesamler.

Det eneste konkrete forslag i så måte i innlegget synes å være en artikkel om stempel-varianter, uten at jeg riktig forstår hva Thorsen egentlig her vil frem til.

Jeg er langt fra uenig i mye av det Thorsen skriver. Redaktøren av NFT vil svært gjerne ha mer «alminnelig» stoff, og har i alle år etterlyst stoff av denne karakter. Dessverre har responsen vært slett. Å kutte ut spesialstoffet er neppe ønskelig — og skulle heller ikke være nødvendig. Det «alminnelige» stoffet kunne jo komme i tillegg til spesialstoffet.

Hva er så «alminnelig» stoff? Det er ikke så lett å definere. Som en kjent filatelist uttrykte det: «Det er begrenset hvor mange ganger man kan skrive om vasking av frimerker, bruk av pinsett, innsetting i album osv.»

Og det har han naturligvis rett i. Og NFT har skrevet om slike «elementære» ting for nybegynnere innen filateli, også i min redaktør-periode. Men dette er jo egentlig ting man lettest finner i oppslagsbøker, — ikke i et tidsskrift.

NFT er primært et blad for medlemmene i Norsk Filatelistforbund. Som sådant har man en forpliktelse til å offentliggjøre nyoppgivelser, enten det dreier seg om moderne filateli eller klassisk filateli. Og dette kan ofte bli tungt stoff for den «alminnelige» samler.

NFTs spalter er åpne for stoff fra og om alle filateliens avskygninger. Det lar seg knapt gjøre å lage et blad hvor alt interesserer alle. Det vil tilstrebe at alle skal kunne finne noe stoff som interesserer en gang iblant.

Kjetil Rune Thorsen sier at med de forand-

ringer han foreslår «kan norsk filateli gå en lys fremtid i møte hva rekrutteringen angår». Ja, var det bare så vel. Han sier også at det her er «snakk om en revolusjon for å overvinne en krise». Til det er å si at hans tanker og synspunkter slett ikke er revolusjonerende. De er ikke engang nye. Men de er likevel interessante og vel verd å overveie.

Det er ellers grunn til å ønske at han ville konkretisere sine ønsker om stoffvalg litt nærmere.

Til slutt vil jeg si at NFT alltid er åpent for kritikk, også fra 16-åringer. Alt kan gjøres bedre. Hittil har imidlertid det meste av den kritikk vi har mottatt faktisk kommet fra spesial-samlere som har gitt uttrykk for at vi har altfor mye «alminnelig» stoff i spaltene. Så forstå det den som kan. . .

E.S.

nft

NÅR og HVOR har klubbene møter

Som omtalt i forrige nummer av NFT vil vi forsøke å gjenoppta den gamle spalten «NÅR og HVOR har klubbene møter», for å gi tilreisende interesserte mulighet til å besøke klubbene rundt om i landet. Flere har allerede reagert positivt på oppfordringen om å sende inn sine møteprogrammer, men fortsatt står mange igjen.

Vennligst send inn møteprogrammene, med tydelig angivelse av tid og sted — maskinskrevet, for å unngå misforståelser. De klubbene som også har eget emblem besende med en kopi av dette for innfellelse og som markering i teksten.

E.S.

BERGENS FILATELIST-KLUBB har møter hver tirsdag i klubbens hus i Nye Sandviks-

vei 65 kl. 19.30. Medlemmer av andre forbundsklubber på gjennomreise eller sporadisk opphold i Bergen er velkomne til møtene.

Møteprogram:

27/9: Hovedmøte. Eivind Evensen: Storfyrstedømmet Finland.

4.—6/10: FRIMERKETS DAG-utstilling.

29/10: Hovedmøte. John Fredriksen: Bergensiana.

2.—3/11: Åpent hus.

12/11: Auksjon.

26/11: Hovedmøte Jan Olav Reither: Motiv.

10/12: Julemøte.

Første møte etter juleferien er 9/1.

På dagene 17/9, 1/10, 8/10, 15/10, 22/10, 5/11, 19/11 og 3/12 er det klubbmøter av uformell art med bytting etc.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB har dette møteprogrammet høsten 1985:

19/9: Miniauksjon.

3/10: Byttemøte.

4.—5/10: Frimerkets Dag.

17/10: Miniauksjon — innlevering til Høstaauksjon.

19/10: Grensetreff i Frederikshavn, med avreise den 18. okt. med «Terje Vigen».

31/10: Byttemøte.

14/11: Miniauksjon.

28/11: Høstaauksjon.

12/12: Byttemøte.

Møtene avholdes i Bjørndalsveien 4, «Sangerhuset» ved Trara skole.

Juniører møter kl. 17.30

Seniørene møter kl. 19.00

MOLDE FILATELIST-

KLUBB har høsten 1985 møter på disse datoer:

15/10 — 5/11 — 26/11 —

13/12. Møtene holdes på Norrøna Kafé, Storgaten 27, Molde.

MOSS FILATELISTKLUBB har høsten 1985

møter på følgende dager: 16/9, 30/9, 14/10, 28/10, 11/11, 25/11 (julemøte i desember, dato ikke opplyst). Høstauksjon 28/10. Møtene finner sted i Moss Kunstgalleri,

midt i byen ved siden av kirken. Juniorene møter kl. 18.00, seniorene kl. 19.00

HALDEN FILATELISTKLUBB har møter annenhver tirsdag i Posthusets kantine. Det blir kaffe og kaker på hvert møte.

17/9: Orientering fra landsmøtet, Forberede Frimerkets Dag 4. og 5/10.

1/10: Byttemøte.

15/10: Besøk på Gamle Svinesund. Påmelding til Sekretæ-

ren. Avreise fra torget senest 18.15.

29/10: Byttemøte.

12/11: Filmkveld.

26/11: Foredrag.

10/12: Årsmøte.

Juniorene møter kl. 18.00— 20.00

Seniorene møter kl. 19.30.

HAMAR FILATELISTKLUBB har møtedager på torsdagene kl. 19.00 i Storhamar kirke.

Møteprogram for resten av høsten 1985:

4.6./10: Frimerkets Dag/ Frimerketreff

17/10: Byttemøte

31/10: Lysbilder/film.

14/11: Byttemøte. Innlevering til miniauksjon.

28/11: Miniauksjon

12/12: Byttemøte/Juleavslutning.

Frimerkets Dag arrangeres i vestibylen utenfor Storhamar postkontor. Frimerketreff 5. og 6/10 i Granerudsalen. Folkets Hus, begge dager kl. 10.00 til 17.00. Storaauksjon søndag 6/10 kl. 14.00.

SARPSBORG FILATELISTKLUBB har dette møteprogram høsten 1985.

11/9: Byttemøte.

25/9: Kåseri ved Rolf Syversen, Fredrikstad.

9/10: Byttemøte.

23/10: Byttemøte. Innlevering til høstauksjon.

13/11: Høstauksjon.

27/11: Byttemøte.

11/12: Julemøte.

Alle møter avholdes i eldresenteret St. Mariet. Juniorene møter 17.30 og Seniorene 19.00.

nft

Vi sakser

Færre Europa-merker

Siden 1956 har vi hatt årlige Europa-CEPT-utgaver. I år utgir 35 land frimerker med det felles temaet «Musikkåret». Men en nedgang i frimerkeomsetningen har ført til lavere opplag i år flere steder enn det som har vært vanlig. Kypros har f.eks. begrenset sitt CEPT-opplag i år til 700.000 serier, mot over dobbelt så mange ifjor. Også Jugoslavia har lagt frem for salg langt færre enn før, — bare 500.000 eksemplarer. Grunnen skal være at samlere i stor utstrekning har sagt opp sine abonnementer som følge av nedgang i prisen på frimerker generelt.

(Wirtschaftswoche Der Volkswirt, Frankfurt/Main mai 1985)

Fremdatering forbudt

Ny fortolkning av en vesttysk lov gjør at de tyske frimerke-katalogene heretter ikke må fremdateres. Det må med andre ord på en katalog utgitt i 1985 ikke kunne stå «1986-utgaven». Hvorvidt denne nye tyske praksis vil få betydning for andre land innen EF (f.eks. Danmark) er uvisst. Men problemet er i hvert fall bragt inn for ASCAT, den internasjonale sammenslutningen av frimerkekatalog-utgivere.

(Berlingske Tidende)

Postkort etter 11 år

Et postkort som ble sendt fra Bergen i juli 1973 kom forleden dag fram til en familie i Rendalen i Hedmark. Kortet ble sendt fra en av døtrene i familien fra en ferietur.

Hvor kortet har oppholdt seg i mellomtiden er uvisst, men mottakeren tipper det er blitt liggende et eller annet sted for så å bli funnet under opprydding

(Hamar Arbeiderblad)

Lokalt fenomen:

Bygdeporto på en øre!

Av Tor Skauge

Det individuelle initiativ kan dokumenteres på mange måter! Denne gangen gjelder det et lokalt fenomen, nærmere bestemt henført til Byneset utenfor Trondheim. Dette poststedet har en periode, av en eller annen grunn, operert med bygdeporto en øre.

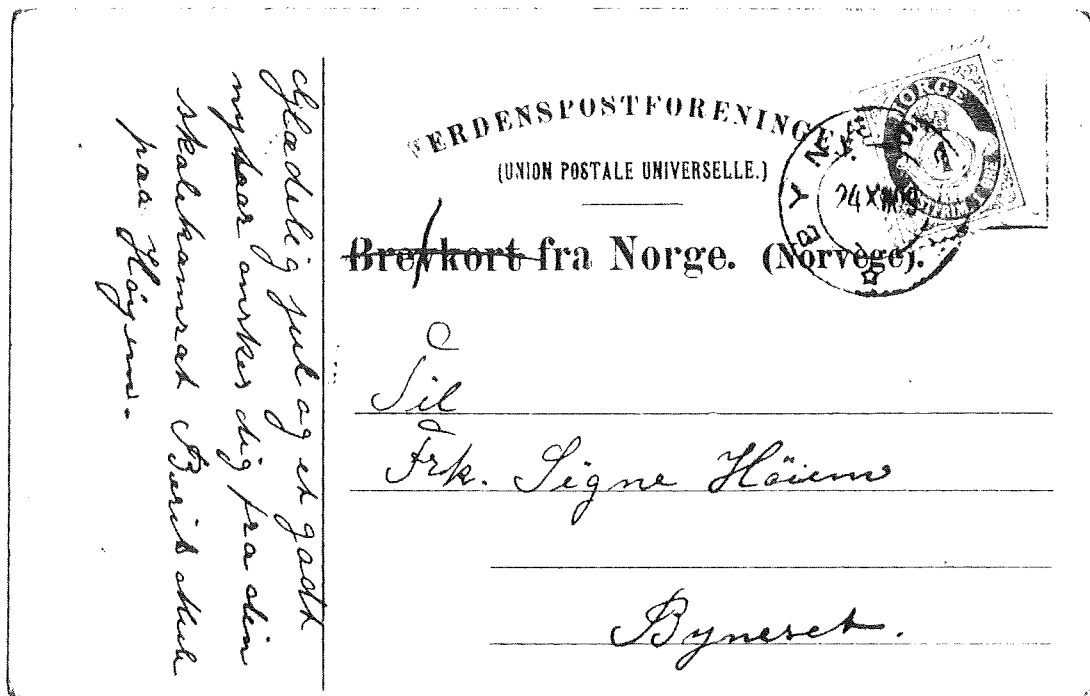
Det her illustrerte kortet er stemplet BY-NÆSSET 24/12-1909 på NK 73 (julaften). Denne frankeringen har aldri hatt noen referanse til noen portotakst, hverken hva bygdeporto eller annen takst angår, så egentlig er kortet underfrankert med en øre, og skulle følgelig ha vært satt i porto med to øre ut fra den aktuelle periodes takster. Når dette ikke har skjedd, må det skyldes en lokal disposi-

sjon fra poståpnerens side om at iallfall julehilsener kunne gå for en øres takst!

Noen vil nå kanskje innvende at dette sikkert skyldes et engangsfenomen, *men taksten kan dokumenteres av ytterligere fire kort* datert henholdsvis 23/12-11, 26/12-12, 24/12- og 26/12-1914, alle stemplet på NK 96. Disse fem kort strekker seg følgelig over en periode på 5 år!

Kortene har samme adressat, men forskjellige avsendere. Taksten var med andre ord kjent av bygdesamfunnet.

Det skulle være interessant å få vite hvorvidt denne disponering eller håndtering av postlovene fra poststedets side er unik, eller om også annen tilsvarende dokumentasjon eksisterer fra andre steder?

Et moderat, men variert frimerkeprogram i 1986

Miniatyrark utgis til utstillingen OSLO 86

Siden verdensmesterskapet i skiskyting skal arrangeres i Norge neste år, vil Postverket følge opp med to frimerker som blir starten på neste års frimerkeutgivelse. Dette opplyste generaldirektør Bjørn Flage Pettersen ved åpningen av Frimerkets dag. Samtidig kunne han opplyse at det i 1986 vil bli utgitt 18 frimerker, inklusive et miniatyrark.

Det kan bli behov for to nye bruksmerker, dersom Postverkets portoforslag blir godkjent av Stortinget. Disse vil eventuelt komme 18. februar og i ny utforming.

Det blir tre internasjonale utgaver neste år. Europamerkene har denne gangen miljøvern som fellestema for samtlige land som er tilsluttet Den europeiske post- og telefor- ening.

Hvert tredje år går de nordiske land sammen om en fellesutgave. Neste år er vennskapsbyer temaet, og i Norge er Ålesund og Moss valgt som representanter for slike byer.

Også FNs internasjonale fredsår vil få sitt frimerke. Som vanlig vil det også bli utgitt frimerker til juleposten i hefteform.

Norges Håndverkerforbund er 100 år, og to jubileumsfrimerker vil være med på å markere jubileet. Nytt av året er ellers at vi får en egen serie med fellestittelen personjubi- leer. Den omfatter Herman Wildenvey 100 år, Tore Ørjasæter 100 år, kanalbyggeren Engebret Soot 200 år og Hans Egede 300 år.

Miniatyrarket vil bli utgitt på åpningsda- gen for den nordiske frimerkeutstillingen OSLO 86, som samtidig er en jubileumsutstil- ling for Oslo Filatelistklubb som er 100 år. Motivene skal hentes fra norsk arbeidsliv, og det blir denne gangen papirindustriens folk som får sine frimerker.

Utgivelsesdag og pålydende (foreløpig) for de nevnte utgavene er fastsatt slik:

18/2: VM i skiskyting, pålydende kr. 2,50 og kr. 3,50.

18/2: Bruksmerker, pålydende kr. 2,10 og kr. 4,00.

11/4: Norges Håndverkerforbund 100 år, påly- dende kr. 2,50 og kr. 7,00.

11/4: Europa — Miljøvern, pålydende kr. 2,50 og kr. 4,00.

27/5: Norden — Vennskapsbyer, pålydende kr. 2,50 og kr. 3,50.

15/10: Miniatyrark, pålydende 4 x kr. 2,50 = kr. 10,00 + kr. 4,00.

15/10: Personjubieler, pålydende, kr. 2,10, kr. 2,50, kr. 3,00 og kr. 4,00.

26/11: Hefter, juleposten, pålydende kr. 2,10 og kr. 2,50.

26/11: Internasjonalt fredsår, pålydende kr. 15,00.

nft

Litteratur

Norgeskatalogen 1986 Oslo Filatelistklubb/ Wennergren-Cappelen AS.

Norgeskatalogen 1986 foreligger, og kom oss i hende fra utgiveren Oslo Filatelistklubb like før dette nummer av NFT gikk i trykken.

NORGESKATALOGEN

1986

CATALOGUE
OF THE POSTAGE STAMPS OF NORWAY

Vi har bare rukket en rask gjennomgåelse, men det slo oss straks at endel postfriskt ma- teriale av forholdsvis ny dato nå har gått ned i katalogverdi. At så har skjedd, kan bl.a. bety at en god del av det spekulasjons-ma- terialet som ble kjøpt opp for et par år siden, nå er blitt «kastet» ut

på markedet igjen — idet «investorene» ikke fant at dette var noe godt kjøp avkastnings- messig. En må med andre ord anta at de foreliggende priser nå er blitt «normale».

De betegnelsene man i 1985-utgaven lanserte for fosforescerende papir, «Gul fosfor» og «Hvit fosfor», er nå rettet opp med «Gul og Hvit fluorescens». Man har også i katalogens innledning gitt en orientering om «Fosforescerende papir», og vi tillater oss å gjengi hovedpunktene derfra:

Luminiscens er et felles uttrykk for det lys vi oppfatter med øyet (synsinntrykket). Når vi betrakter et Luminiserende frimerke under en UV-lampe, vil vi se både fluorescens og fosforescens. Når vi tar merket bort fra UV-lampen, vil det fortsatt lyse en kort tid. Dette lyset som i tid kan være f.eks. 0,1 sekund kalles Fosforescens, mens det lyset som ble borte straks lampen ble fjernet, kalles Fluorescens og tiden kan dreie seg om f.eks. 10—8 sek.

Fargen på det lyset vi ser, enten det er fluorescens eller fosforescens, vil variere etter hvilken bølgelengde lyset har. Denne bølgelengden sammen med lys fra selve papiret kan i blanding synes som en annen farge, noe som er tilfelle med papiret fra f.eks. Harrison, der blekemiddel er innblandet i større grad enn andre papirtyper. Egentlig skulle bølgelengden på luminiscensen fra merker på Harrison-papir (450—480 mm) tilsi en blåfarge, men på grunn av den svake gultone i selve papiret vil fargeblanding føre til at synsinntrykket blir intens hvit farge. Papir fra Buskerud eller Borregaard vil imidlertid ikke forårsake samme fargeblanding og derfor vil frimerker på dette papir under en UV-lampe gi gul luminiscens. Merker fra begge papirtyper vil gi gul fosforescens når UV-lyset fjernes. Forannevnte er årsak til at det i 1985-utgaven av Norgeskatalogen ble brukt betegnelsene «Hvit fosfor» og «Gul fosfor» for henholdsvis papir fra «Harrison og Borregaard/Buskerud». Sitat slutt.

Vi synes fortsatt ikke dette er særlig opplysende. Det er knapt til å få forstand av.

Det som står innledningsvis om forskjellen mellom fosforescens og fluorescens, er forøvrig noe gedigent tøv. Fluorescens varer ikke 10—8 sekunder, slik det står i Norgeskatalogen. Skal man skille mellom de to luminiscens-typene, må en ha følgende klart for seg: *Fluorescens* er når luminiscensen opphører så godt som øyeblikkelig når den stimulerende bestråling avbrytes. *Fosforescens* er når luminiscensen fortsetter som en «etterglød» i noen tid (sekunder til dager) etter avbrytelsen av den stimulerende bestråling.

Slik det er beskrevet i Norgeskatalogen, må det oppfattes som omvendt av hva som er riktig.

Norgeskatalogen er ellers — som vanlig — en flott trykksak med et vell av interessante opplysninger ut over de vanlige katalognoteringer. Georg Stormers oversikt over norske skillingsbrev til utlandet, er videre utvidet og ajourført og betyr en vesentlig styrking av katalogens lesverdighet. Og Norgeskatalogen kan vi ikke unnvære. Den er Norgesamlerens «bibel» fremfor noen.

Til slutt vil jeg ikke unnlate å nevne at denne utgaven skjemmes av ikke så rent få trykkfeil. Bedre korrekturlesning neste gang!

E.S.

FACIT ortstempelkatalog

Dette er det andre opplaget av FACITs

FACIT
ORTSTÅMPELKATALOG
POSTAL HISTORY 1985

FRIMÄRKSHUSET AB

«stedsstempelkatalog», og vil utvilsomt fylle sin misjon blant spesialsamlere av Sverige og samlere av posthistorie. Innledningsvis er det et kapittel om stempler før frimerkenes tid. Stemplene etter at frimerkene kom, er prissatt ut fra sjeldenhetsgrad og på hvilke merker

de er slått. Katalogen har et vell av opplysninger, og er vel verd å anskaffe seg for spesialsamlerne.

E.S.

Christiania-stempel Type II (Prefrim)

Siden jeg skrev min lille artikkel i NFT 7/85 er det foretatt noen flere undersøkelser. F.C. Moldenhauer jr. har sammenlignet mitt brev med sine ca. 60 røde og blå Christiania type II stempler, og han mener at det ikke er funnet et «nytt» type II stempel. Det viser seg at det er det vanlige type II-stempelet som er blitt noe deformert som følge av kombinasjonen av brevets innhold, stempelfargen og postfunksjonærens armstyrke. Imidlertid ville det være av interesse å høre om andre har funnet noen avvik — og i alle tilfeller er det en god ting å få andre samlere til å se nøyere på sine brev — det kan avstedkomme ny-oppdagelser av forskjellige ting.

Olga Ellis

nft

Auksjoner i inn- og utland

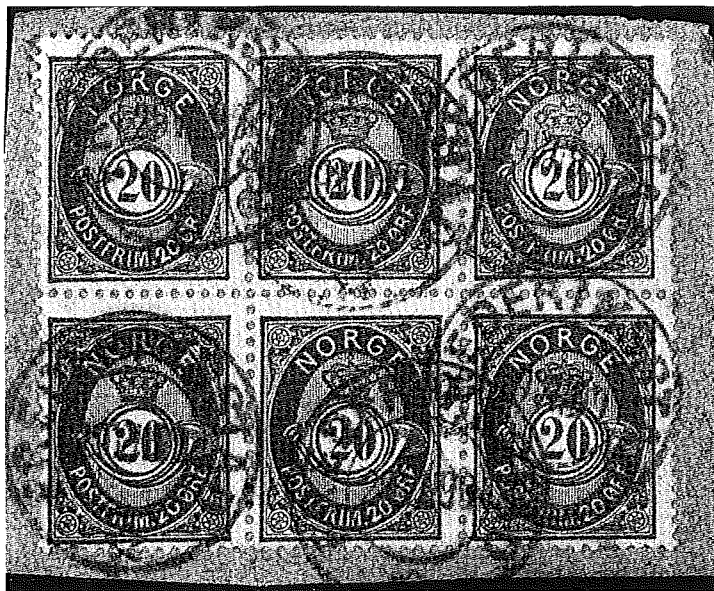
Ved Harald Steiro

Skal en trekke frem noe generelt fra høstens auksjoner, må det være de mange større samlinger som nå stykkes opp og selges. Her er det adskillig flott materiale som dukker frem fra «gjemmene», til beste for kjøpere som vil bygge ut sine samlinger.

Ubrukt merke med fotoattest Bühler og attest Moldenhauer med utrop 25.000.- kr. på ENGER's septemberauksjon.

Engers frimerker holdt sin auksjon nr. 34 i Oslo 14.—15. september. Auksjonen startet med en avdeling utland

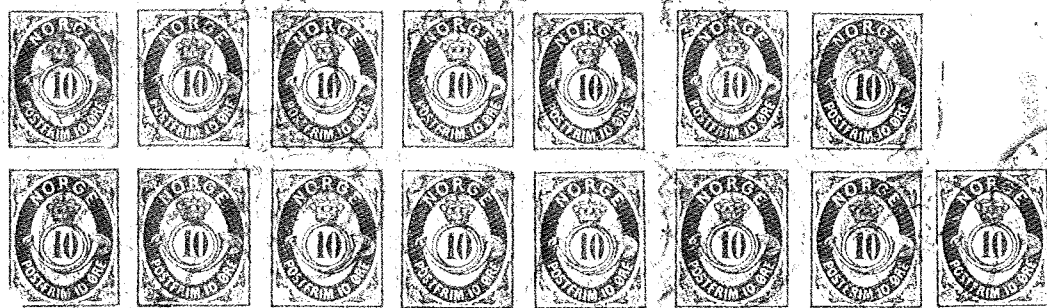

NK 54 II c, 20 øre prøyssisk blå, ureg. i NK 85, hadde utrop på 2.500.- kr. på ENGER's auksjon nr. 34 i september.

første dag og Norge andre dag.

Fra Sverige hadde en uvanlig nyanse av AFA 2 med prakt «Haparanda 13.9.1857» utrop på 1000.-kr. En lux håndskrevet «Asa 25.2.1874» av AFA 25 startet på 400.- kr. Av det danske materialet forelå en AFA 2b pl. I nr. 25, type 5 med utropspris 3000.- kr. AFA 2 + GB 4d sammen på brevstykke fra Dansk Vestindia med eng-

elsk stempel «C 51» var et meget uvanlig objekt med startpris 2000.-kr. Av islandske merker fantes en første-klasses ubrukt AFA 1 2 sk. med fargefotoattest fra L. Nielsen. Her var startprisen 2000.- kr. Et postfriskt eksemplar av AFA 18 B II med overtrykk 3 og fotoattest, begynte på 2750.- kr. AFA 13 fra Kypros, six piastres 1881 og vm cc, startet på 2200.- kr. SG 61 a ustemplet fra Irland

Et av objektene ved «TYFEX»-auksjonen til Enger i Trondheim 16. november.

Dette er objekter fra MOLDENHAUERS auksjon nr. 28. De fire siste objektene er henholdsvis NK 23-30-42 II -44.

med variant «uten aksent», startet på 1400.- kr. Et stempellet eksemplar AFA 41 fra Italia, 30 c UMBERTO, med feilfri attest begynte på 4000.- kr.

Fra Norge-delen forelå et absolutt førsteklases NK 2 med prakt-lux «312». Dette liebhaverobjektet hadde utrop på 1500.- kr. Et NK 6, prakt-lux «Drøbak 26.7.1866» startet på 900.- kr. I 20 mm-utgaven skulle en 6-blokk av NK 54 II c på brevstykke selges. Denne enhet av dette merket er uregistrert i NK 85, og her startet prisen på 2500.- kr. Resultat fra auksjonen foreligger ikke i skrivende stund. Neste auksjon finner sted i Trondheim i november.

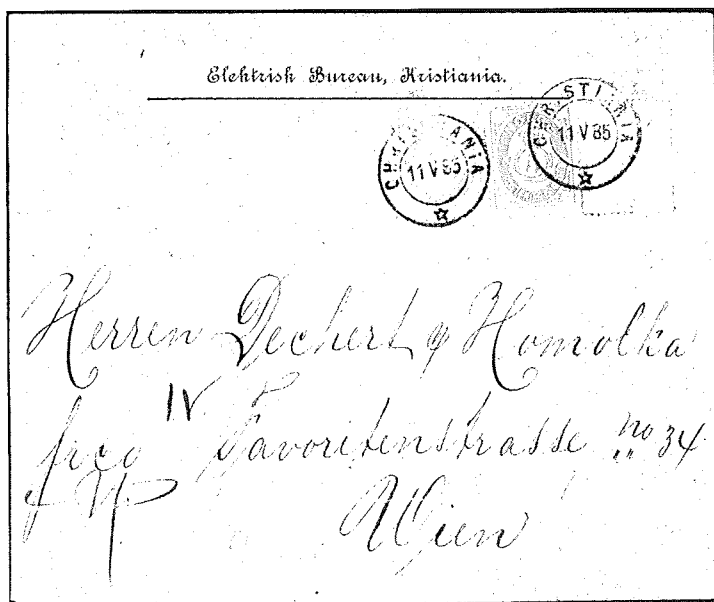
F. C. MOLDENHAUER A.S. hadde sin auksjon nr. 28 i Oslo 28. september. Her var litt av hvert for enhver samler — fra masseware til sjeldne enkeltmerker og unike helark. André Bjerkes frimerkesamlinger var også med på denne auksjonen.

Blant objektene av NK 1 finner vi et ubrukt eksemplar av merket med utrop 15.000.- kr. Et annet av merkene har speilvendt vannmerke, som er meget sjelden å finne. Her var startprisen

2000.- kr. Ellers var både «Sprukket plate», «Oppgravert hjørne» og «Dobbeltfoten» med. Auksjonen inneholdt et rikholdig utvalg av skilling Oscar. Våpen 1863 og 1867.

Eneste kjente helark av NK 14 b, 4 skill 4, var også med. Her var utropsprisen 45.000.- kr. Helark av NK 24 II a, NK 31, NK 66, NK 81 og

NK 128 var noen av andre helark på auksjonen. Av enkeltmerker fantes NK 9, 8 skill Våpen, vannrett par, hvert merke rettv. fullstempellet nr. 35 (Brevig). Utrop var 750.- kr. Et meget vakkert eksemplar av NK 10, 24 skill Våpen, var fullstempellet «Kragere 21/10.1866» og utropsprisen var 450.- kr. NK 15 a, 8 skill 8 rosa, fullstempellet

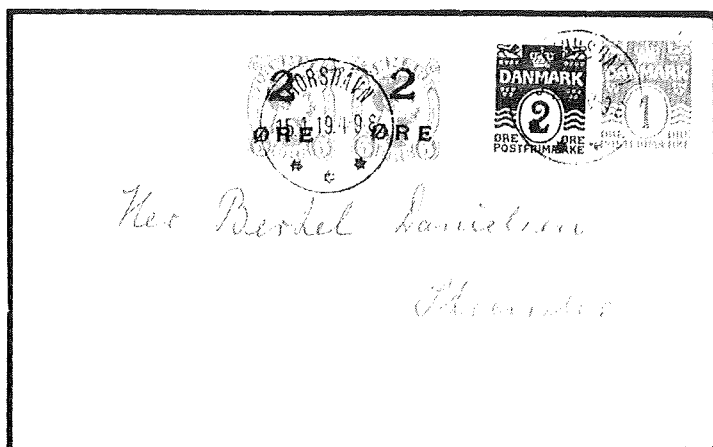
NK 41, 42 og 44 på meget vakker konvolutt. Dette er eneste registrerte brev til adresse utenfor Skandinavia med 12 øre mattgrønn. Utropsprisen var 25.000.- kr. på MOLDENHAUERS 28. auksjon i september.

«Kragero 19/11 -1868» hadde utrop på 1500.- kr. NK 23, 3 øre skravert posthorn, med rettvendt luksustempel «Chritiansund 11/10 -1878» startet på 250.- kr. Av 21 mm fantes et NK 42 II, 5 øre posthorn, i luksuskvalitet. Merket var fullstemplet «Lesje 22/2 -1889» og utropsprisen var 150.- kr. Et 12 øre mattgrønn, NK 44, ubrukt, begynte på 7000.- kr. Auksjonen foregår i skrivende stund, og oppnådde priser har jeg ennå ikke. Neste auksjon holdes 23. november.

GLOBALIA ApS-auksjonen den 30. september i Bella Center, København, skal omsette 1. del av Fritz Amstrups høyt premierte utstillings samling fra Færøylene. Samlingen har oppnådd gull på HANSA '78 i Lübeck og på KIEL '81 i Kiel.

Samlingen inneholder blant annet 1919-utgavene på brev fra hver dato frimerkene ble brukt. Datosamlingen av det halverte 4-øresmerket og 2/5 øre provisoriet er begge komplette. En enorm samling av utgavene fra 2. verdenskrig er også med. Et av objektene består av elleve brev der alle er frankert med 2/5 øre prov. + 5 øre. Brevene representerer samtlige datoer fra 13.1.1919 til 23.1.19. Første dag, 13.1.19, er meget sjelden. Dette er en av de eneste eksisterende komplette dato-samlinger, og kvaliteten er meget god. Utropsprisen er 37.500.- Dkr.

POSTILJONEN AB holder sin auksjon i Malmø 10.—11. oktober. Da skal verdens fornemste Islands-samling under hammeren. Den internasjonalt velkjente foretaksmannen og industrilederen, dir. Holger Crafoord, bl.a. kjent for sin medvirkning i dannelsen av AB Åkerlund &

2 øre/5 øre i par sammen med 2 øre rød og 1 øre orange stemplet «Thorshavn 15.1. 19». Startprisen er 7.500.- Dkr. på GLOBALIAS auksjon 30. september.

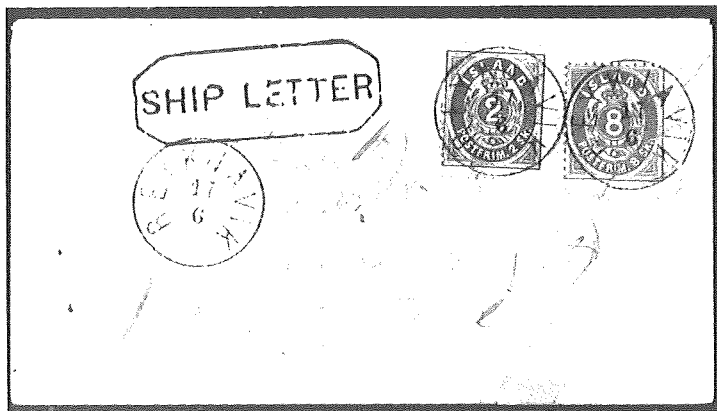

50/5 øre x 5 og 20 og 5 øre på luftpostkonvolutt via USA til Danmark. Både britisk og tysk sensurstripe. Utrop 3.000.- Dkr. på GLOBALIAS auksjon 30. september.

Rausing, AB Tetra Pak og Gambro AB, samlet også frimerker. Som allting annet han syslet med, så gjorde han også dette med største innlevelse. Resultatet ble unikt. Verdens fornemste Islands-samling — verdt flere milliarder. Den inneholder bl.a. ca. halvparten av de skillingsbrev som er kjent i privat eie. Samlingen er forøvrig så komplett og inn-

holdsrik, at å gjennoppbygge en liknende samling ville være nesten umulig. Dir. Crafoord deltok også på verdensutstillinger for frimerker, bl. a. åtte år i hedersklassen, og ble tildelt adskillige gullmedaljer og hederspriser for samlingen.

I filatelikretser må salget av Crafoord-samlingen betegnes som sensasjonell og unik. Halvparten av samlin-

Dette er eneste kjente skipsbrev fra Island med skillingsfrankering. Utropet er 250.000 SEK på POSTILJONEN AB's Malmö — auksjon den 10.—11. oktober.

gen selges på denne auksjonen. Man har nemlig valgt å selge den over to auksjoner p.g.a. samlingens sammen-setning.

DANO FRIMERKEAUKSJONER holder sin ti-års jubileumsauksjon i Oslo lørdag 12. oktober.

Et av objektene er et helark av returmerkene 2 b/ ba, merkene «som uindløst» med de fem nederste merker til høyre med variant «som ubesørget». Utropsprisen er 40.000.- kr. Av flere større samlinger som er med, nevner jeg en fantastisk fin sam-

ling «skilling posthorn». Alle utgaver unntatt 3 skilling er med. Merkene er montert på utstillingsark med plater, typer, varianter, vannmerkestillinger, brev etc. Samlingen inneholder også 4 stk. halvark av 2 skilling og 2 stk. halvark 4 skilling. Totalt inneholder samlingen ca. 900 merker og brev. Prøvetrykk på kartong ÷ 3 skilling finnes også i samlingen. Utropsprisen er 95.000.- kr. Av enkeltmerker finner vi et marginaleksempel av NK 1 stemplet «Holmestrand 1.4. 1857 med utrop 2200.- kr.

Et NK 4 med rettvendt fullstemplet sort «Jupiter 20.8. 1860» begynner på 2500.- kr. Par på brevstykke av NK 7, praktstemplet «Røraas 2.5. 1868», starter også på 2500.- kr. Luksusmerke av NK 13 b med nr.stempel 62 har utropspris 1500.- kr. Komplette 4-blokkserie av NK 93/95 stemplet begynner på 8000.- kr.

FRIMÄRKSHUSET's auksjon 13. oktober i Stockholm har vesentlig med svensk materiale, med mange godbiter. Objekter fra de andre nordiske landene, deriblant Norge, finnes også. Bl.a. finner man en seksstrie Nk. nr.

1 med meget gode marginaler, stemplet Bergen 2.8.1856, utrop 25.000.- sv. kr. Likeledes en firestripe Nk. nr. 1, stemplet Bergen 9.8. 1856, med noe snaue marger på tre sider. Utrop er her 9.000.- sv.kr. Et noe «snaut» eksemplar av Nk. 1 med «Dobbeltfot» har utrop kr. 2.000.-. Her finner vi også essays av merker fra 1938 (landskapsmotiver) og 1943 (Grieg) og London-merkene med påtrykk på brev stemplet Oslo 7.7.1943. Av det islandske materialet kan nevnes et brev med komplett «Hopflug Itala 1933» sendt via USA til Sverige. Utrop 7.000.- sv.kr.

nft

Vi sakser

For mye av det gode

— Too much is too much, sier presidenten i den internasjonale frimerkehandlerorganisasjonen IFSDA, André Schittecatté. Han sikter her til at det utgis altfor mange nye frimerker verden over, og at UPU (Den internasjonale postunion) ikke synes å ha nok innflytelse over postforvaltningene til å få stoppet karusellen. Videre hevder han at FIP er for rundhåndet med å gi patronat til utstillinger. En verdensutstilling i året innen hvert område av filatelien, må være nok, sier han. Det er også for mange utstillinger, børser og messer hvor arrangørene overbyr hverandre for å få handlere og andre til å delta. Det oppfordres til samarbeid om et rimelig årsprogram — til beskyttelse og fremme av filatelien. (IFSDA Report)

Meget pen 4-blokk av NK 20. 2 av merkene er postfriske. Utrop 30.000.- kr. på DANO — auksjonen 12. oktober.

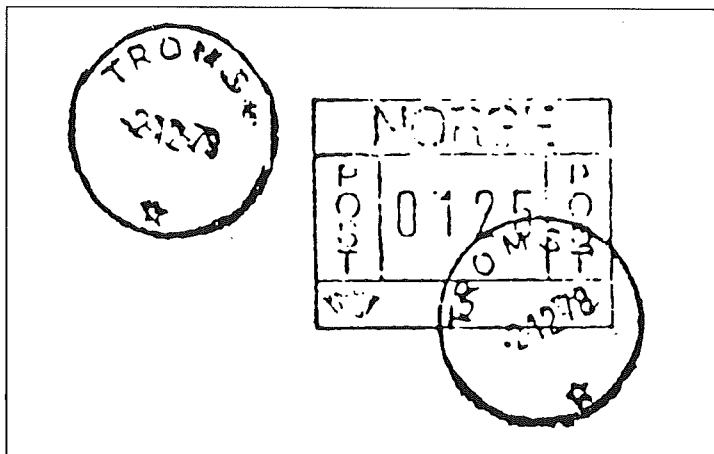
Forfalskning eller etterstempling av FDC på automatmerker fra Tromsø

Av Kr. Wilhelmsen

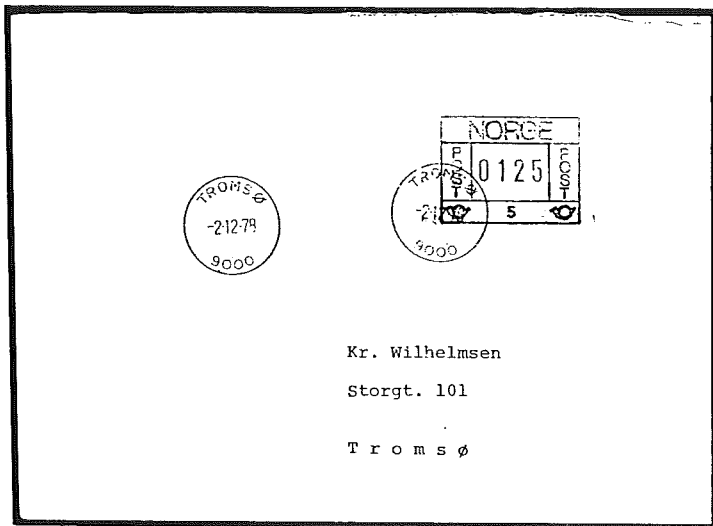
Det er nå en stund siden vi tok opp problemet med de formodede falske førstedagsbrevene med automatmerker fra Tromsø 2/12 -78. I mellomtiden har det vel egentlig ikke skjedd noe definitivt gjennombrudd i saken. Det kan dessverre ennå ikke sies at man er kommet til en endelig konklusjon med hensyn til disse 110 brevene som vi ennå «tar vare på», om de er ekte eller uten tvil falske. Imidlertid har det ikke vært aldeles stille omkring saken.

I utgangspunktet gikk vi ut med undersøkelser omkring det stempelet som var brukt til disse brevene. Stempelet var i bruk på en arbeidsplass på postkontoret hvor det var uhyre lite sannsynlig at slike førstedagsbrev ville blitt stemplet. Men samtidig befant dette stempelet seg på en plass hvor så å si «hvem-somhelst» som var bak skranken kunne få tilgang til relativt fri bruk av stempelet, også utenom vanlig arbeidstid.

Ved forskjellige undersøkelser mener vi å ha fått konstatert at det er det ekte stempelet som er brukt til disse brevene — altså at det ikke dreier seg om noe laget falskt stempel. Når man går nærmere inn på stempelet vil man på illustrasjonen se at 2-tallet i 12 står en aning lavere enn de andre tallene

Det første stempelet som vakte mistanke

Kr. Wilhelmsen

Storgt. 101

T r o m s ø

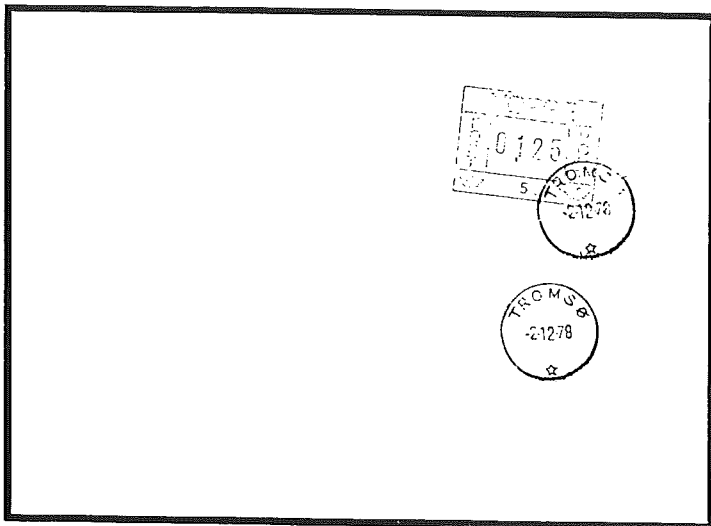
Garantert ekte brev. Dessverre viser ikke illustrasjonen «kuttene».

på datolinjen. Det synes som om dette 2-tallet er noe høyere enn 2-tallet i datoen foran. Dette er imidlertid ikke tilfelle. Det er hjulet for det andre månedstallet som står litt ute av korrekt stilling, og derfor gir den øverste buen av tallet en «etter-

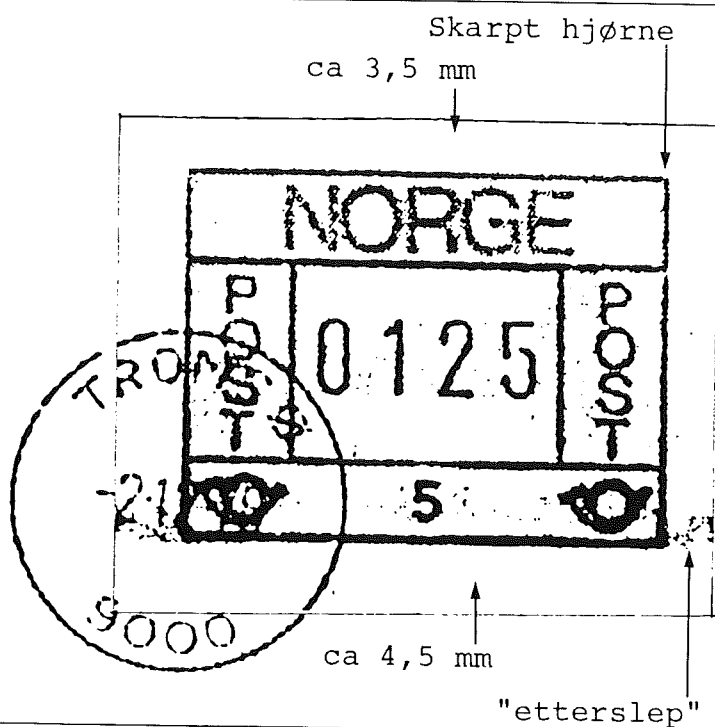
slep» ved anslaget på det avbildede eksemplet.

Stempelet er et usikkert kjennetegn

Vi har vært på jakt etter et faktisk anslag av stempelet på denne aktuelle dagen for å se om det var mulighet for

Ett av de «falske» brevene.

Avtrykk fra første dag.

å komme videre mot en konklusjon ut fra dette. Men for det første har det ikke lyktes å finne noe slikt stempel, og for det andre kan det være ting som tyder på at kanskje ikke samtlige brev er stemplet samtidig.

Det kan synes som om det

er flere forskjellige slike «feilinnstillinger» av datoen — et forhold som i tilfelle innebærer at datotallene er innstilt på denne datoen flere ganger. Litt uklare stempelavslag gjør forresten også denne delen av brevene som et litt usikkert og lite egnet

kjennetegn for bedømmelse av eventuell ekthet.

Det som imidlertid har skjedd i den senere tid, er at en av de få samlerne her i Norge som har gått mer intensivt inn for å samle og registrere ting omkring automatmerkene, Bjarte Kaldhol, har sett nærmere på produktene. Han har da konsentrert sin oppmerksomhet omkring selve automatmerket, og det synes at det kan ligge klarere kjennetegn i saken gjemt her.

For da å ta det ekte første-dagsbrevet først. Det er stemplet med håndstempelet i luke 10 med 9000 i nedre del av stempelet. Når man forlater stempelet og går over på selve merket, så var det trykket ut fra automaten litt ut på formiddagen. Fargebåndet var ennå temmelig ferskt, og foruten at det ga et fargesterkt avtrykk, så er det en form for «etterslep» av fargen på store deler av de hvite feltene av merket — og helt påfallende er fargeflekkene utenfor rammen på begge sider av de små posthornene. Videre er alle tallene i verdipåtrykket ganske nøyaktig på linje, og øvre høyre hjørne av ytterrammen er relativt skarpt. En siste ting gjelder avkuttingen av de enkelte merkene i forhold til verdipåtrykket — noe som vi kommer nærmere tilbake til nedenfor.

Når disse tingene trekkes inn i undersøkelsen, kommer det blant annet av det forhold at fargebåndet i automaten både avgir mindre og mindre farge etter noen tids bruk, og dessuten er blitt skiftet ut med nytt fargebånd som i enkelte tilfeller har hatt en noe annen farge-nyanse.

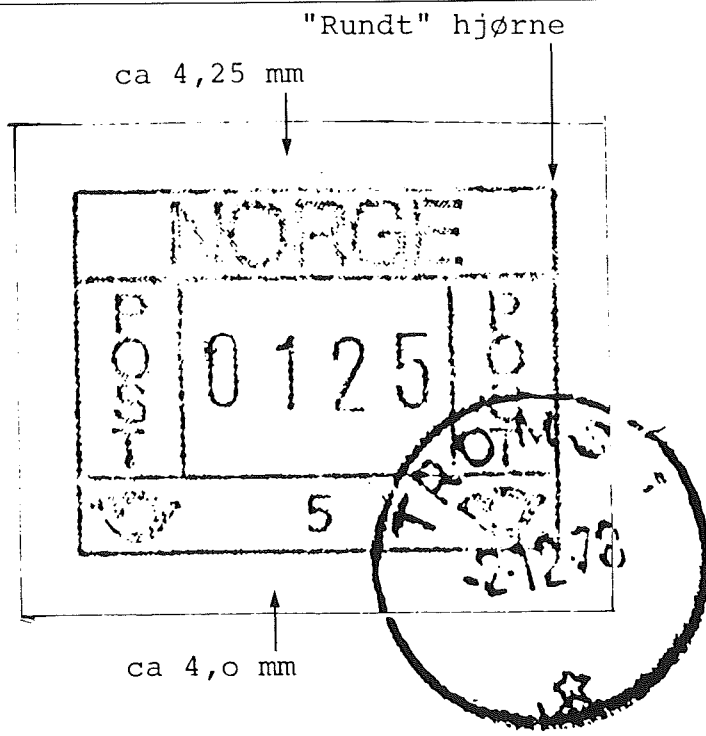
Hva MERKET kan fortelle

De påståtte forfalsknin-

gene har avtrykk med en tydelig lysere farge enn det garanterte ekte merket fra første dagen. Denne lysere fargen kan muligens være fra et annet fargebånd, men fargeforskjellen er ikke så stor at det med sikkerhet kan påstås å være et annet fargebånd. Det er imidlertid helt klart at avtrykkene kommer fra et meget brukt og farge-svakt bånd. Stoffstrukturen i båndet kommer blant annet helt tydelig til syne på alle deler av trykket. Når man så vet hvor relativt få avtrykk som ble tatt ut fra automaten denne første dagen, var det helt usannsynlig at fargebåndet skulle bli så slitt. Dette burde altså være en relativt tydelig indikasjon på at det må være avtrykk som er tatt på et langt senere tidspunkt.

Det andre påfallende med det avbildede «falske» første-dagsbrevet er at tallene i verdipåtrykket ikke står på linje slik som på det ekte. 0-en står noe høyere, og 2-tallet noe lavere. Nå vil vi imidlertid vanskelig kunne legge entydig vekt på dette forholdet. Disse tallene blir jo endret ved hvert nytt uttak, og det er kanskje vel mye for langt at innstillingen blir like eksakt hver gang. Forholdet er nemlig at denne «skjeve» tallstillingen ikke er fullstendig konstant på de 100 «falske» brevene vi har foran oss. Dette kan tyde på at avtrykkene kanskje ikke er tatt samtidig. Kombinert med det som var nevnt ovenfor angående datoinnstillingen på stempelet, kan det derfor være visse ting som tyder på at brevene kan være laget over flere dager.

En adskillig mer sikker indikasjon på at dette var brev som er laget senere, har man i det forholdet at øvre høyre hjørne av omrammingen sy-

Senere avtrykk.

nes å ha endret seg fra det opprinnelige skarpe hjørnet til et mer markert «rundt» hjørne, og denne lille forskjellen går igjen på samtlige «falske» avtrykk.

Det siste forholdet gjelder avkuttingen av de enkelte avtrykkene. Dette er noe som synes å kunne henge sammen med justeringen ved innsettingen av ny papirrull. Det finnes selvfølgelig også den mulighet at maskinen kan ha en liten uoverensstemmelse mellom avtrykk og kuttekniven som kanskje kan føre til en liten forskyvning som akkumuleres etter noen tids bruk.

Men de tekniske finessene bak dette forholdet er ikke nærmere avklart.

Imidlertid synes det utvilsomt at man her kanskje har det beste indisiet på at merkene på de «falske» første-dagsbrevne ikke kan være trykket ut på første dagen

maskinen var i bruk, altså 2/12 -78. På det ekte merket fra første dagen er avstanden fra øvre rammelinje av merkepåtrykket til kuttet oppe ca. 3,5 mm, og tilsvarende nede ca. 4,5 mm. På de «falske» er de tilsvarende avstandene ca. 4,25 mm og ca. 4,0 mm. Siden avtrykkene ikke er noe eksakt trykk, er det vanskelig å få tatt en helt nøyaktig måling av disse avstandene. Men det er helt iøynefallende at det ekte avtrykket har en markert forskyvning av påtrykket oppover i forhold til det avkuttete merket, mens de «falske» er tilsvarende tilnærmet midt på merket.

Konklusjonen på disse siste fakta som er fremkommet i saken, synes ikke å kunne føre til en absolutt entydig påstand om at det her dreier seg om etterstemplinger. Indisiene for at det ikke kan være snakk om et pro-

dukt fra 2/12 -78, begynner imidlertid nå å bli så mange og tungtveiende at man må ha lov til å karakterisere produktene som mer enn bare dubiose. Det grenser så nært opp til «sannsynlig etterstempling» at brevene fra vår side vil bli «frigitt» med en slik anmerkning påført.

Det eneste mulige som vil kunne rokke ved denne konklusjonen, måtte være dersom den opprinnelige produsenten av brevene står frem og kan bevise noe annet. Vi anser en slik mulighet som uhyre lite sannsynlig. Etter våre tidligere foretatte undersøkelser, mener vi å ha lokalisert vedkommende som har markedsført produktene, blant annet ved annonsering i Aftenposten. Vi har intet konkret holdepunkt for å kunne påstå at produsent og distributør må være samme person, og vi ser liten grunn til å forfølge denne siden av saken. Hva imidlertid f.eks. Postverket vil gjøre, kan være et åpent spørsmål. Skaden som er skjedd med de eksemplarene som allerede er blitt solgt som ekte vare, kan man vanskelig gjøre godt igjen. De som har latt seg «lure», har nok fått lære at man må være mer kritisk når man foretar kjøp av kostbare filatelistiske objekter, og at man helst bør

erhverve seg selv så inngående kunnskaper på sitt samleområde at man kan stole på sin egen vurdering. Det er ikke alltid det står en ekspert til rådighet for å avhjelpe mangelen på egne kunnskaper — et forhold som dessverre råder i så altfor stor grad blant samlerne ved at de neglisjerer den filatelistiske litteraturen.

Konsekvens

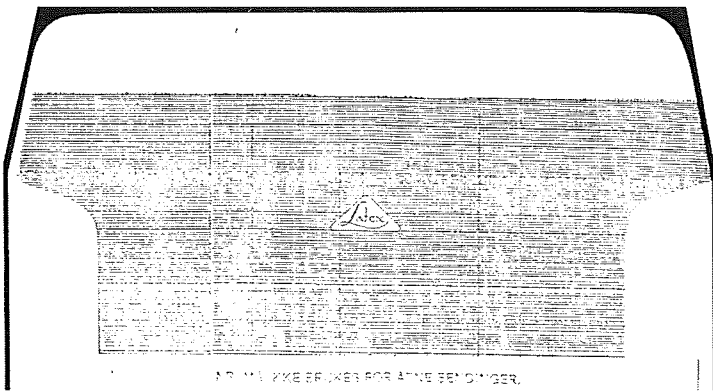
De første mistankene i denne affæren oppsto i utlandet, nærmere bestemt i Tyskland. Det er nok flere grunner til dette. Først har man det forholdet at det er mye større interesse der for å samle disse «frimerkene» enn her hjemme. Samleriet er derfor langt mer grundig i sin systematisering, og i Tyskland er de også langt mer vant til at det kan dukke opp forfalskninger. I vår hjemlige andedam er vi i en stor grad forskånet for slike ting. Det vesentligste forholdet ligger imidlertid i den kometaktige prisutviklingen på førstedagsbrevene fra Tromsø. Omsetningen her i landet har nok mest skjedd med enkeltviser brev, men så har prisene på det tyske markedet fristet over evne til å gjøre et større varp med å bli kvitt et så stort antall på en gang at bare mengden

i seg selv ga grunn for mistanke.

De siste mer utslagsgivende holdepunktene i saken som er lagt frem foran, kommer imidlertid fra det fåtallet av norske samlere som har befattet seg mer seriøst med automatmerkene, og vi kan bare takke for den hjelpen de har ytet med å finne frem så langt i denne affæren.

Det er da bare til slutt å beklage at noen er blitt lurt til å bruke penger på disse brevene. Hvor mange slike eksemplarer som finnes rundt i samlinger, har vi ikke noen formening om. Vi har med denne aksjonen fått stoppet 100 eksemplarer fra omsetning, men vet at dette partiet opprinnelig var på 110. Det er derfor ennå store mulighet for at noen av disse «frittsvevende» brevene kan bli forsøkt omsatt — om ikke annet så for å få tilbake pengene fra et uheldig kjøp. Det er derfor all grunn til å være spesielt oppmerksom på disse produktene. De fleste brevene synes å være uten noen adresse-påskrift, men her kan det jo senere være blitt føyet til alle mulige navn og adresser for å «pynte» på brevet. Det bør forresten også i samme forbindelse nevnes at konvoluttene som er brukt til produktet er av type med selvklebende lukking og med produktmerke «Latex» i en utspart trekant i mønstetrykket inni konvolutten.

Vi vil ikke kunne påta oss å foreta noen form for «eksper-tise» på slike førstedagsbrev, selv om vi beholder eksemplarer for «eget» bruk. Imidlertid vil den offisielle eksper-ten på norske merker, Moldenhauer, bli bibragt nødvendige opplysninger og eksemplarer for at han vil kunne yte slik service.

Innsiden av konvoluttene med selvklebende lukkeklaft.

nft

Nytt om nye frimerker

Redigert av Knut Riiber

NORDEN

Danmark

7/11: Et frimerke i anledning av Danske Døves Landsforbunds 50-årsjubileum. Motivet er en hånd som demonstrerer bokstaven «D» i det internasjonale døvespråket. Pålydende er kr. 2,80. Tegner har vært Steffen Jørgensen og gravør Arne Kühlmann. Merket trykkes i stålstikk på fluorescerende papir av Post- og telegrafvæsenets eget trykkeri i flere farver.

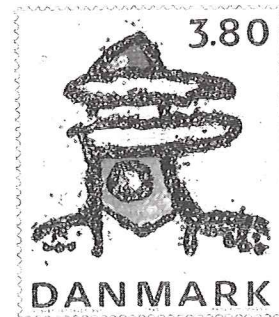
7/11: Et frimerke etter forarbeide av kunstneren Helge Refn. Pålydende er kr. 2,80. Merket trykkes i offset i flere farver av Post- og telegrafvæsenets eget trykkeri.

Helge Refn var teatermaler og debuterte som sådan i Danmark i 1936 på Det kongelige Teater. Han utarbeidet deretter dekorasjoner og kostymer til nesten hundre forestillinger på både danske og utenlandske scener.

Bokomslag, plakater og store scenefortep- per var også en del av Refns kunstneriske produksjon.

7/11: Et frimerke etter et forarbeide av kunstneren Robert Jacobsen. Pålydende er kr. 3,80. Gravør er Arne Kühlmann, og merket trykkes i stålstikk-offset av post og telegrafvæsenets eget trykkeri i flere farver.

Robert Jacobsen var billedhugger, og er kanskje mest kjent for sine jernskulpturer. Han begynte imidlertid også med malerier, linoleumssnitt og treskulpturer. Han har i de

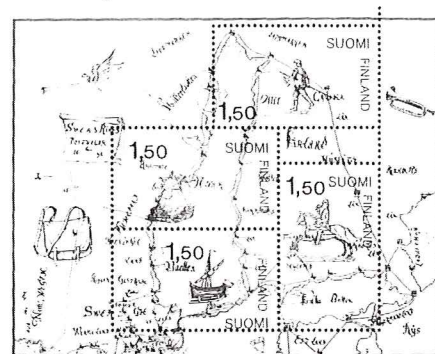
senere år i økende grad beskjeftiget seg med grafikk.

Finland

16/10: Et miniatyrark avbildes Sverige-Finlands eldste postkart fra 1698. Kartet viser de postbefordringslinjer som var i bruk den gang. Arket er tegnet av Paavo Huovinen og er trykt i firefarvet offset av Finlands banks seddeltrykkeri.

FINLANDIA 88 arrangeres i tilknytning til at man i 1988 kan feire 350-årsjubileum for starten av det finske postverket.

På miniatyrarket avbildes Sverige-Finlands eldste postkart fra 1698. Kartet viser de postbefordringslinjer som var i bruk den gang. Arket er tegnet av Paavo Huovinen og er trykt i firefarvet offset av Finlands banks seddeltrykkeri.

1985
Filadelfiske miniatyrark
Finlandia 88 utgitt i 10
Med 12 frimerker i 10
inkludert Finlandia 88 i 10
1985
100
8,00

Fiinlandia -88.

1/11: et frimerke til det internasjonale ungdomsåret. Pålydende er 1,50 mk. Tegner er Antero Lin, og det trykkes i firefarvet offset på bestrøket fosforescerende papir av Finlands banks seddeltrykkeri.

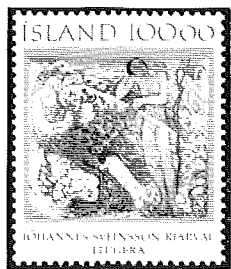
Frimerkets motiv har ingen direkte tilknytning til ungdommen, men forestiller symbolsk ungdommens aktiviteter og ambisjoner.

De fargeglade formene på motivet betegner ungdommens fordomsfrie innstilling, deres forhold til fremtiden og iveren etter å gjennomføre nye ideer — foruten glede og sorgløshet.

Island

15/10: Et frimerke pålydende 100 Isl. Kr. med

et av kunstmaleren Johannes S. Kyarvals bilder som motiv. Merket er tegnet av Prostur Magnusson og trykt i flerfarvetrykk i Sveits.

Johannes Svinsson Kjarval ble født 15/10 1885 på gården Efri-Ey i Medalland på sydkysten av Island. Han var i unge år til sjøs som fisker, men interesserte seg mer for malerkunst og søkte kunnskap om kunstarten flere steder. I 1911 dro han til London med støtte fra Reykjavik Ungdomsforening og fra Statskassen, og året etter studerte han kunst i København. Han tok eksamen ved Kunstakademiet der i 1918. Han hadde flere utstillinger i Island, men bodde lenge i utlandet. Han døde i Reykjavik i 1972.

EUROPA forøvrig

Albania

25/6: 25 q, 80 q, 90 q, 1.20 Lek og en blokk, 1.90 Lek. moderne malerier i kunstmuseet i Tirana.

Andorra

SPANSK

13/6: 20 fr. i serien kirkelig statsoverhoder: biskop Ramon Iglesias av Navarra.

Belgia

10/6: 2 x 23 Fr. til den 26. skipsfartskongress i Brüssel.

24/6: Turistmerker, 4 x 12 fr.

30/9: 9, 23 og 24 fr. til 40-året for befrielsen i 1945.

England

30/7: 17, 22, 31 og 34 p. kongelige post 350 år.

3/9: 17, 22, 31 og 34 p. til 500-året for eposet om kong Arthur og hans riddere.

Jersey

10/9: 2 x 10 p, 2 x 13 og 2 x 22 p., 300-året for ediktet fra Nantes.

Frankrike

8/7: 2.20 fr. i turistserien, Abbediet St. Michel de Cuxa.

18/9: 5.00 fr. med et maleri av Dubuffet som motiv.

23/9: 1, 2, 3 og 5 fr., hjemlig flora og fauna.

1/8: Tre merker i dagligserien, 1.80, 2.20 og 3.20 fr., grunnet portoforhøyelser.

Gibraltar

6/9: 4, 20 og 80 p. Det internasjonale ungdomsåret.

Hellas

24/6: 1, 5, 15, 20, 32, 50, 80 og 90 Dr. i anledning byen Salonikis 2300-årsjubileum.

24/6: 32 Dr. Cypros' 25-års uavhengighet.

Irland

20/6: Tre merker til forskjellige jubileer: 22 p., 25 år irsk deltaking i FN's fredsbevarende styrker, 26 p., 100-års fødselsdag Thomas Ashe og 44 p., 300-års fødselsdag George Berkeley, biskop.

27/6: Fire dagligmerker, 24, 28, 32 p. og £1.00.

Italia

29/5: 250 og 350 L., italienske folkefester.

1/6: 350, 400, 450 og 600 L. i turistserien, kjente italienske landskaper.

5/6: 4 x 500 L., trykt i 4-blokk, vernede dyr og planter.

15/6: 350 og 400 L. Italias kunstneriske og kulturelle arv.

20/6: 500 og 600 L. Europa 1985.

1/8: 450 L., i serien Italias kunstneriske og kulturelle arv.

21/8: 400 L. VM i sykling.

3/9: 600 L. til Det internasjonale ungdomsår.

Jugoslavia

12/6: 10 D. turisme.

26/6: 70 D. 40 år FN.

29/6: 70 D., samt en blokk på 100 D., int. Europeiske Donau-regatta.

1/7: 8, 10, 50 og 70 D., seilbåter.

Liechtenstein

2/9: En blokk med tre merker, 50, 80 c. og 1.70 fr. i forbindelse med pave Johannes Paul II's besøk i Liechtenstein.

2/9: 50 c. 1.00 og 1.20 fr., malerier fra den fyrstelige samling.

Monaco

1/8: 1.20, 2.20, 2.50 og 3.20 fr. i kurserende serie med portrett av fyrst Rainier.

Nederland

2/7: 50, 60 og 70 c. med motiver fra Amsterdam.

10/9: 50 og 70 c., vernede dyr.

13/11: Årets barnehjelpsmerker, fire st. 50 + 25 c., 60 + 20 c., 65 og 20 c. og 70 + 30 c., samt et miniark med merker fra samme serie, 4 x 50 + 25 c. og 2 x 70 + 30 c.

Polen

I mai: 5, 5, 10, 15, 25 og 29 Zl., svømmefugler.

I juli: 5, 10, 17 og 20 Zl. til ære for jernbane og vognfabrikken PAFA-WAG.

I sept.: 5 og 10 Zl. forsvarskrigen 1939.

I aug.: 5 Zl., 60 år polsk landhockeyforbund.

I nov.: 5 og 15 Zl., 200 år polsk ballett.

Portugal

5/7: 20, 46 og 60 Esc., historiske jubileer.

20/8: Første del i en ny kurserende serie med bygninger i forskjellige regioner. Verdier: 10, 20, 25 og 50 Esc.

20/8: 20 Esc. i serien portugisiske kakler gjennom 500 år.

Madeira

11/9: 20, 40, 46 og 60 Esc. II. del i serien transportmidler.

Romania

9/5: 2 L., 40-året for freden 1945.

I mai: 1, 1, 2, 3, 3.50, 4 og 5 L., vernede dyr.

3/6: 10.00 L. til 10-året for Helsinki-konferansen 1975.

7/7: 1, 2, 3 og 4 L. og en blokk 10 L., Donau-Svartehavskanalen.

San Marino

24/6: 400 og 600 L., int. ungdomsåret.

24/6: 600 L., 10-året for Helsinki-kongressen.

24/6: 450 L., 18. kongress for int. forbund for fotokunst.

Sovjet

14/5: 5. Kop., 30 år Warszawa-pakten.

24/5: 3 x 5 Kop. til 80-årsfødselsdagen for forfatteren og Nobelpristakeren Mihail A. Sjolokov.

10/4: 5 x 5 Kop. samt en blokk, 50 Kop. til 40-året for seieren over fascismen.

15/4: 1, 3, 5, 20 og 45 Kop., samt en blokk 30 Kop. til den 12. verdensfestival i Moskva.

9/5: 20 Kop., freden 1945.

14/5: 5 Kop., 30 år Warszawa-pakten.

3/6: 5 Kop. til 100-året for politikeren J. Sverdlovs fødsel.

14/6: 5 kop. til 60-året for Artek Pioner-leir.

25/6: 15 kop. i forbindelse med romferd i verdensrommet i 237 dager.

26/6: 45 Kop. FN 40 år.

26/6: 10 Kop. Det internasjonale ungdomsår.

Spania

5/6: 17 Pts., internasjonal dag for naturvern.

6/6: 18 Pts., Corpus-Christi-Fest i Toledo.

12/6: 1, 5, 8, 12, 18 og 45 Pts. i kurserende serie med kongens portrett.

25/6: 45 Pts. til innvielsen av astrofysiske observatorium på Kanariøyene.

26/6: 12, 17 og 45 Pts., Europeisk musikkår.

Sveits

10/9: Tre verdier i annen del av årets særmerker: 50 c. 100 år sveitsisk bakerlaug, 70 c. 50 år int. sveitsiske radio og 80 c. IPTT verdenskongress.

10/9: 50 c. tjenestefrimerke int. org. OMPI.

Tyrkia

30/5: 10 x 5 L, 20 + 10 L, 100 + 15 L og 120 + 20 L. Topapimuseet i Istanbul.

2/6: 10, 20, 70 og 100 L., Tyrkia i historien.

16/7: 100 + 15 L til 100-året for oppfinnelsen av vaksine mot hundegalskap.

Tyrkisk republikk - Nord-Cypros

26/6: 20, 20, 100 og 100 L. Europa 1985.

15/8: 20 og 50 TL., malerier.

Tsjekkoslovakia

3/6: 0.50 og 1.00 Kcs. tsjekkoslovakiske Spar-takiade 1985.

4/6: 0.50, 2.00 og 4.00 Kcs. med tegninger av antifascistiske kunstnere.

Vest-Tyskland (DBR)

11/7: 60 Pf. til den 30. verdensspeiderkongress i München.

16/7: 80 Pf. til kampanjen for å redde skogen i landet.

13/8: 60 Pf. til 100-året for maleren Carl Spitzwegs død.

13/8: 60 + 20 og 80 + 20 Pf. til den int. frimerkeutstillingen MOPHILA 1985 i Hamburg.

13/8: 80 Pf., 400 år Frankfurter-børsen.

Øst-Tyskland (DDR)

9/7: 10 og 85 Pf. tekniske minnesmerker.

23/7: 25 + 5 og 50 Pf. i sammentrykk til de 12. verdensfestleker for ungdom i Moskva.

13/8: 10 og 70 Pf. til 2. VM i undervannssorientering.

27/8: 10 og 25 Pf., Leipzig høstmesse.

Ungarn

29/5: Verdensutstillingen Tsukuba, 2 og 4 Ft.

19/6: 3 x 2, 2 x 4 og 6 Ft. til 200-året for ornitologen J. J. Audubons fødsel.

28/6: 1, 2, 4, 4 og 6 Ft., 200 år hesteoppdrett i Mezohegyes.

28/6: 2 Ft. til den 5. verdenskongress for den int. legebevegelse mot atomkrig.

10/7: 1, 2, 4, 4, 5 og 6 Ft. int. musikkår.

22/7: En blokk 20 Ft., til XII. verdensungdomsfestspill i Moskva.

1/8: En blokk, 10 Ft., til 10-året for underskrivelsen av Helsinki-avtalen.

Vatikanet

18/6: 100, 400, 600 og 2300 L til den 43. Eucharistisk verdenskongress i Nairobi.

18/6: 150, 450 og 2500 L. til 900-året for pave Gregor VII.

Østerrike

26/6: 4 S. FN 40 år og 30 års medlemskap i FN.

28/6: 5 S. til den 13. verdenskongress i den int. forening mot selvmord.

5/7: 3.50 S., 25 år operetteuken i Bad Ischl.

18/7: 4.50 S. til 8. int. brannvernsleker i Vöcklabruck 1985.

2/8: 4 S., 50 år for åpningen av Grossglockner alpevei.

28/8: 4 S. til verdens sjakkforbunds kongress i Graz.

30/8: 4.50 S., 100 år Köningstettens.

30/8: 4.50 S., 1200-årsjubileet Hofkirken Trattnach.

Midlene fra NORWEX-fondet for 1985 fordelt:

140.000,- kroner fordelt på 48 klubber og enkeltpersoner

Midlene fra avkastningen av det såkalte NORWEX-fondet for 1985 er nå fordelt. Tilsammen 48 søkere — klubber og enkeltpersoner — er blitt tilgodesett med tilsammen 140.000,- kroner. Midlene er fordelt slik:

Alstahaug og omegn Filatelistklubb	kr. 1.000,-
Svein Andreassen:	kr. 2.500,-
Arendal Filatelistklubb:	kr. 4.000,-
Arne Bay:	kr. 1.500,-
Bryne Frimerkeklubb:	kr. 2.000,-
Drammens Filatelisklub:	kr. 5.000,-
Eivind Evensen:	kr. 5.000,-
Farsund Filatelistforening:	kr. 2.500,-
Farsund Filatelistforening juniorer:	kr. 1.500,-
Flekkefjord Filatelistklubb:	kr. 1.000,-
Gjøvik Filatelistklubb:	kr. 2.000,-
Hadeland Frimerkeklubb:	kr. 2.000,-
Hareide og Ulstein Frimerkeklubb:	kr. 1.000,-
Hidra Filatelistklubb:	kr. 1.500,-
Kongsberg Filatelistklubb:	kr. 2.000,-
Kristiansund Filatelist-Klub:	kr. 1.500,-
Anders Langangen:	kr. 5.000,-
Langesund Filatelistklubb:	kr. 1.000,-
Lars Liahjell:	kr. 5.000,-
Lund Filatelistklubb:	kr. 1.500,-
Løkta Frimerkeklubb:	kr. 500,-
Mandal Filatelistklubb:	kr. 10.000,-
Gunnar Melbø:	kr. 5.000,-
Molde Filatelistklubb:	kr. 1.000,-
Moss Filatelistklubb:	kr. 10.000,-
Nannestad Frimerkeklubb:	kr. 2.000,-
Norsk Filatelistforbunds Ungdom:	kr. 15.000,-
Norsk Maksikortforening:	kr. 1.000,-
Norsk Sopp Frimerkeklubb:	kr. 1.000,-
Norsk Stempelsamlerforening:	kr. 1.000,-
Polarsirkelen Frimerkeklubb:	kr. 2.000,-
«Porto'n» frimerkeklubb:	kr. 500,-
Sandefjord Filatelistklubb:	kr. 2.500,-
Sandnes Filatelistklubb:	kr. 1.000,-

Sandnessjøen Frimerkeklubb

Ungdom:	kr. 1.000,-
ScaJaCo:	kr. 1.000,-
Smøla Frimerkeklubb:	kr. 5.000,-
St. Gabriels Union:	kr. 500,-
Steinkjer Frimerkeklubb:	kr. 2.000,-
Sør-Varanger Filatelistklubb:	kr. 2.000,-
Tjøme Frimerkeklubb:	kr. 1.000,-
TYFEX 85:	kr. 10.000,-
Tønsberg Filatelistklubb:	kr. 3.000,-
Vadsø Filatelistklubb:	kr. 5.000,-
Svend Wiegand Hansen:	kr. 6.000,-
Ørsta Filatelistklubb:	kr. 1.000,-
Øystad Frimerkeklubb:	kr. 1.500,-
Åmot Mynt- og Frimerkeklubb:	kr. 1.000,-

VERDENS FRIMERKER & POSHISTORIE

Schiff Auctions

«Spesielt for spesialister»
EN INVITASJON TIL BETROELSE
Single merker, brev eller samlinger
for offentlig auksjon eller Private
Treaty salg.

VI KJØPER OGSÅ KONTANT!
Kontakt oss først med beskrivelse
av Deres materiale. Legg ved Deres
adresse og tlf.nr.

HVA ER EN SCHIFF
-SPESIELT FOR
SPESIALISTER --AUKSJON?
Det er en auksjon med tanke på
Dem, enten De kjøper eller selger
av U.S. eller hele verdens frimerker
og brev.

AUKSJONSDATOER

Hvis De ikke mottar våre
kataloger går De glipp av noe!
Send U.S. \$ 8,50 (U.S. \$ 12,50
oversjø) for ett års abonnement på
kataloger og resultatliste, eller send
U.S. \$ 1,50 for vår neste auksjons-
katalog og resultatliste. (\$ 1.00 for katalogen). Katalogen hentet på
vårt kontor er alternativt.

U.S. verdens frimerker
& posthistorie

Auction No. 169
October 16-17, 1985

Auction No. 170
November 22-24, 1985

Official Auctioneer
ASDA Nat'l Postage
Stamp Show

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 MAIN ST., RIDGEFIELD PARK, NJ 07660 USA 1966
4 miles from New York City
Licensed & Bonded Auctioneers Established 1947

Telephone: 201-641-5566, From NYC: 662-2777

Posthornutgavene 1879–1883

Posthistorie og filateli

(Del 12)

Av Harry Snarvold

Utflytende trykk

På tross av at man kaserte en stor del av tryknin-gen som mindre tilfredsstil-lende, forekommer det mer-ker med mindre eller større grad av s.k. utflytende trykk.

På eksemplarer med sterkt utflytende trykk kan f.eks. rammelinjene flyte sammen med ovalen. Dette feilaktige trykk beror først og fremst

på fargens tørrhetsgrad i forhold til papirkvaliteten.

Merker forekommer også med spor av trykklinjer utenfor rammene p.g.a. man-gelfull slipning av «grader» på kobberklisjéene.

Begge disse sorter feil fo-rekommer i en alt overvei-den grad på NK 37 I og NK 37 II.

Se fig. 33

Perforeringsvarianter (NK 36 og 37)

Som i foregående utgave (NK 35) forekommer også her taggingsvarianter av begge kategorier, tilfeldige varianter med s.k. bred tagg og primære varianter med lengre varighet.

En taggingsnøkkel er fullt mulig å konstruere for utga-vene, da disse bl.a. viser stor likhet med variantene på NK 39, 20 øre brun, som forøvrig finnes i helark. Da en slik nøkkel i dette tilfelle ved dob-belt-ark bare kan brukes til begrensede rekonstruksjo-ner, er den ikke tatt med her.

De brede tagger, forårsaka-ket av brudd på stifter i tag-gingsverktøyet, forekommer i utgavene, men i mindre om-fatning.

S.k. diamanntagging er også påvist ved NK 37.

I studiematerialet som har stått til disposisjon er føl-gende varianter dokumen-tert: (Se fig. 34).

Papir (NK 36 og 37)

Papiret er levert av Thv. Moestue & Co. Dette er glatt og gråhvitt med vannmerke POSTHORN II i liggende stillinger.

Papirtykkelsen varierer normalt mellom 0,75 og 0,80 mm, mens papir med 0,65 mm tykkelse kan fore-komme.

En undersøkelse av Rich-ter og forfatteren av de fore-kommende vannmerkestil-linger i utgavene, viser føl-gende fordeling: (Se fig. 35).

Fig. 33

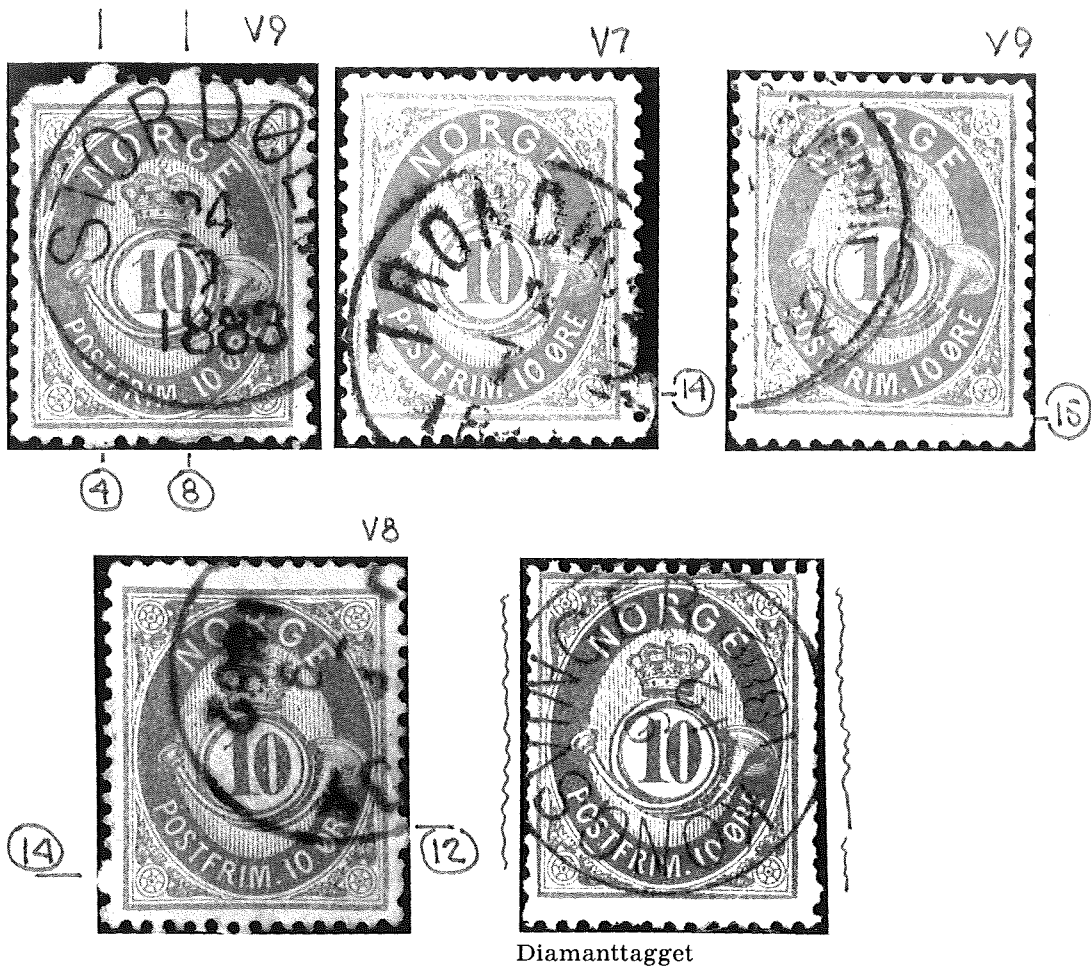

Fig. 34

Sammenfatning 10 øre skravert (NK 36)

1. Utgaven ble fremstilt i boktrykk av Chr. Johnsen i Christiania fra juni til august måned 1881 og le-
2. Klisjéene ble fremstilt i elektrotypi etter den galvaniske metode med fellinger over fire plater sam-

vert til postkassereren den 9. januar 1882.

3. Utgaven ble trykt fra en
- mensatt av et varierende antall blymatriser.

VANNMERKE-STILLING	NK 36 %	NK 37 %
6	63	87
6	25	-
6	5	2
6	7	11
	100%	100%

Fig 35

Eneste kjente 4-blokk i stadium I (NK 37 I).

Fig. 36

100. Det lille verdisiffer (10) og punktum etter FRIM ble gravert for hånd på hver og en av klisjéene med 20 forskjellige gravingstyper.

4. Det store verdisiffer (10) er nytt med fanen på 1-tallet pekende ned. 10-tallet har to forskjellige stillinger, en rett opp og en noe mot venstre. (A,B).
5. Papiret er levert fra Thv. Moestue & Co. med relativt god kvalitet og gråaktig utseende. Vannmerke type POSTHORN II.
6. Fargen på merkene varierer fra mattrosa til rosa.
7. Trykningen ble relativt kort, og opplaget beregnes til ca. 10% av det totale opplaget på ca. 10.000.000.
8. Merket er meget sjeldent i striper og blokker. Vertikale striper er rariteter. Største kjente stemplede enheter er en 9-blokk, to 6-blokker og en 4-blokk. Ubrukt er det kjent fire 4-blokker.
9. Merket er sjeldent alene

på innenlandsbrev og meget sjeldent på brev til utlandet.

Sammenfatning 10 øre uskravert (NK 37)

1. Utgaven ble fremstilt av Chr. Johnsen som en direkte fortsettelse av foregående utgave (NK 36). Det ble ikke fremstilt nye klisjéer, istedet ble en del av de foreliggende fra foregående plate pusset opp med oppgraving i posthornet, komplettert med reserveklisjéer.
2. Oppgravingen av klisjéene ble foretatt ved to opphold i trykningen. I første oppgravingstrinn ble ca. 150 klisjéer oppgravert til første stadium (I) og ca. 25 til andre stadium (II), samtidig med at ca. 25 klisjéer ble utskiftet. Disse ble erstattet med reserveklisjéer som på forhånd var oppgravert til første stadium. (I). Etter en kortere trykning ble det foretatt en komplette-

rende oppgraving (II) av klisjéene i platen, samtidig som ytterligere ca. 20 klisjéer ble utskiftet mot reserveklisjéer. Disse var oppgravert til stadium II. Ca. 13 av de tidligere innsatte reserveklisjéer ble aldri oppgravert til stadium II. Under et tredje, muligens også et fjerde opphold i trykningen, ble 5–6 klisjéer med skader (platefeil) skiftet ut mot reserver i begge stadier.

3. Filatelistisk er det dokumentert at 251 forskjellige klisjéer (typer) er blitt brukt i utgaven. Av disse er det registrert ca. 185 klisjéer oppgravert til stadium I (NK 37 I) og ca. 192 klisjéer til stadium II (NK 37 II).
4. Trykningen ble på grunn av den omfattende rehabiliteringen av klisjéene i platesettet, utført i to hovedavsnitt. Under oppgraveringsfasen ble det trykt ca. 1.000.000 merker, mens hovedparten av opplaget, ca. 8.000.000 merker, ble trykt etter platenes oppussing. Disse tall er ikke dokumentert av forfatteren, men de er sannsynlige og stemmer vel med merkens sjeldenhetsgrad.
5. Fargen på merkene varierer i hovedsak fra rosa (a) til rød (b), og mer sjeldent til anilinrød (c).

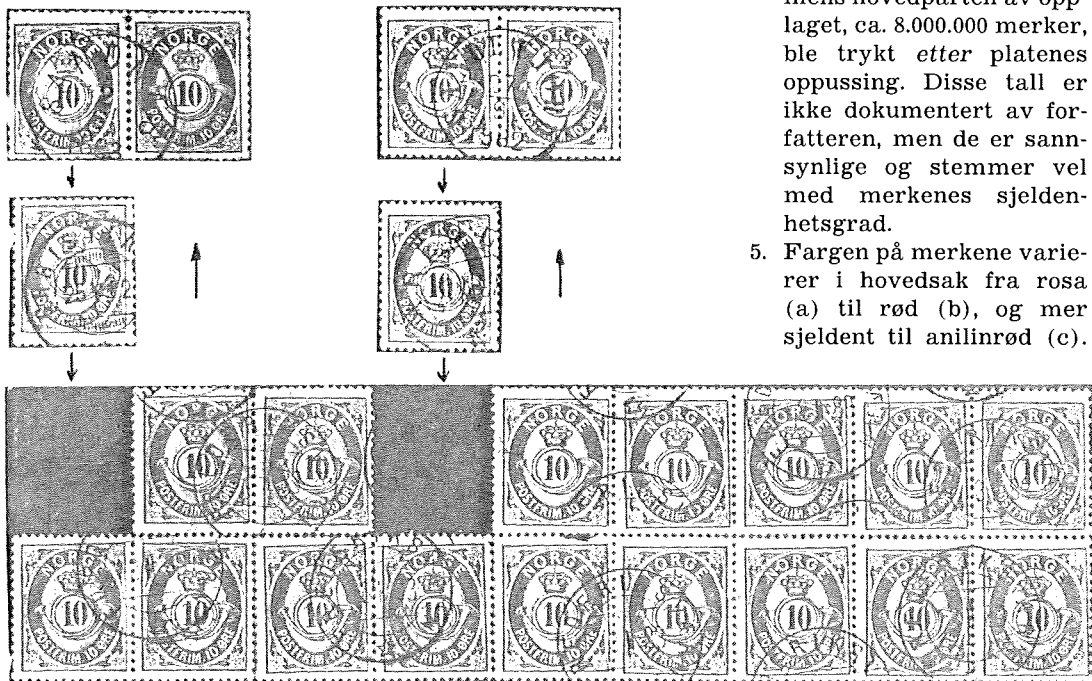

Fig. 37. Den rekonstruerte 18-blokk.

- Den sistnevnte nyansen opptrer sent i trykningen.
6. Merket er meget sjeldent i striper og blokker. Største kjente stemplede enheter er en 8-blokk og en 4-blokk i stadium I, en 8-blokk og to 4-blokker i stadium II. Av ustemplede enheter er kjent en 4-blokk og en 10-stripe i stadium II. I tillegg til disse kjennes en rekonstruert 8-stripe og en rekonstruert 18-blokk (II).
 7. Merkene er sjeldne å se alene på innenlandsbrev og meget sjeldne på brev til utlandet i stadium I.

Rekonstruksjon av platene

Dobbelt-plater og den sterkt begrensede forekomsten av sammenhengende enheter, gjør at en fullstendig rekonstruksjon av platene i NK 36 og 37 blir umulig.

Derimot har det ved hjelp av graveringstyper og karakteristisk tagging, vært mulig å gjøre mindre kombinasjoner av blokker og striper, og i visse tilfeller posisjonsbestemme disse til horisontalt og vertikalt ledd i arket. Et par eksempler er de to 6-blokkene som kan bestemmes dels til horisontal-

radene 1 og 2, og vertikalradene 2-3-4.

En del overlappinger av enheter er utført, men forfatteren finner det ikke aktuelt med en framstilling på nåværende tidspunkt.

Den største rekonstruksjon som er kjent er fortsatt den berørte 18-blokken i NK 37 II. Denne ble på 1940-tallet rekonstruert av Werenskiold og Jellestad til en 16-blokk, for så senere å bli komplett med ytterligere to merker av E. Jacobsen i Chicago. Se fig. 37

(Fortsettes.)

Forsøkstrykk håndslag til dansk filateli

Det danske postverket har gitt et «håndslag» til Danmarks Filatelist Forbund: Man har latt fremstille et «forsøkstrykk» idet man skulle prøve ut nye trykkerimaskiner og nytt dansk-produsert papir for senere frimerketrykking. Dette «forsøkstrykket» har Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet gitt hele opplaget av til det danske forbundet — som nå selger enkeltmerker og blokker for Dkr. 20,- pr. merke til beste for dansk filateli.

Det har lenge vært ført forhandlinger mellom det danske forbundet og det danske postvesenet om hvordan man kunne støtte dansk filateli. Resultatet ble dette «forsøks»-trykket, som Danmarks Filatelist Forbund har fått gratis for salg. «Forsøks»-trykket ble til i forbindelse med overgangen til kombinasjons-trykk av stålstikk og offset. Til det bruk har man anskaffet en ny trykkemaskin, som i en tid måtte innkjøres før den gikk løs på den egentlige oppgaven. Til disse forsøkene brukte man et utkast som kunstnerparet Mads Tage og Czeslaw Slania lar laget, hvor motivet er Kong Frederik VII's rytterstatue foran Christiansborg. Samtidig med utprøvingen av trykkemaskinen, ville man også prøvet et nytt dansk papir.

Resultatet er blitt meget bra, og det samlede opplaget er på 250.000 merker. Det danske forbundet mottar merkene i enkeltmerker eller enheter på fire (som blokk og stripe) — og man er blitt enige om maksimalt å ekspedere et enkeltmerke pluss en fireblokk eller stripe — altså fem merker pr. bestilling, for å sikre at flest mulige samlere skulle få anledning til å skaffe seg disse prøvene.

Salget begynte den 29. august. Interesserte kan skrive til Danmarks Filatelist Forbund, Grønnegade 41, 1107 København K. Konvolutten må merkes «Forsøkstrykk». Ved bestilling av ett, to eller tre merker blir det et ekspedisjonsgebyr på kr. 5,00 pr. bestilling, mens bestillinger på fire eller fem merker leveres fritt.

Hele overskuddet av salget tilfaller Danmarks Filatelist Forbund. Betaling skjer til postgiro København 9 47 87 87.

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Postscheckkonto 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.***nft****SELGES:****SVERIGE**/stpl./hefter** selges. Prislister sendes gratis etter ønske. Leif Holmgren, Svanegatan 11, S-80359 GÄVLE, Sverige.**KILOVARE**, 30/40% storf. Sverige 200 g Nkr. 40,-, England 200 g Nkr. 27,-. Portofr. v/forsk. pgk. Norge 1998681. ABC-frimärken, Box 239, S-70104 ÖREBRO.**GODE NORDEN** rundstpl. Facit minst kr. 100,- for kr. 20,- i brev, + noen merker verd mer enn pk.prisen. C. Kvist, Norströmg. 9, S-66200 ÅMÅL.**ØSTERRIKE**. Gir for nkr. 50,- i brev, 100 særmerker Østerrike stpl. Korr. tysk/engelsk. H. Aichinger, Ederackerstr. 7, A-4060 LEONDING, Østerrike.**LONDONSERIEN 17/5-43** selges rimelig samt årganger NFT 71/82. Anders G. Bratt, Boks 220, 7001 TRONDHEIM.**BRITISKE KOLONIER** selges/byttes. Ca. 50% av SG ved salg. Ta kontakt med Jan Erik Brandt, Myrvn. 37C, 1400 SKI.**ISLAND**. Meget pene forskj. rundstpl. merker AFA min. kr. 250,-, kun kr. 89,-. Portofr. v/forsk. pg. 4327805. P. E. Pedersen, Holbergsgt. 40, 4600 KR.SAND.**SEND KR. 60** i brev og motta 200 forskj. særmrk. i fra BRD. For kr. 100,- 300 forskj. H. Eitner, Schlachthausstr. 16, D-7400 TÜBINGEN.**NORGE**** 1930-81 selges rimelig, også årssett og hefter. 30-50% rabatt på siste HK. Be om liste. S. Rasmussen, Rollandslia 154, 5095 ULSET.**HØSTENS KATALOGER**. NK-86 kr. 125,-, AFA

Skand. kr. 74,-, AFA Vest/Øst-Europa kr. 165,- pr. bind. 10% rabatt. NOR-FIL, Boks 2229, 3001 DRAMMEN.

NORGE, 1000 forskj. alle pent stpl. i god kval. selges kr. 2600,- Knut B. Solberg, 3. Strøm Terrasse, 3000 DRAMMEN.**TILBUD NORGE****: NK 130-6 kr. 290,-, 300-1 kr. 68,-, 353 kr. 110,-, 428-30 kr. 190,-, 407-9 kr. 55,-, 518 kr. 18,-. 30 dagers kreditt. NOR-FIL, Boks 2229, 3001 DRAMMEN.**England & British Commonwealth** Be om gratis prislister med flere 1000 tilbud fra over 140 land. Nyttigvelser leveres i abonnement. Lav provisjon. Portofr. v/forsk. Follo Frimerkehandel, Box 111, 1415 OPPEGÅRD.**Nkr. 14,- I FRIMERKER** (blir avregnet) gir Dem vår store MOTIVFARGEKATALOG (ingen stpl.massevare, kun godt postfriskt materiale). SHAETZLE AG, Postfach 127, CH-8832 WOLLERAU.**FRIMERKER** i abo. Nye merker fra hele verden. Fra kun 8,5% prov. Gratis info: Frimerker & Filateli, Postboks 20, 1622 ENGALSVIK.**UTVALG** fra Norge, øvrige Norden og en rekke vesteuropeiske land sendes uten kjøpetvang. Ernst Olaf Lilleaas, Postboks 46, 4251 KOPERVIK.**GRØNLAND**. 60 forskj. stpl. eller 25 pene bruksbrev dkr. 75,-. Portofr. v/forutbet. giro 6553370. K. Jespersen, Fredriksdal 34D, DK-7800 SKIVE.**Gammeltyskland**, BRD, DDR, Island, England, Sveits, Østerrike, Frankrike sendes i utvalg til int. 30—70% AFA. Obert Naglestad 2270 FLÅM.**SVERIGE stpl.**** hefter i prima kval. Lave priser. Fullstendig prislister sendes gratis. Lars Ohlson, Prästg. 24, Boks 1480, S-251 14 HELSINGBORG.**NORGE**/stpl.** til HK ÷ 30—50%. Sverige, Danmark og Finland til 50% av FACIT-priser! Stort utvalg! Skriv etter katalog nr. 8 fra SOLØR FRIMERKER, Boks 93, 2281 GJESÅSEN.**SEND 50 NKR.** mot 100 forskj. Islands-frimerker. Mankolisteservice. Brevklipp, pakker og postfriske årganger. FDC. Brev. Mynt og sedler. Jon Thorsteins-son, Tjarnarstig 3, IS-170 SELTJARNARNES.**Nyhetsabo.:** Frimerker-miniark-motiv. Vi leverer nyheter fra over 230 land. Du kan selv velge: Alle utgivelser, kun miniark eller motiv. Kun 20% prov. Be om abonnementsvilkår. Follo Frimerkehandel, Box 111, 1415 OPPEGÅRD.**USA-FILATELI**. Godt utvalg i brukt USA. Nyhets-abonnement, utvalg. Prislister fra TBV-Kjøp, Boks 88, 1851 MYSEN.**FINLAND kilovare**, store jub.frimerker. 400 g N.kr. 97,-, 900 g kr. 194,-. Portofritt til norsk postgiro

1995422. K-J Österman, PL 1, SF-02231 ESPOO.

NORDEN VEST-EUROPA. Mankolister ekspederes m/50% rabatt på AFA, kun prima kvalitet fra Sverige, Danmark, Færøylene, Island, Tyskland, Holland. Gode fotokopier av tilbud på bedre merker. Også andre land og Brit. Kolonier på lager. Ekstrarabatt v/større kjøp. **ENGERS FRIMERKER, 2824 Redalen. Tlf. (061) 81 555 kl. 9—17.**

GRATIS sendes en pakke interessante amerikanske frimerker pr. luftpost. Min seneste prisliste medfølger. Vær vennlig og send kr. 20,- for portoomk. Roy Donell, Box 532, Beverly Hills, California 90213, USA.

SVERIGE /stpl.,** hefter samt helsaker. Min fyldige samlerprisliste omfatter det meste fra 1855—1985. Sendes gratis. Kjell Holmgren, Acktjärä 6303, S-82100 BOLLNÄS.

USA 300 ulike stpl. jub.merker, kun kr. 50,-. Beste kvalitet. Luftpost. Send norske sedler som betaling. Roy Donell, Box 532, Beverly Hills, California 90213, USA

USA 800 ulike stpl. frimerker, kun kr. 170,-. Sendes pr. luftpost. Send norske sedler som betaling. Roy Donell, Box 532, Beverly Hills, California 90213, USA.

SALGSKATALOG TILSENDES LANDEVIS. Fra Danmark, DVI, England, Engelske kolonier, Frankrig, Grønland, Norge, Island, Sverige, Gl. Tyskland, Vest-Tyskland, Berlin, Holland m.m. B.F. Qvist Aps, Dyrehavevej 33, DK-2930 KLAMPENBORG.

ISLAND/* /stpl. og FDC.** Alle årssett fra Færøylene, Grønland, Island og Åland, fin kval., meget lave priser. Prisliste sendes gratis. ISLANDS-FILATELI, Box 2035, S-40311 GÖTEBORG.

Kilovare: 12 kg, minst 20 land selges til høystbydende over kr. 400,— før den 10/11-85. Mot Oppkrav. Fraktfritt. Hans Nilsson, 2270 FLISA.

nft ØNSKES:

Petter Dass/* 1947** kjøpes. Alstahaug og omegn Filatelistklubb, Boks 103, 8801 SANDNES-SJØEN.

Kjøper norske særmerker. Betaler kr. 100,- for 1000 stk. Korr. tysk/engl. Kurt Hofmann, Talstrasse 134, D-7024 FINDERSTADT, V.-Tyskland.

Foto, kort, timetabell etc. av eldre «hurtigruter». Richard Churchill, 125 Kenton Rd., Newcastle upon Tyne NE3, England.

Norske merker fra de senere år ø. kj., kun prima kval. Liste m/pris sendes: Tom Kallevig, Munthesgt 27, 0260 OSLO 2.

Søker stpl. til spes.saml.: NK98 4-bl., 101 singel brev, 106 brev, 107 4-bl., 109 brev, 118 type 1-2,

120 type 4, 123 brev, 124 type 1, brev, 4-bl., 125 type 1 l. trykn. Godt bytte eller kont. bet. Rune Heggdal, Pederv. 2, 6400 MOLDE.

Filippinene 1800—1945 brev og merker ønskes, spes. den spanske perioden, gj. mange av hver og/eller samlinger. Kjøp/bytte m/rundstpl. norske blåmrk. Armand Fjeld, Bingsgt. 3, 1600 FR.STAD.

Stämplade POSTOGRAMKUVERT i god kval. köpes. Allt är av intr., jag bet. bra. Hör av Dig. Alfred Weiner, Hagalundsg. 29, S-171 51 SOLNA.

For min spes.samling «Tyske Stater» søkes brev fra disse til Norge i perioden 1850-1872, spesielt Preussen og Sachsen. Franz Josef Günnevig, Mintarder Weg 41, D-4000 DÜSSELDORF 30.

Kjøper brev/kort fra Tyskland, Japan, Korea før 1955, samt fra mindre land hele verden før 1930. Fotokopi/beskriv. m/pris til D. Sprenglewski, Ospevn. 6, 4820 FROLAND

JAPAN-KOREA. Pent stpl. bruksmrk. før 1925 ønskes til spes.samling. Alt av int., også masseware. Dieter Sprenglewski, Ospevn. 6, 4820 FROLAND.

nft UTVALG ØNSKES:

GJØVIK FK ønsker utvalg i god kvalitet, spes. Norge. 5% prov. og returporto belastes eier. Bytteleder P. Husevåg, Kringsjå 4, 2800 GJØVIK.

RAUFOSS FK ønsker utvalg hele Norden, USA, Canada, Kanaløyene, Tyskland før 45, BRD. Retur des., april h.h.v. høst, vår. Bytteleder Per Olav Østby, Rute 504, 2840 RAUFOSS.

SOGN DAL FK ønsker tilsendt bedre utvalg hele verden. Bytteleder Steinar Torstad, 5880 KAUPANGER.

AALESUND FK ønsker utvalg Norge, Europa, Brit. kol. og Irland. 10% prov. Bytteleder Oddvar Jan Melsæter, Postboks 612, 6001 ÅLESUND.

NORDENFJELDSKE FF ønsker utvalg. Ca. 100 deltakere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder Erling Wang, postboks 690, 7001 TRONDHEIM.

TROMS FK ønsker utvalg for sirkulasjon i klubben. Norge og Norden har størst interesse. Videre England, Irland, Frankrike og USA. Også brevmateriale stor interesse. Bestem sirkulasjonstiden selv. Bytteleder Steinar Krokmyrdal, Boks 2796 Elverhøy, 9001 TROMSØ.

LILLEHAMMER FK søker utvalg i god kvalitet fra hele verden. 5 % provisjon, returporto belastes eier. Lillehammer FK v/bytteleder, Boks 32, 2601 LILLEHAMMER.

BRYNE FK ønsker tilsendt utvalg. Spesiell interesse

for Norge (postfrisk, brukt, stempler), Norden og Australia. Tema/motiv: Transport, oppdagelsesreiser, kart, polarpost. Ingen provisjon. Porto belastes selger. Bytteleder Georg Rosland, Steinsland, 4340 BRYNE.

ØRSTA FK ynsker bedre utval frå Noreg og Norden, Kanaløyane stempla, postfrisk Israel m/tabs. 10 % klubbprovisjon. Sirkulasjonstid 2 mnd. Bytteleiar: Oddbjørn Nupen, Grepalvg. 25, 6150 ØRSTA.

HALDEN FK ønsker utvalg fra Sverige, Danmark, Holland, Estland, Polen, nyere Ungarn, Italia (før 1960), telekommunikasjon, sjakk og folkedrakter, CEPT**. Spes. søkes bedre Norge, brev og merker samt 20 mm. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Ton Kruithof, Atomvn. 22B, 1750 HALDEN.

nft BYTTE M.M.:

NK 259** mot 30 stk. 233**. NK 260** mot 16 stk. 292**, til behovet er dekket. G. Zamojski, Boks 133, 7601 LEVANGER.

Send 100-500 rundstpl. Norge, motta tilsvarende fra Danmark/Sverige/Tyskland etter mankol. Danske brev før 45 byttes/kjøpes. Kaj E. Ullerup, Byagervej 131, DK-8330 BEDER.

Send 350 ulike norske merker og jeg sender 400 ulike Sverige. Kjell-Åke Holmqvist, Box 5020, S-25005 HELSINGBORG.

nft DIVERSE:

FRIMERKERINGEN opptar nye medl., og søker også utvalg. Skriv etter oppl./innm.skjema. Svarporto til Jan Simonsen, Grensestien 24, 1251 OSLO 12.

FRIMERKER

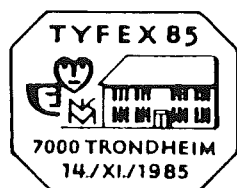
20-40 % RABATT

GRATIS PRISLISTE

Oppgi samleområde

DEN NORSKE FRIMERKEFORRETNINGEN A/S

Postboks 33, 3408 TRANBY

TYFEX 85 - 14. TIL 17. NOVEMBER NASJONAL FRIMERKEUTSTILLING FOR UNGDOM

I forbindelse med utstillingen tilbyr vi:

A) Privat helsak ustemplet	kr. 10,-
B) Privat helsak stemplet	kr. 10,-
C) Særkonvolutt med NK 984	kr. 8,-
D) Særkonvolutt med NK 984-985	kr. 13,-
E) Særkonvolutt med par NK 986-987	kr. 15,-
F) Utstillingskatalog inkl. porto	kr. 25,-

**Bestilling sendes til postgiro 4 23 73 50
TYFEX 85, Postboks 75, 7001 Trondheim.**

nft

FORBUNDSKLUBBER

ALSTAHAUG OG OMEGN

FILATELISTKLUBB,

Postboks 103, 8801 Sandnessjøen

ALTA FRIMERKEKLUBB,

c/o R. Simonsen, Møllebakken 2,

9510 Elvebakken

ARENDAL FILATELISTKLUBB,

Willumstad Terrasse 2, 4800 Arendal

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,

Bleikerollen 13, 1370 Asker

ASKER OG BÆRUM

FRIMERKEKLUBB,

Postboks 536, 1301 Sandvika

BARDUFOSSE FILATELISTKLUBB,

Boks 7, 9201 Bardufoss

BERGENS FILATELISTKLUBB,

Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,

8000 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,

Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUBB,

Postboks 232, 3001 Drammen.

ELVERUM MYNT- OG

FRIMERKEKLUBB

Postboks 1305, 2401 Elverum

FARSUND FILATELIST-FORENING,

Boks 146, Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,

Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ

v/Otto Fotland, Stasjonsgt. 20B,

3040 Gulslogen

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,

4400 Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,

Postboks 536, 1620 Gressvik

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,

Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,

Kvernberget 6, 6800 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB

Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB

2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,

Boks 28, Glenne, 1750 Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB,

Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,

v/ Odd A. Olsen, Mylingen 10,

9600 Hammerfest

HAREID OG ULSTEIN

FRIMERKEKLUBB,

v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,

Boks 525, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,

v/Sigurd Brenden

Riperbakken 16, 3500 Hønefoss

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,

Boks 485, 9401 Harstad.

IBESTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 67, 9450 Hamnvik.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,

Boks 120, 2051 Jessheim

KARMØY FRIMERKEKLUBB,

Postboks 29, 4270 Åkrehamn.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,

Postboks 243, 3601 Kongsberg.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,

Boks 301, Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 390, 6500 Kristiansund N.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,

Boks 32, 2601 Lillehammer.

LUND FILATELISTKLUBB,

4460 MOI

MANDAL FILATELISTKLUBB,

4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,

Postboks 470, 6401 Molde

MOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 418, 1501 Moss.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,

Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,

Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,

Kløvern. 1, 1450 Nesoddtangen

NORDENFJELDSKE

FILATELISTFORENING,

Boks 690, 7001 Trondheim.

NORDRE VESTFOLD FILATELIST-

KLUBB, Postboks 56, 3081 Holmestrand

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,

Postboks 20, 3671 NOTODDEN.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,

Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 75, 7341 Oppdal.

OSLO FILATELISTKLUBB,

Boks 298, Sentrum 0103, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB,

Postboks 11, 2831 Raufoss

RINGEBU FILATELISTKLUBB,

2630 Ringeby.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FILATELISTKLUBB

Boks 406, 4301 Sandnes

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,

Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundsøy.

SENTRUM FILATELISTKLUBB,

Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

SKIEN FILATELISTKLUBB,

Boks 211, 3701 Skien.

SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,

Salbu, 5047 Stend.

STAVANGER FILATELIST-KLUBB,

Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,

Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 46, 7501 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,

Boks 176, 5400 Stord.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,

Øbergvn. 20, 9910 Bjørnevatn.

TROMS FILATELISTKLUBB,

Boks 1044, 9001 Tromsø.

VADSØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 35, 9801 Vadsø.

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,

Boks 162, 8430 Myre.

VOSS FRIMERKEKLUBB,

5720 Palmafossen.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,

2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,

6172 Håvoll.

ÅLESUND FILATELISTKLUBB,

Postboks 612, 6001 Ålesund.

ÅNDALSNESE FRIMERKEKLUBB,

Boks 62, 6301 Åndalsnes.

Tilsluttete klubber:

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,

c/o Postmuseet, Postboks 1051,

Sentrum 0104, Oslo 1.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE

MOTIVSAMLERE,

Postboks 49, 5032 Minde

NORSK FILATELISTFORBUNDS

UNGDOM,

Postboks 875 Sentrum 0104, Oslo 1.

OBS!

NFT
FORNYELSE AV

ABONNEMENTET FOR 1985

OBS!

Abonnementsprisen for 1985 fastsatt til: **kr. 100,—** for direkteabonnenter i Norge og Norden, **kr. 115,—** til Europa utenfor Norden, og **kr. 125,—** for abonnenter utenfor Europa sendt med luftpost.

NFT, Postboks 1031, N-7001 TRONDHEIM. Postgirokto.: 3597200.

DANSKE KILOVARER

1400 kg postforseglede kilovarer utbydes til salg.

Salget sker i pakker med 1 kilo i hver. Hvert kilo indeholder usorterede afrivninger af danske frimærker fra adressekort.

Salget af kilovarerne sker uden garanti for kvaliteten af indholdet.

Ved salget i 1984 opnåedes en gennemsnitspris af 367 danske kr. pr. kilo (lavest antagne tilbud var 340 d.kr. pr. kilo).

Skriftlige tilbud, som er bindende, må være Postens Kilovaresalg, Rådhuspladsen 59 st.th., DK-1550 København V i hænde senest **21. november 1985**.

Kilovarerne vil portofrit blive tilsendt køberne pr. postopkrævning i løbet af december måned.

Jeg ønsker at købe _____ kg til en pris af _____ danske kr. pr. kilo

Navn _____

Gade _____

Postnummer _____ By _____ Land _____

Kupongen må foreligge senest den 21. november i konvolut mærket:

Tilbud på kilovarer.

POSTENS KILOVARESALG, RÅDHUSPLADSEN 59 st.th., DK-1550 KØBENHAVN V

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.

Kontortid: Tir. 10-16, ons. og tor. 10-14. Tlf.: (02) 41 61 40.

Sekretær: Efrén Rebollo, postboks 875, Sentrum,

0104 Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Paul H. Jensen, Abbedikollen 3 D, Bestum, 0280 Oslo 2

Visepresident: Ingolf Kapelrud, Sjøråkn. 1, 4070 Randaberg
Styremedlemmer: Børre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27, 9000 Tromsø, Torbjørn Hallgren, Stubbsvingen 46, 7000 Trondheim, Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, 0672 Oslo 6, Erling Aune, Granlia 28B, 5080 Eidsvåg i Åsane, Per Kindem, Stubberudvn. 12, 1750 Halden.

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.

Tlf. 07/92 01 37.

Annonsepriser for 1985

norske annonsører:

1. omslagsside	kr.	2000,00	+mva
2. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
3. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
4. omslagsside	kr.	1850,00	+mva
1/1 side	kr.	1600,00	+mva
1/2 side	kr.	1000,00	+mva
1/4 side	kr.	600,00	+mva
1/8 side	kr.	400,00	+mva

Advertising rates for 1985

foreign advertisers:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

Anzeigenpreise für 1985

die Ausländischer:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 1031, N-7001 Trondheim

Tlf. 07/52 18 70 (Kontor), 07/91 76 26 (Privat)

Postgiro nr. 359 7200, Bankgiro 5361.64.21928

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og

Norden forøvrig 1985 kr. 100,00

Annual Subscription to Europe kr. 115,00

Subscription outside of Europe by air mail: kr. 125,00

Løssalgsspris kr. 12,00.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 7600 eksemplarer.

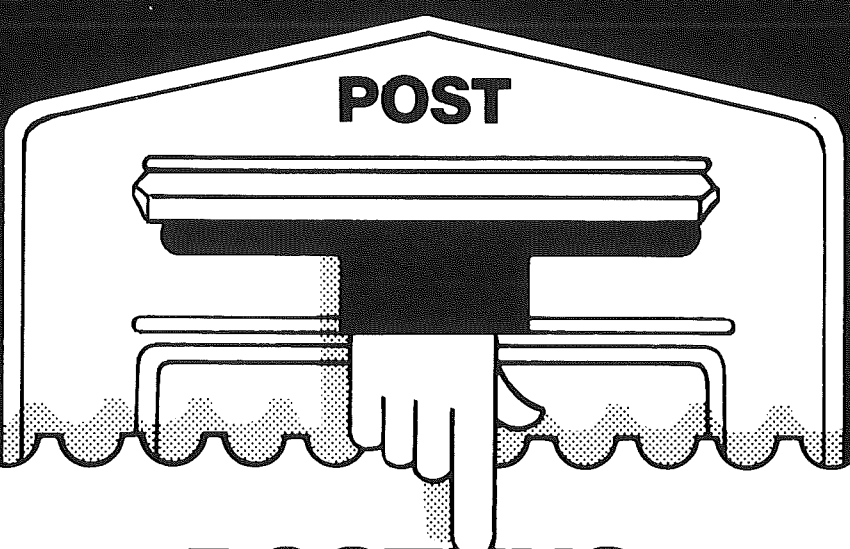
Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsfører.

TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM

ISSN 0332-8848

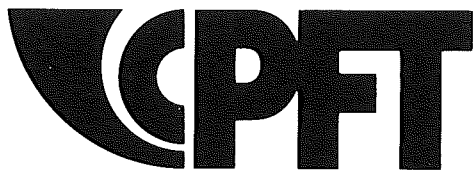
Innleveringssted: 7000 Trondheim

POST

POSTENS FILATELITJENESTE

Postens filatelitjeneste, PFT, er Postverkets spesialavdeling for frimerkesalg til samlere. Her er salgstiden for særfrimerker og årssett lenger enn ved vanlig salg på postkontorene. Postens filatelitjeneste har derfor et godt utvalg i nyere norske frimerker, frimerkehefter, helpost og årssett. Dessuten selges Postverkets førstedagsbrev (FDC) gjennom Postens filatelitjeneste. Besøk utsalget i Kirkegaten 20 i Oslo eller skriv for nærmere opplysninger. Salgskatalog med abonnementsvilkår sendes gratis.

POSTENS FILATELITJENESTE

Postboks 3770 Gamlebyen, 0135 Oslo 1

TMF/1029

0098248
SATRANG CLIFF
LYCKESVINGEN 12
1300 SANDVIKA

A002 13

nger innmeldes for
ter til:

ngsfører

7001 Trondheim

For klubbmedlemmer til vedk. klubb

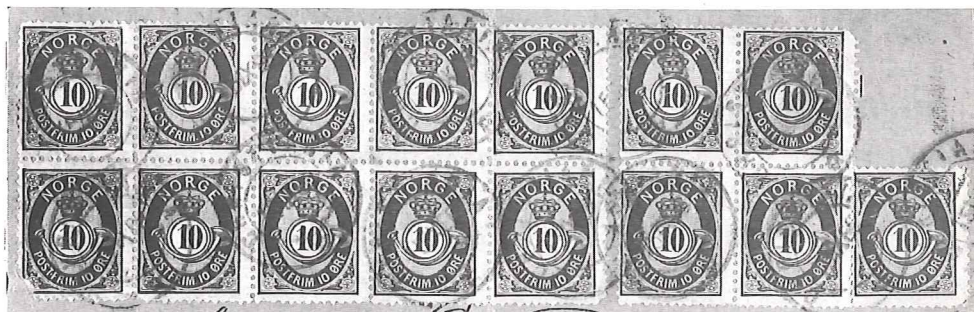
ENGERS
frimerker

Adresse: Postboks 15, N-2824 Redalen, Norge.

International stamp auctions
Tlf.: (061) 81 555

HUSK «TYFEX»-AUKSJONEN i Trondheim 16. november.

Et av objektene ved «TYFEX»-auksjonen.

**INNLEVERINGER TIL VÅR STORE
«PRE STOCKHOLMIA» - AUKSJON
i OSLO 1. - 2. mars 1986 er nå i full gang.**

Store avdelinger foreligger allerede på enkelte land, og ytterligere toppobjekter og store samlinger ønskes, spesielt på Norge og øvrige Norden, men også klassisk hele verden.

Vi har nå to ganger på rad arrangert de største auskjoner i Norge for omsetning av utenlandsk material og har et stort internasjonalt publikum. Våre utenlandske innleverere av KLASSISK NORSK TOPPMATERIAL ved tidligere storauksjoner har gitt oss stor anerkjennelse for glimrende resultater. Hvorfor ikke ta kontakt De også?